

ወንጌል ቅዱስ

ዘእግዚእን ወመድኃኒን ኢየሱስ ክርስቶስ ።
የጌታችን የመድኃኒታችን የኢየሱስ ክርስቶስ ቅዱስ
ወንጌል ።

ከቀድሞ አባቶች ጀምሮ ሲወርድ ሲዋረድ የመጣው ንባብና
ትርጓሜው
(በአንድምታ)

ተኅትመ ዝንቱ መጽሐፍ በ፱ቱ ዓመተ ሢመተ
ፓትርያርክናሁ ለብፁዕ ወቅዱስ አባ ጳውሎስ ፓትርያርክ ፡
ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ

አባታሚ

ትንሣኤ ማሳተሚያ ድርጅት

፲፱፻፹፰ ዓ.ም.

አዲስ አበባ

ብፁዕ ወቅዱስ አቡነ ጳውሎስ ፓትርያርክ ርእሰ ሊቃነ ጳጳሳት ዘኢትዮጵያ

አርባዕቱ ወንጌላውያን

እበው “በቃል ያለ ይረሳል በመጽሐፍ ያለ ይወረሳል” እንዲሉ ከአሥራ ሁለቱ ሐዋርያት ሁለቱ፡ ከሰብዓ አርድእት ሁለቱ በመንፈስ ቅዱስ ተመርጠው ቅዱስ ወንጌልን በመጻፋቸው አራቱ ወንጌላውያን ተብለው ተሰይመዋል። እነሱም ቅዱስ ማቴዎስ፡ ቅዱስ ማርቆስ፡ ቅዱስ ሉቃስ፡ ቅዱስ ዮሐንስ ናቸው።

ቅዱስ ዮሐንስ አፈወርቅ “ይደልዎ ለዘያነብብ ቅድመ ይዝክር ስም ለበዓለ መጽሐፍ ወእምዝ ይምሐር ወያንብብ” እንደ አለው (ተግሣጽ 8፡ 78-99) ስለ አራቱ ወንጌሎች ከመጻፋችንና ከመናገራችን አስቀድሞ ስለ አራቱ ወንጌላውያን የሕይወት ታሪክ በአጭሩ ልንገልጽ እንወዳለን።

1. ሀ/ ቅዱስ ማቴዎስ

በዕብራይስጥና በአረማይስጥ ቋንቋ ማቴዎስ ማለት ሀብተ አምላክ፡ ወይም የአምላክ ስጦታ ማለት እንደሆነ ይነገራል። በአሥራ ሁለቱ ሐዋርያት የስም ዝርዝር ውስጥ በሁለተኛውና በሦስተኛው ማለትም በማርቆስና በሉቃስ ወንጌል በተራ ቁጥር ሰባተኛ ሲሆን ስሙም ማቴዎስ በመባል ተመዝግቦአል። (ማር፡ 3፡ 16-19፡ ሉቃ፡ 6፡ 14-16) ራሱ በጻፈው ወንጌልና በሐዋርያት ሥራ ደግሞ በተራ ቁቴር ስምንተኛ ሆኖ ማቴዎስ በመባል ተመዝግቦአል። (ማቴ፡ 10፡ 2-4፡ ዮሐ፡ ሥ፡ 1፡ 13) ሌዊ ለሐዋርያነት ከመመረጡ በፊት የተጠራበት ስሙ ሲሆን ማቴዎስ ደግሞ ለወንጌል አገልግሎት ለሐዋርያነት ከተጠራ በኋላ የተጠራበት ስሙ ነው።

ለ/ የመጀመሪያ ሥራው

ቅዱስ ማቴዎስ ለሐዋርያነት ከመጠራቱ በፊት ሥራው (ሊቀ መጽብሐን) ቀራጭ ነበር። በሐዲስ ኪዳን የትምህርት አገላለጽ ቀራጮች እንደ አመንዝሮች፡ ዓመፀኞች ሌቦች ይቆጠሩ ነበር። (ሉቃ፡ 18፡ 11-12) በዚህ አንጻር ማቴዎስ ቀራጭ እንደ መሆኑ መጠን የዘመኑ የሃይማኖት ሰዎች ይጠሉት ነበር። ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ማቴዎስን በመቅረጫው ቦታ አገኘውና “ተከተለኝ” በማለት ስለ ጠራው ሁሉን ትቶ ተከተለው። (ማቴ፡ 9፡ 9) ቀራጩ ማቴዎስ ሐዋርያና ወንጌላዊ ሆነ፤ መደቡ ከአመንዝሮችና ከአመፀኞች ጋር የነበረው ሌዊከአሥራ ሁለቱ ቅዱሳን ሐዋርያት ጋር ተቆጠረ። ከአራቱ ወንጌሎች የመጀመሪያውን ወንጌል ጌታ ከአረገ ስምንተኛው ተፈጽሞ ዘጠነኛው ሲጀመር፤ ቀላውዴዎስ ቄሣር በነገሠ በመጀመሪያው ዓመት በዕብራይስጥ ቋንቋ ጻፈ።

ሐ/ ምልክቱ፡-

ጌታችንና መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በሥጋ ከአብርሃምና ከዳዊት ዘር መወለዱን ለማስረዳት ከአብርሃም እስከ ቅድስት ድንግል ማርያም ድረስ በሰፊው ስለጻፈ ከጥንት ጀምሮ ማቴዎስ በገጸ ሰብእ ተመስሎአል። ከሦስቱ ወንጌላውያን ይልቅ በማቴዎስ ወንጌል ክርስቶስ ወልደ እንላለ እመሕያው፡ የሰው ልጅ ቆሞባል ብዙ ጊዜ ስለተጠራ ለማቴዎስ የገጸ ሰብእ ምልክት ከአስጦት ምክንያቶች አንዱ ነው።

2ኛ. ሀ/ ቅዱስ ማርቆስ

ቅዱስ ማርቆስ ሐዋርያና ወንጌላዊ፡ እንደዚሁም ሰማዕት ነው። ከዚህም ጋር የእስክንድርያ ቤተ ክርስቲያን ሙሥራች አባት ነው። ወንጌላዊው ቅ/ማርቆስ ኢየሩሳሌም ውስጥ ክርስቲያኖች በቤቷ ለጸሎትና ለትምህርት ይሰበሰቡ የነበረችው የማርያም ልጅ ሲሆን አባቱ አርስጦጦስ፡ አጉቱ በርናባስ ነበሩ። ቅዱሳን ሐዋርያት ሁል ጊዜ በእናቱ ቤት እየተሰበሰቡ ጸሎት በማድረግ ፈጣሪያቸውን ያመሰግኑ ነበር። (ዮሐ፡ 12፡ 12) እናቱ ማርያም እጅግ የከበረች ባለጸጋ እንደነበረችም በመጽሐፈ ስንክሳር ተጠቅሶአል። ቅዱስ ማርቆስ በመጀመሪያ ዮሐንስ እየተባለ ይጠራ ነበር እናቱም ልጇን ማርቆስን በዕብራይስጥና በዮናናውያን ቋንቋ እያስተማረች እንዳሳደገችው ይታመናል። ቅዱስ ማርቆስ በወጣትነት ዘመኑ የጌታን ትምህርት ሰምቶ ልቡ ስለተነካ ሁሉንም ነገር ትቶ የክርስቶስን ወንጌል መንግሥተ ሰማያት ለመስበክ ቆርጦ ተነሳ። ጌታ ካረገ በኋላ ቅዱስ ማርቆስ ከቅዱስ ጴጥሮስ ጋር በመሆን ወንጌልን በማስተማሩ ቅዱስ ጴጥሮስ ልጅ እያለ ይጠራዋል። (1. ጴጥ፡ 5፡ 12) ከጌታ የሰማውንና የተገረውን ጽፎአል። ወንጌሉም ከእሱ በኋላ በእሱ ስም ተጠርቶአል። ወንጌሉን የጻፈበት ዘመን ጌታ ከዐረገ አሥራ አንደኛው ተፈጽሞ አሥራ ሁለተኛው ሲጀመር፤ ቀላውዴዎስ ቄሳር በነገሠ በአራተኛው ዓመት ሲሆን የጻፈበትም ቋንቋ ሮማይስጥ ነው።

ለ/ ምልክቱ፡-

ቅ/ማርቆስ በአንበሳ ተመስሎአል። ምክንያቱም አንበሳ በቅዱስ መጽሐፍ ለእግዚአብሔር፡ ለሰዎችም

ምልክት እንደሆነ ብዙ ጊዜ ተጠቅሶአል ። በአሪት ዘፍጥረት ጌታችን መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ከይሁዳና ከንጉሥ ዳዊት ዘር እንደሚወለድ ተተንብዮአል ። (49-9-10) በነቢዩ በሆሴዕ እግዚአብሔር አንበሳ ተብሎ መጠራቱን እናያለን (13:7) መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስም አሸናፊው የይሁዳ አንበሳ ተብሎ መሰየሙን በራዕዩ ዮሐንስ ተጽፎአል ። (5:5) በአሶራውያንና በዕብራውያን ዘንድ በዙፋንና በበትረ መንግሥት ላይ የአንበሳ ምልክት ይሣል ነበር ። (1-ነገ-7-29-36 ፣ 10-19-20) ። ቅዱስ ማርቆስ በአንበሳ የተመሰለበት ዐቢይ ምክንያት ደግሞ በግብጽ የነበሩትን የአንበሳ ጣሊታት በስብከቱ አጥፍቶ አንበሳ ዕገሉ አንበሳ የተባለውን ክርስቶስን በመስበኩ ነው ።

3ኛ. ሀ/ ቅዱስ ሉቃስ

ወንጌላዊው ሉቃስ እንደዚያ ውስጥ የግሪክ ወገን ከሆኑ ቤተሰቦች ተወልዶ ፤ ጌታ ካረገ በኋላም ቆይቶ ከቅዱስ ጳውሎስ ጋር አብሮ ወንጌልን እንዳስተማረ ተጠቅሶአል (2 ጢሞ 4:4) ሐኪምም እንደነበረ ተጽፎአል ቆላስይስ 4:14 ። በስሙ የሚጠራውን ወንጌልና የሐዋርያትን ሥራ የጻፈው ወንጌላዊው ሉቃስ ነው ። ጌታ ከሙታን ተለይቶ ሞትን ድል አድርጎ በተነሣበት ቀን በፍናተ ኢማሎስ (በኢማሎስ መንገድ) ጌታችን ከተገለጸላቸው ከሁለቱ ደቀመዛሙርት እንዲቅዱስ ሉቃስ እንደሆነ የቤተክርስቲያን ሊቃውንት ያስተምራሉ ። (ሉቃስ 24-13-32) ። ወንጌሉንም የጻፈበት ዘመን ጌታ ከዐረገ ሃያ አንድ ዓመት ተፈጽሞ ሃያ ሁለተኛው ሲጀመር፤ ቀላውደዎስ ቂሣር በነገሠ በአሥራ አራተኛው ዓመት በየናኒ ቋንቋ ነው ።

ለ/ ምልክቱ፡-

ወንጌላዊው ሉቃስ በላህም ይመስላል ። መድኃኒታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በከብቶች በረት መወለዱን ፣ በዕለተ ልደቱም የከብት እረኞች ከመላእክት ጋር መዘመራቸውን ከሌሎች ወንጌላውያን ሠፋ አድርጉ ስለሚተርክ ነው ። (ሉቃ 2-8-18) ከዚህም ሌላ ላህም በብሉይ ኪዳን የመሥዋዕት አንበሳ ሲሆን ሉቃስም የክርስቶስን መስዋዕትነት በፍሪዳ ምሳሌ ጽፎአል ። (ሉቃ 15-22-24) ላም የቀንድ ከብት ነው በዚሁ መሠረት ወንጌላዊው ሉቃስ ክርስቶስ ቀርነ መድኃኒት እንደሆነ ነቢዩ ዘካርያስ የተናገረውን ትንቢት በመግለጽ ስለጻፈ የላህም ምልክት እንደተሰጠው መተርጉማን ሊቃውንት ይናገራሉ ።

4ኛ. ሀ/ ወንጌላዊው ዮሐንስ

ጌታ ይወደው የነበረው የዘብዴዎስ ልጅ ዮሐንስ በፍልስጥኤም ከፍልስጥኤም ውጪ ክርስትና እንድትስፋፋ ያደረገ ጌታ በመስቀል ላይ ሳለ እመቤታችንን እንዲያገለግላት አደራ የተቀበለ የእመቤታችን የአደራ ልጅ የሆነ ነው ። (ዮሐ 19:26) ከዚህም ጋር ከቅዱስ ጳውሎስ ዕረፍት በኋላ ከኢየሩሳሌም ወደ ኤፌሶን ሄዶ በትንሿ እስያ ወንጌልን የሰበከ በሮማዊው ቂሣር በዶሚቲያኖስ ዘመን መንግሥት ወደ ፍጥሞ ደሴት ተሰዶ በእስር ቤት ሳለ ራእይን የጻፈ ከዶሚቲያኖስ ሞት በኋላ ወደ ኤፌሶን ተመልሶ “ልጆቼ እርስ በርሳችሁ ተፋቀሩ” እያለ ያስተማረ በስሙ የሚጠሩትን ወንጌሉን እና ሦስቱን መልዕክታት እንዲሁም ራዕይን የጻፈ ፣ ንባቤ መለኮት የሚል ስም የተሰጠው ሐዋርያ ነው ። ወንጌሉንም ጌታ ከዐረገ በሠላሳ ፣ (በሠላሳ አምስትም የሚሉ አሉ) ። ፌሮን ቂሣር በነገሠ በስምንት ዓመት በየናኒ ቋንቋ ጻፈ ። በልሳነ ጽርዕ የሚልም አብነት አለ።

ለ/ ምልክቱ፡-

ወንጌላዊው ዮሐንስ በንስር ተመስሏል ። በሥነ አንስርት (አሞሮች) ጥናት ሊቃውንት እንደሚነገረው ንስር ከሌሎች አዕዋፍ ሁሉ ተለይቶ ወደላይ መጥቆ ይበራል ። በላይም ሆኖ በመሬት ላይ ያሉትን ረቂቃን ነገሮችን አጣርቶ መመልከት ይችላል ። ወንጌላዊው ዮሐንስም ወንጌሉን ሲጽፍ ከወንጌላውያኑ አጻጻፍ በተለየ በምሥጢረ ሥላሴ ይጀምራል ፣ ስለሥጋዊም ሲጽፍ ወደላይ መጥቆ በማሰብ ቅድመ ዓለም ስለነበረው ቃል ይተርክና “ያ ቀድሞ የነበረው ቃል ሥጋ ሆነ” በማለት ይጽፋል (ዮሐ 1:14) ። ንስር ወደላይ እጅግ መጥቆ እንደሚበርና ወደምድር ሲመለከት ረቂቃን የሆኑትን ነገሮች መመልከት እንደሚችል ፣ ዮሐንስም ረቂቅና ጥልቅ የሆነውን ትምህርት ያስተምር ነበር ። እነዚህም ፣ “እግዚአብሔር ፍቅር ነው” ፣ “እግዚአብሔር ብርሃን ነው” ፣ “ክርስቶስ ሕይወት ነው” የሚሉትና የመሳሰሉት ናቸው ።

ስለዚህ ከቀድሞ አባቶቻችን ሊቃውንት ሲወርድ ሲዋረድ ከእኛ የደረሰውን የአራቱን ወንጌሎች የአንድምታ ትርጓሜ መምህራን እንዲያስተምሩበት ፣ ደቀመዛሙርት እንዲማሩበት ፣ ምእመናን እምነታቸውን በስፋትና በጥልቀት እንዲረዱበት ለአራተኛ ጊዜ አሳትመን ስናቀርብ መንፈሳዊ ደስታ ይሰማናል ። ሌሎችንም ሥራዎች በዚህ መልኩ መቀጠል እንድንችል ጸልዩልን ።

ወስብሐት ለእግዚአብሔር
ሊቀ ካህናት ብርሃኑ ገ/ አማኑኤል
የማሳተሚያ ድርጅቱ ኃላፊ
አ.አ. 1988 ዓ.ም

በስሙ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ጆአምላክ።

ታሪክ

ይህን መጽሐፍ አሞንዮስ አውሳብዮስ ተናገረው ታል።

እነዚህስ መነሣታቸው ከሠለስቱ ምእት በፊት ነውን ወደስ በኋላ ቢሉ በፊት ነው። ይህ በምን ይታወቃል ቢሉ ከሠለስቱ ምእት በኋላ የተነሡ ሊቃውንት ከመዝ ያቤሉ አበዊን ከመዝ ያቤሉ አጋእዝተነ ከመዝ ያቤሉ መምሕራኒን እያሉ ሠለስቱ ምእትን ያነሣሉ አሊህ ባለማንሣታቸው። ያስ ከሠለስቱ ምእት በኋላ የተነሡ ሊቃውንት እንዲህ እያሉ ሠለስቱ ምእትን ማንሣታቸው በሃይማኖት ቢከራከሩ ጉባዔ ቢያቆሙ ነው። እኒህ አለማንሣታቸው በሃይማኖት ባያከራከሩ ጉባዔ ባያቆሙ ነው። መነሣታቸውም ከሠለስቱ ምእት በኋላ ነው። ይህን ስለ ሶስት ነገር ተናገረው ታል።

መጀመሪያውን ግብር ቀዳማዊ ብለው ታል ግብር ቀዳማዊ ያባላል። ለአሪት ግብር አላት። በቀዳሚ ገብረ እግዚአብሔር ሰማየ ወምድረ ትላለች። ለወንጌል ምን ግብር አላት። እንዳያሉ ከሶስቱ አካላት አንዱ አካል ሰው እንደሆነ ትናገራለችና ይህን ለመንገር፣ ወካልው በቀላላት ያላል። ቂተኛውን በቀላላት ብለው ታል በቀላላት ያባላል። ለአሪት በቀላላት አላት። ጽኑል ደጃ ከ፲፭ ዘመን ኑረው ከግብፅ እንደወጡትና ገራለች። ለወንጌል ምን በቀላላት አላት እንዳያሉ ነፋሳት ጅሽህ ጅጃ ዘመን በገሃነም ኑረው እንደወጡትና ትናገራለችና ይህን ለመንገር፣ ወካልሱ ሥርዓት ያላል። ሶስተኛውን ሥርዓት ብለው ታል ሥርዓት ያባላል። ለአሪት ሥርዓት አላት እመኒ እንዝ ትነውም ወእመኒ እንዝ ትነቀሕ እመኒ እንዝ ትነብር ወእመኒ እንዝ ትትነሣእ። እመኒ እንዝ ትቀውም ወእመኒ እንዝ ተሐውር ኢትርሣእ ተዘክሮተ እግዚአብሔር እምላክክ በኩሉ ጌዜ ወበኩሉ ሰዓት ትላለች። ለወን

ጌል ምን ሥርዓት አላት እንዳያሉ ያለቲኬ አንብቦቱ በኩሉ ጌዜ ትላለችና ይህን ለመንገር፣ ወራብው ስም ያላል ፅተኛውን ስም ብለው ታል ስም ያባላል። ለአሪት ስም አላት አሪት ትባላለች። ለወንጌል ምን ስም አላት እንዳያሉ ወንጌል ትባላለችና ይህን ለመንገር፣ ወን ምሱ መሠረት ያላል። አምስተኛውን መሠረት ብለው ታል መሠረት ያባላል። ለአሪት መሠረት አላት አስገኝዋ ጌታ ጸሐፊዋ ሙሴ እንደሆነ ትናገራለች። ለወንጌል ምን መሠረት አላት እንዳያሉ አስገኝዋ ጌታ እንደሆነ አራት ጸሐፍት እንደጻፏት ትናገራለችና ይህን ለመንገር፣ ወሳድሱ ምስማክ ያላል ስድስተኛውን ምስማክ ብለው ታል ምስማክ ያባላል ለአሪት ምስማክ አላት ለእመ ዓቀብክ አሪተክ ትበልፅ ከራሜ ከራሚክ ወደሰፍሩ ማገበብተ ወደን ከ ወትረኢ ውሉደ ውሉደክ እስከ ሣልስ ወራብ ዕ ትውልድ ትላለች። ለወንጌል ምን ምስማክ አላት እንዳያሉ ከአርአያ እግዚአብሔር አስጥታ ታከብራለችና ይህን ለመንገር፣ ወሳብኩ አርእስተ ነገር ያላል ሰባተኛውን ክፍለ ነገር ብለው ታል ክፍለ ነገር ያባላል። ለአሪት ክፍል አላት አራት ወገን ሁና ተጽፋለች። ለወንጌል ምን ክፍል አላት እንዳያሉ አራት ወገን ሁና ተጽፋለችና ይህን ለመንገር፣ ይህ አንድ ወገን ነው። ሁለተኛ ባዳራሽ ገብቶ ወደ እልፍኝ ማለፍ እርከብ ተረግጦ ወደክርቻ መውጣት እንዲመች መቅድሙን ተምሮ ወደወንጌል ሲገቡ ይመቻልና። ከማያውቁት አገር የሚያውቁትን ሰው ቢያገኙት ደስ እንዲያሰኝ፣ መቅድሙን ተምሮ ወደወንጌል ሲገቡ ደስ ያሰኛልና። ቂቱን አንድ ወገን አድርገህ ቂት በል። ሶስተኛም ለመጻሕፍት መልክ ለመስጠት ዓቢይን በቀይ፣ ንፁሰን በጥቁር፣ ዘፋን በነጥብ ለመለየት፣ ሐዋርያት በዘላን አሞንዮስ አውሳብዮስ በቋሚ ይመሰላሉ። ዘላን ላሙን ነድቶ እምጥቶ አስረክቦ ያሄዳል እንጂ ላሙን አርዶ ሥጋውን አወራርዶ ይህ ብልት ይህ ነው ብሎ አያስረክብም ቋሚ ግን ከዘላን ተቀበሎ ላሙን አርዶ ሥጋው አወራርዶ ይህ ብልት ይህ ነው ብሎ ሰፍ

መቅደም ።

ር ቆጽሮ ያስረከባል እንዳይሠረቅ። ዘላን ላሙን ነ ድቶ አምጥቶ እንዲያስረክብ ሐዋርያትም አራት አ ድርገው ጸፉ እንጂ ይህን ያህል ዓቢይ ምዕራፍ ይ ህን ያህል ንዑስ ምዕራፍ ይህን ያህል ዘር ብለው አልጸፉም። ቋሚ ከዘላን ተቀብሎ ላሙን አርዶ ሥ ጋውን አወራርዶ ይህ ብልት ይህ ነው ብሎ ሰፍሮ ቆጽሮ እንዲያስረክብ እንዳይሠረቅ፤ አሞንዮስ አው ሳብዮስም ይህን ያህል ዓቢይ ምዕራፍ ይህን ያህል ንዑስ ምዕራፍ ይህን ያህል ዘር ብለው ይጽፋሉና ስለዚህ ሐዋርያት በዘላን አሞንዮስ አውሳብዮስ በ ቋሚ ይመሰላሉ።

በስሙ አብ ።

በኡብ ስም አምነን አብን ወላዲ ብለን ።

ወወልድ ።

በወልድ ስም አምነን ወልድን ተወላዲ ብለን ።

ወመንፈስ ቅዱስ ።

በመንፈስ ቅዱስ ስም አምነን መንፈስ ቅዱስን ሠራጺ ብለን ።

ይአምላክ ዘለዓለም ።

ምንም ለአጠይቆ አካላት ሶስት ብንል በባሕርይ በ ሕልውና እንድ አምላክ ብለን አምነን ንቀድም ።

እንድም አብን በልብ ወልድን በቃል መንፈስ ቅ ዱስን በእስትንፋስ መስለን፤ በባሕርይ በሕልውና አ ንድ አምላክ ብለን አምነን ።

ንቀድም በረድኤት እግዚአብሔር ።

በእግዚአብሔር አጋገርነት እንጀምራለን ።

ሐተታ እግዚአብሔርን አጋገር ካላደረጉ እግር አ ስተምር አነብ እተረገው እጽፍ እደገብ በሉ አ ይቻልምና ዙላኬ ፍድፋዴ እንተ ይገብራ ብእሲ ኢትትረጸም ዘእንበለ በረድኤት እግዚአብሔር በ ከመ ቃሉ ለእግዚእነ ወዘእንበለዮስ አልቦ ዘትክሉ ገቢር ወኢምንትኒ እንዲል ። አብ ወወልድ ወመ ንፈስ ቅዱስ ዘለዓለም ። አሐዱ ዘለዓለም አምላክ ዘለዓለም ብለህ ገጠም ። አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ዘለዓለም አለ በሶስትነታቸው ርባኔ የለባቸ ውምና ። አሐዱ ዘለዓለም አለ ባንድነታቸው ም ንታዌ የለባቸውምና ። አምላክ ዘለዓለም አለ ከዚ ህ ዓለም ንጉሥ ሲለይ ። የዚህ ዓለም ንጉሥ አ ንዱ ሲያልፍ እንዱ ሲተርፍ ነው ። ሥላሴ ግን ቅ ድመ ዓለም ግዕዝል ዓለም ድገረ ዓለም ንጉሥ

ናቸውና ። ሎቱ ስብሐት። ክብር ይገባውና ይትባረክ ስሙ ።

ስሙ ይክበር ይመስገንና ።

ወይትለዓል ገዝሩ ።

በልብ መታሰቡ በቃል መነገሩ ከፍ ከፍ ይበልሃ ።

ወፍጽምናሁ ።

ሕልውናው እንድነቱ ከፍ ከፍ ይበልሃ ።

ዘእምኔሁ ሢመተ ዙሉ ኃይል ።

የመላእክት ሹመት ከሱ የሚገኝ። ወያምያን መላእክ ት ጌራን እንዲል ። እንድም የቀሳውስት ሹመት ከ ሱ የሚገኝ። ወውለቱ ዘያውዮሞሙ ለሰብአ ዛቲ መ ዓርግ እንዲል ። እንድም የነገሥታት የመኳንንት ሹመት ከሱ የሚገኝ። አእምሮ ከመ ልዑል ይኳንን መንግሥተ ደቂቀ እንላ እመሕያው ወለዘፈቀደ ይሁ ብ እስመ ኢይሰየም መኩንን ዘእንበለ እምነብ እ ገዚአብሔር እንዲል ።

ወቦቱ ተፍጻሚተ ዙሉ ስዕለት ።

የልመና ሁሉ ፍጻሜ በሱ የሚሆን ወኢይትከሃል ያቅርቡ ወኢምንትኒ ዘእንበለ በአራቅዶናሁ ለወል ድ እንዲል ።

ወገቤሁ ምብጸሐ ዙሉ አስተብቀላት ።

የምልጃ ሁሉ መዳረሻ ወደርሱ የሚሆን ። ሐተታ ጸድቃን መላእክት ቢያማልዱ ፍጻሜው ወደሱ ነ ውና ። ስዕለት አስተብቀላት የሚለው እንደምን ነ ው በሉ ስዕለት የሚለው በሰባቱ በአሥራሁለቱ በ ሐያ አራቱ ጊዜያት የሚጸለየው ነው አስተብቀላ ት የሚለው ሰው ስለሚሻው ነገር ግብር ገብቶ ቀ ናና ይዘ የሚያመለክተው ነው ።

በጽሑፈ መቅድመ አርባእቱ ወንጌላት ቅዱሳት ።

ንቀድም ጽሑፈ በ በግዕዝ ቦታ የገባ ነው ። አንተ ሰ ኢተባዕከኒ በዘይት ርእስዩ ለምሐራን ልብ በጥ በብ ። ቀስተ ዮናታን ኢተቀባዓት በቅብዕ ዘእንበለ በደመ ኃያላን ። አሪት ወነቢያት ወወንጌል ሰበኩ በክርስቶስ እንዲል ። የአራቱ ወንጌል መቅድም ሰ ባቱን ክፍል መጻፍን እንጀምራለን ። እንድም በ ን ስለ ግውጣት በመጻፍ እንጀምራለን በቃል መ ጀመር አለና ። እንድም ወታቀንትኒ ኃይል በጸብዕ እንዲል በጽሑፍ ጊዜ ረድኤት እግዚአብሔርን መ ጠጋትን ለነገራችን ጥግ እናደርጋለን ።

ወአሠርቱ አቅማራት ።

መቅደም

አሥሩን ሰንጠረዥ መጻፍንም እንጀምራለን፡-አንድ
 ም ሰንጠረዥን መቅደም አድርገን = የአራቱ ወንጌ
 ል መቅደም የሚሆን አሥሩ ሰንጠረዥ መጻፍን
 እንጀምራለን = አንድም ጽሑፍን አውርድ = ጽሑፈ
 መቅደሙ ሆኖ አቅጣጫት = የአሥሩ ሰንጠረዥ መቅደ
 ም የሚሆን ሰባቱን ክፍል መጻፍን እንጀምራለን
 ሐተታ ምኑናት መጻሕፍተ ፅዳ መጻሕፍተ ደብዳ
 ቤ አሉና ከዚያ ሲለይ ከቡራት አለ = ርኩሳት መ
 ጻሕፍተ ጥንቆላ አሉና ከዚያ ሲለይ ንጹሐት አለ
 በሰላመ እግዚአብሔር አብ አሜን =
 እግዚአብሔር አንድ በያደርገን = ሐተታ አእላፈ
 እስራኤል አንድ በያደርጋቸው ንሴብሐ እንዳሉ =
 ሠለስቱ ምዕት ሊቃውንት ነአምን በ፩ዱ = አምላክ
 እንዳሉ =
 ወእምድጎረ ዝንቱ =
 በሰላመ እግዚአብሔር አብ ብሎ ነበርና እግዚአብ
 ሔር አብ አንድ ካደረገን በኋላ = አንድም ንቀድ
 ም በረድኤተ እግዚአብሔር ብሎ ነበርና በእግዚ
 አብሔር አጋገርነት ከጀመርነ በኋላ = አንድም በስ
 መ አብ ወወልድ ወመንፈስ ቅዱስ ብሎ ነበርና በ
 ሶስቱ ስም ካመንን በኋላ =
 ይሄኒ ዘይተድም መቅደሙ ነገር ፋሡሕ =
 ዘይቀድምና መቅደም አንድ ወገን = ነገር ወንጌል
 ናት፡ ስነ ዜና ዘለዓለም እንዲል = ፋሡሕ አላት ወ
 ጸድቃንሰ ውስተ ሕይወት ዘለዓለም ትላለችና = የወ
 ንጌልን መቅደም መጻፍ ይመቻል = አንድም እየራሱ
 ለማውጣት የወንጌልን የመቅደሙን መቅደም መ
 ጻፍ ይመቻል =
 ወይትከሠት ቦቱ አንብቦቱ ርቱፅ =
 የቀና መመልከቱ የሚገለጽበት =
 አኩቲት ለእግዚአብሔር =
 ክብር ይግባውና = ሠዋሪ =
 ባሕርይን በባሕርይ የሚሠውር ሥውር ብክ ዕባይክ
 ለሊክ ብክ ተከደንክ ወለሊክ ኪያክ አንጠላዕክ እ
 ንዲል፡ አንድም ቅዱሳንን በክብር የሚሠውር ወይ
 ሢውር ጎሩያነ በደመና እንዲል = አንድም ጸድቃን
 ን ከመክራ የሚሠውር እስመ ሠወርከነ ወረዳእከነ
 እንዲል = ወከዳኒ =
 በነፍስ በሥጋ ከባቲ አበሳ =
 ነባቢ = ቃል = ወከሃሊ =

አካላዊ = አንድም ነባቢ፡ ለይኩን ለይኩን ብሎ የተ
 ናገረ፡ ወከሃሊ፡ ያንኑ ማድረግ የተቻለው = ሐተታ
 እሱ ተናገሮት ሳይደረግ የተረ የለምና ወእምክመ
 ወጽኦ ቃል ይትገበር ግብር እንዲል = አንድም ነባ
 ቢ እወርዳለሁ እወለዳለሁ ብሎ ያናገረ = ወከሃሊ ያ
 ንኑ ማድረግ የተቻለው = አንድም ነባቢ ሰማይ ወ
 ምድር የኃልፍ ብሎ የተናገረ፡ ወከሃሊ ያንኑ ማድ
 ረግ የሚቻለው = ሕያው =
 ሕያው ለራሱ፡ ወማጎየዊ =
 ማጎየዊ ለሌላው፡ ወመዋኒ =
 መዋኒ ኃጢአት እስመ ንጹሐት ጠባይዓቲሁ ለእ
 ግዚአብሔር ዘእንበለ ነውር እንዲል፡ አንድም መ
 ዋኒ ሥርዓት ወያፈልስ ሥርዓት ውስተ ሥርዓት
 እንዲል እምሥርዓትም ያላል = አንድም መዋኒ ሕ
 ሊናት እስመ ሕሊና ይደክም ወየሐጽር እምአእም
 ሮተ እግዚአብሔር እንዲል =
 ዘአንቅሐ አልባቢ ነብ ዝክሩ =
 በልብ ወደመታሰቡ በቃል ወደመነገሩ ልቡናችንን
 ያነቃቃ፡
 ወመርሐ ልሳናትን ነብ አኩቲቱ ወስብሐቲሁ =
 እሱን ፈጽሞ ወደማመሥንን እንደበታችንን መር
 ቶ ያደረሰ = አኩቲቱ ስብሐቲሁ ያላል ጌትነቱን ወ
 ደማመሥንን እንደበታችንን መርቶ ያደረሰ =
 ንሰብሐ እንከ በእንተ ዘወሀበነ እምነ ሠናያተ ኒሩቱ
 በጥርነቱ ከሚገኝ ከበጎ ነገር ወገን ስለሰጠን እናመ
 ስግነው = ሐተታ ሠናያት ያለው ልጅነት ነው ሀብት
 ኬ መንፈስ ቅዱስ ውእቱ እንዲል =
 ወናእኩቶ እንበይነ ዘጸገወነ እምዕባየ ጸጋቲሁ፡
 በለጋስነቱ ከሚሠጠው ከብር ወገን ስለሰጠን እና
 መሥግነው፡ ዕባየ ጸጋ ያለው ልጅነትን ገንዘብ አ
 ድርጎ እስከ ከዊነ አሳት ያለው ማዕርግ ነው =
 ወንቀድስ ስሞ ክቡረ ቀድሶተ ድልወ =
 ክቡር ስሙን የሚገባ ምስጋና እናመሥግነው = ሐ
 ተታ ባንድነቱ ምንታዊ = በሶስትነቱ ርባኒ ሳንቀላቅ
 ል = አንድም ሰውን ጸድቅ ቢሉት ሐሰት = ባፅል
 ቢሉት ንዴት፡ ኃያል ቢሉት ድካም፡ ያሰማማዋል
 እሱ ግን ጸድቅ ዘአልቦ ሐሰት = ባፅል ዘአልቦ ንዴ
 ት ኃያል ዘአልቦ ድካም ነውና =
 በእንተ ዘከሠተ ለነ እምነ ምሥጢራተ ሃይማኖት
 በተዋህዶተ ባሕርይ ለሊሁ =

መቅደም ።

መጀመሪያውን ግብር ቀዳማዊ ብለውታል ግብር ቀዳማዊ ይባላል፤ አያይዞ ለመንገር ይገመው።

ወግብሩ ለገንቱ መጽሐፍ ማሕየዋ።

ማሕየዋ የሚሆን የዚህ የመጽሐፍ ሥራው።

ከመ ይርባሕ ቦቱ ሕይወተ ሕይወት ዘለዓለም ለደቂቀ እንላ እመሕያው።

ጌታ ለደቂቀ እንላ እመሕያው የዘለዓለም ድንነትን ያስገኝበት ዘንድ፤ ደቂቀ እንላ እመሕያው የዘለዓለም ድንነትን ያገኘበት ዘንድ፤ ነው፤ ለደቂቀ እንላ እመሕያው የዘለዓለም ድንነት ይገኝበት ዘንድ ነው፤ ወበጸሐቶሙ ኅብ ፈጣሪሆሙ።

ወደፈጣሪያቸው መድረሳቸውን፤ ተላጽቶቶሙ ከፈጣሪያቸው ጋራ አንድ መሆናቸውን፤ ተመስሎቶሙ ፈጣሪያቸውን መምሰልን ያገኘበት ዘንድ ነው፤ ሁሉንም ያስተረጉማል።

በቃል።

ባነጋገር።

ወበምግባር።

በሥራ ሁለት አርእስት ተናገረ ለሁለቱም ያመጣል በቃልስ እስመ ውእቱ ይጸውዕ ወይስሕብ ኅብ አእምሮተ አግዚአብሔር።

በቃል ያልሁት አግዚአብሔርን ወደማወቅ ያደርሳልና ስለዚህ ነው።

ይትባረክ።

ይክበር ይመስገንና።

ወይትለዓል ገዝሩ።

በልብ መታሰቡ በቃል መነገሩ ከፍ ከፍ ይበልና በተዋህዶተ ባሕርዩ።

በባሕርይ አንድ መሆኑን።

ወመለኮቱ።

በአገዛዝ በጌትነት አንድ መሆኑን።

ወትሥልስተ አካላቲሁ።

በአካሉ ሶስት መሆኑን።

ወገጽቲሁ።

በገጽ።

ወመልክዑ።

በቅርጽ ሶስት መሆኑን።

ወአሣሪሁ።

አንድ አድራጊውን ወደማወቅ ያደርሳልና ስለዚህ ነው፤ ወአሠረ ቺተ ሀላዊያተ እንዲል።

ወያጤያት ተሥጉተ ሿጹ ሕላዊ እምቺቱ ሕላዊያት ከሶስቱ አካላት የአንዱን አካል ሰው መሆኑን ያስረዳልና ስለዚህ ነው።

ወተዋህዶቶ በዘተሰብአ ቦቱ።

ከተዋህደው ሥጋ ጋራ አንድ አካል አንድ ባሕር ይመሆኑን ያስረዳልና ስለዚህ ነው።

ወያዜኑ ጎዳጠ በተሐውሶቱ ወበአንሶስዎቱ ውስተ ዓለም እምጊዜ ልዩቱ እምቅድስት ድንግል ንጽሕት እስከ ጊዜ ተንሥኦቱ ወዕርገቱ ውስተ ሰማያት ንጽሕት ከምትሆን ከእመቤታችን ከተወለደ ገምሮ እስከሚነሣበት እስከ እሚያርግበት ድረስ በዚህ ዓለም ሠላሳ ሶስት ዓመት ከአራት ወር ከአስር ቀን መኖሩን ያስረዳልና ስለዚህ ነው።

ወበምግባርስ።

ቃል ላለው ጨርሶ ምግባር ላለው አመጣጠምግባርም ያልሁት።

እስመ በተግሣጽቲሁ ልዕልት ይወስድ ኅብ ምግባራት ሠናያት ወፍጹማት ወመሥመርያት።

አንሰ አብለክሙ ባለው ፍጹማት ወደሚሆኑ ምግባራት ያደርሳልና ስለዚህ ነው።

ወገድል ትርፍት ወክብርት።

ፍጽምት ክብርት ወደምትሆን ወደገድል ልቡና ያደርሳልና ስለዚህ ነው።

ወበኪዳኑ እንተ ጸርሐ ባቲ ወይቤ እመቦ ዘአቀበ ቃልየ ይገባር ግብረ ዘአነ እገባር ወዘየዓቢ እምኔሁ ይገባር።

እመቦ ዘዓቀበ ቃልየ ባለው ወበአስፍምተ ኪዳኑ ያላል አብነት በወንጌል እመቦ ዘዓቀበ ቃልየ ባለው ያደርሳልና ስለዚህ ነው።

ወዓዲ ትከውኖ ሕይወተ ዘለዓለም።

ዳግመኛ በዚህ ዓለም ብቻ ተአምራት አድርጋለት እንደ ጋን መብራት ሁናበት አትቀርም በወዲያው ዓለም የዘለዓለም ድንነትን ታሰጠዋለች።

ወዘክሙትስ።

በዚህ ዓለም ብቻ ተአምራት አድርጋለት እንደ ጋን መብራት ሁናበት እንዳትቀር በወዲያውም ዓለም የዘለዓለም ድንነትን እንድታሰጠው የሚያስታውቅ የሚያስረዳ ነገር።

ላዕለ እለ ገብሩ ትእዛዝ አስተርእዩት ላዕለ እደዊሆሙ ተአምራት ወመንክራት ወኃይላት ዓቢያት። ላዕለ እደዊሆሙ ለእለ ገብሩ ትእዛዝ። ሕጉን በፈጸሙ በሕጉ በጸኑ በሐዋርያት ቃል በሐዋርያት ሥልጣን ጋኔን ማውጸት ሙት ማንሣት ተደረገ።

እስከ ውእቶሙ ከሠቱ አዕይንተ እውራን።

ጠቅላይ ሥርዓት

እውራገን እስከግብረት ድርሰው። እስሙ ውሉተሙ ከሠቱ እውራገን። እውራገን አብርተዋልና፤
 ወእንጽሑ እለ ለምዕ።
 ልሙጸንን እስከግዳን ድርሰው አድነዋልና።
 ወዋዕዎ ለምት።
 ሞትን ድል እስከ መንሳት ድርሰው ድል ነስተው ታልና። ሐተታ ሞዕዎ አለ ቢያም ይፈውሱበታል ቢገድል ያሥነሱበታል ኃጢአት ቢያሠራ ሥርዓት ያስጡበታልና፤
 ወከብረት ነፍሱሙ በውስተ ዓለማት ይኤቲ። ዘገዩ ወዘከሐ።
 ሰውነታቸው በወዲህም በወዲያም ዓለም ከበረኝ ሐተታ። በወዲህ አማልክት ተመሰሉ ሰበአ ወወረዳ ጎቤነ ብለዋቸዋል። በወዲያውም ወሀሉ ይትዌሰክ ስነ በዲበ ስን ያለዋል።
 ወእምፍርሃተ ቃሉ ርኅቱ ጸድቃን እምነ ምግባራት ምኑናት ወፍትወተ ዓለም ርኅቱት ጥቀ።
 ወይወድይዎሙ ውስተ እቶነ እሳት ያለውን ነገር ከመፍራት የተነሣ ጸድቃን ከዓለማዊ ግብር ፈጽመው ተከለከሉ። አንድም ወበፍርሃተ ቃሉ አርኃቀ ያላል። ወይወድይዎሙ ውስተ እቶነ እሳት ባለው ነገር ጌታ ጸድቃንን ከዓለማዊ ግብር ፈጽሞ ከለከለ። አንድም ወፍርሃተ ቃሉ ያላል። ወይወድይዎሙ ውስተ እቶነ እሳት ያለውን ነገር መፍራት ጸድቃንን ከዓለማዊ ግብር ፈጽማ ከለከለች። አንድም ቃሉ ባለው በቀሉ ያላል ዕዲሁ ዘኢይነውም ወእሳቱ ዘኢይጠፍእ ያለውን ነገር ከመፍራት የተነሣ ጸድቃን ከዓለማዊ ግብር ፈጽመው ተከለከሉ። አንድም እንዲህ ባለው ነገር ጌታ ጸድቃንን ፈጽሞ ከለከለ። አንድም እንዲህ ያለውን ነገር መፍራት ጸድቃንን ከዓለማዊ ግብር ፈጽማ ከለከለች።
 ወተገኘሙ እምነጽርታ ወዘከርታ።
 በዓይን ከማየት በልብ ከማሰብ ፈጽመው ተከለከሉ ወጸርየት አልባቢሆሙ። ሰውነታቸው እንደ ዐሐዩ ፈሳ ማለት ዐሐዩ እንደወደቀበት ዕንቀፍ ጸራችላቸው። ወተጠበበት ሕሊናሆሙ ልቡናቸው ተራቀቀችላቸው።
 እስከ በጽሑ ጎበ ሥርዓት ዘመላእክት።
 ወደ መላእክት አነዋወር እስኪደርሱ ድረስ።
 ወበተግሣደቲሁ። አንሰ እብለክሙ ባለው

ወበተካይዶቱ። እመቤ ዘዓቀበ ቃልየ ባለው ወበነገርቱ።
 ወጸድቃንሰ ውስተ ሕይወት ዘለዓለም።
 ረሰዮሙ ለደቂቀ እንሰ እመሕያው ተመሳልያነ ጎበ ፈጣሪሆሙ።
 ደቂቀ እንሰ እመሕያው ፈጣሪያቸውን እንዲመስሉ ልጹቃን፣ ከፈጣሪያቸው ጋራ አንድ እንዲሆኑ። ብጹሐን፣ ወደ ፈጣሪያቸው እንዲደርሱ አደረጋቸው። ከመ ይግቡሩ ምግባራቲሁ ወደረሱ መንግሥቱ። ሥራውን ሠርተው ከብሩን ይወርሱ ዘንድ።
 ይተኛ ጉባኤ።
 ወከልዑ በቀላኒት።
 ሁለተኛውን በቀላኒት ብለውታል በቀላኒት ያበላል ወዳግሙ ያላል አብነት።
 ወበቀላኒት ዝንቱ መጽሐፍ ንጹሕ።
 ከፈቃደ ሥጋ ንጹሕ የሚሆን የዚህ መጽሐፍ በቀላኒት በቀላኒትነቱ።
 ካዕበ እስሙ ውሉቱ በዘይትነበብ እምኒሁ ያጤይቅ አጥርዮ መድኃኒቱ ለአዳም።
 በዘይትነበብ ካዕበ፣ በቀላኒት ካዕበ፣ ያጤይቅ ካዕበ ብለህ ግጠም። እሱ ሁለተኛ በሱ በሚነገረው ነገር ሁለተኛ የአዳምን ድኅነት ማግኘቱን ሁለተኛ ያስረዳልና ስለዚህ ነው። አጥርዮ መድኃኒቱ ባለው ግብረ መድኃኒቱ ያላል አብነት። የአዳምን የድኅነቱን ሥራ ያስረዳልና ስለዚህ ነው።
 ወዘርሐ።
 የልጆቹንም ድኅነት ማግኘታቸውን ያስረዳልና ስለዚህ ነው።
 እምጼዋዊ ሰይጣን ርጉም፤
 ርጉም ከሚሆን ከሰይጣን ምርኮኝነት የአዳምን ድኅነት ማግኘቱን ልጆቹም ድኅነት ማግኘታቸውን የድኅነቱን ሥራ የድኅነታቸውን ሥራ ያስረዳልና ስለዚህ ነው።
 ወተፈድዮቶሙ ሀየንተ ጎጉለት ዕረፍተ ሠናዩ፤ ስለ ጉዳት ፈንታ በጎ ዕረፍት ማግኘታቸውን። ዘከመ ተፈድዮ፣ በጎ ዕረፍትን እንዳገኙ ይናገራልና ስለዚህ ነው። ዕረፍተ ሠናይተ፣ ጎነተ ሠናይተ። ፍኖተ ሠናይተ። ግዕዝ ሠናይተ፣ ገድለ ሠናይተ ያላል አብነት

መቅደም ፡

ወደገጥ እምጽፍፈ ጽልመት ጎበ ብርሃነ ልዕልና የሰው ጻርቻ እንዲሉ። ልዩ ከሚሆን ጭለማ ጻርቻ ልዕልና ወዳለው ብርሃን መውጣታቸውን። ዘክ መ ዓርጉ፡ እንደወጡ ይናገራልና ስለዚህ ነው። ሐተታ፡ ልዩ አለው የዚህ ዓለም ጭለማ በዓይነ ሥጋ ይታያል የወዲያው ግን ለዓይነ ነፍስ እንጂ ለዓይነ ሥጋ አይታይምና።

ወፈግሁ በጣሕመ ግእዛን እምድገረ ነበሩ በመሪረ ኃዘን ግብርናት፤

ለዲያብሎስ መገዛት ባመጣው በጽኑ ኃዘን ከኖሩ በኋላ ጣሕመ ግዕዛንን አግኝተው ተድላ እንዳደረጉ ይናገራልና ስለዚህ ነው።

ወዘክነስ ከመ ዲያብሎስ ከነ ሊቀ ዓበዮ በውስተ መላእክት።

የሆነስ ሆነና ቀድሞ ዲያብሎስ ሊቀ መላእክት አ ኃዘ መንጠላዕት እንደ ነበረ ስማኝ ልንገርህ፡ ያል ተያያዘ። አንድም ለዲያብሎስ መገዛት ባመጣው በ ጽኑ ኃዘን ከኖሩ በኋላ ጣሕመ ግእዛንን አግኝተው ተድላ ማድረጋቸው እንደምን ነው ትላኝ እንደሆነ የዚህስ ነገር ዲያብሎስ ቀድሞ ሊቀ መላእክት አ ኃዘ መንጠላዕት እንደነበረ ስማኝ ልንገርህ።

ወሶበ ተዓደወ እመክኑ በስሕተት ወወጽኦ እምት እዛዘ ፈጣሪሁ ዘውሱን ሎቱ።

በስሕተት ከበታው በወጣ ጊዜ ፍጡር ነህ ቢሉት ፈጣሪ ነኝ ባለ ጊዜ ከተወሰነለት ከፈጣሪው ትእዛ ዝ ወጣ ማለት ቀድሶ ቢሉት ቀድሱኝ አለ ወድ ቀ ማንሽ። አንድም ፍጡር ነህ ቢሉት ፈጣሪ፡ ቀድሶ ቢሉት ቀድሱኝ ባለጊዜ።

ወድቀ አመንበሩ።

ከሹመቱ ተሸረ ከልዕልናው ተዋረደ።

ወወድቱ ምስሌሁ ከሎው ሠራዊቱ እለ ገብሩ ፈቃዶ ነህ ያሉት ሁሉ ከሱ ጋራ እንደሱ ወደቁ፤

ወወድቀ ውስተ ምድር ከመ ይግበር ባቲ በከመ ፈቀደ በትዕቢቱ ወበትዝጎርቱ።

በትዕቢቱ በትዝጎርቱ የወደደውን ያደርግበት ዘን ፎ ወደዚህ ዓለም ወደቀ ለመሐመድ ልጁ መቃ ባር ሊባርክለት መካ እስጥንቡል ወደቀ፤

ታሪክ ጌታ መላእክትን በነገድ መቶ በከተማ ዓ ሥር አድርጎ ፈጥሮ ተሠወራቸው ባሕርዩ ረቂቅ እንደሆነ ለማጠየት ካልሹኝም አልገኝም ሲል መ

ላእክትም አእምር አላቸውና ተመራመሩ እምአይ ቲ መጸእነ ወመኑ ፈጠረነ ለሊነኑ እምጎበ ርእስነ ተፈጠርነ ወሚመ እምክልዕ ብለው ዲያብሎስን ከ ሁሉ አልቆት ፈጥሮት ነበርና ወደላይ በያይ ድም ጽ አጣ ወደታች በያይ ሁሉ ከበታቹ ሁኖ እየ እ ኔ ፈጠርኋችሁ ልበላቸው ብሎ አሰበ አስበም አ ልቀረ እኔ ፈጠርኋችሁ አላቸው። መላእክትም በቦ ታ እንደሆነ እኛ ከበታቻችን ያሉትን አልፈጠርና ቸው በምን ምክንያት ፈጠርኋችሁ ይለናል ፈጥረ ህ አሳየን እንበለው ብለው አሰቡ አስበውም አል ቀሩ በቦታ እንደሆነ እኛ ከበታቻችን ያሉትን አ ልፈጠርናቸው በምን ምክንያት ፈጠርኋችሁ ትለ ናለህ ፈጥረህ አሳየን አሉት ሊፈጥር እጁን ከእሳ ት አገባው ፈጀው ዋይ ብሎ ራሽ ፈወሰው። አፍ ት አገባው ፈጀው ዋይ ብሎ ራሽ ፈወሰው። አፍ አጣ አምላክ በሆን ነው እንጂ ውሣጣዊ አምላ ክማ በሆን ምን ስትል ነው ባላለኝም ነበር ብ ሎ አሰበ፤ ይህን ያለበት ልቡን ተሰማው ፈጀ ው ዋይ ብሎ ራሽ መላእክት ተናወጸ ይህ ስ ሐት ፍጥረት ፈጽሞ ሳያስታቸው ልገለጽላቸው ብሎ እሱ በማያያይበት በምሥራቅ በኩል አንሰ እ ቤ እግዚአብሔር ለደኩን ብርሃን ብሎ የጎሐን ብ ርሃን ፈጠረላቸው የብርሃን ጎርፍ አፈሰሰላቸው እ ሱንም ቀድሞ አፈጥራለሁ ብለሕ እጅህን ከእሳት አገባኸው ፈጀህ ዋይ ብለህም ራህክ ፈወሰኩህ አፍአጣ አምላክ በሆን ነው እንጂ ውሣጣዊ አም ላክማ በሆን ምን ስትል ነው ባላለኝም ነበር አል ኸኝ ብሎ ሁለተኛ ፈውሶ ዛሬ ነገሥታት መኳንን ት ጠላታቸውን በርጥብ ቱርበት ጠቅልለው ገደል እንዲጥሉ በደረው ጭለማ አጉናጽፎ ከኢየሩሳሌ ም ሰማያዊት አውርዶ በኢየር ካሉ መላእክት ያ ርቦታል እስከ ረቡዕ ከዚያ ያሰነብታል በዕለተ ሠ ሉስ የተፈጠሩ አገርዕትን አትክልትን ዕዕዋትን አ ይቶ እንዲህ አድርጎ ፍጥረት ማከናወን ለዚህም እንጂ ገዢ አኑርለት ይሆናል አለ።

ወደኸው እንደሆነ በዚህ ዓለም ላኑርህ አለው ለኔ ማ ያገኛውን ማን ነስቶኝ አለው። በዕለተ ረቡዕ ፀሐ ይ ጨረታ ከዋክብት ተፈጠሩ ያን አይተው መላ እክት አመሠገኑ፤ ወአመ ተፈጥሩ ከዋክብት ሰብ ሐኒ መላእክትየ እንዲል። አመሥገነው አመሥግን ቢሉት፤ አንሰ ዕድው እምዝንቱ ሕሊና፤ እኔ ከማመ

ሥነ ምግብ ነጂ አላመሠግንም ይሆንላችሁብ እን ደሆነ አራተኛ አድርጋችሁ አመሥግኑኝ አላቸው ወዲያው አያይዞ አራት አለቆች አሉት። ከሚክኤል ከገብርኤል ዘንድ ላካቸው ኢየሩሳሌም ሰማያዊ ት በሏችሁ ሶስቱ ሰማያት አይመስሏትም እኛም ከጩኸት በቀር ያገኘነው ነገር የለም። ገዢ ነጂ የ ሚለውን ወግተን እጅ እናድርጋት ብሎ ላከ። ከት እይንተ ንጉሥ እንደገባ እብድ ውሻ አድርገው እ ብድ ውሻ አስመስለው ሰደዱቸው። መጥተው ነገ ሩት ሚክኤል ገብርኤል በሏችሁ በኔ ዘንድ ቁም ነገርን ናቸው እንደ ቀለምጸጸ እሳት እንጂ አይደ ሉ ብሎ ሰልፎ ተነሣ አሱ አቀብ የወጣሁ ይመስለ ሞል ተራቀቀል ይወርዳል። ጐዩ እግዚአ ምስለ አ ርያመ ሰማዩን ጠቅሎ ተመለሰ ብሎ አገዝሮ ተ መለሰ። መላእክት ይህን ሰምተው ይህ ስሐት ፍጥ ረት እስከ መቼ ድረስ በፈጣሪው ሲታበይ ይኖራ ል ብለው ገጠሙት ድል አደረጋቸው። ሁለተኛ ገ ጠሙት ድል አደረጋቸው። ፈቃድህ ባይሆን ነውን ብ ለው አመለከቱ። ፈቃድስ ፈቃዴ ነው ድል የሚነሳ በትን ግብር ታውቁ ብዬ ነው ብሎ የብርሃን ትእም ርተ መስቀል ሰጣቸው እሱን ባየ ጊዜ ከዚህ በታ ች ወርዷል። ነው አይገባውም ያሉ አሉ። ነው ብ ሉስ አይገባውም ማለት አይመችም ብሎ እኛም እ ንደሱ ነን ያሉ አሉ። ከሱ በቀር ፈጣሪ ነጂ ያለም የለ ብሎ ነው ይገባዋል ያሉ አሉ ይሆን አይሆን ብለው የተጠራጠሩ አሉ። ሳይመራመሩ የቀሩ አሉ ነው ይ ገባዋል ያሉ አብረውት ወርደዋል። ይሆን አይሆን ብለው የተጠራጠሩ በዚህ ዓለም ቀርተዋል። ሳይመ ራመሩ የቀሩ በዓየር ቀርተዋል ክብር ይሁናቸው ብሎ እፎ ፈቀደ ኅዘ ፈቀደ።

ከወደደ ዘንድ እንደምን ወደደ።
እስመ ሥልጣኑ እንተ ተፈጥረት ምስሊሁ አተዓተ ተት እምኔሁ።
ፍጡር እንደሆነ የሚያውቀባት በተፈጥሮ የተሰጠች ው ግዕዛኑ አልተነሳችውምና።
ወእምዝ ተከሥተ ሎቱ ድኅረ ክብረ መንበሩ እንተ ሀለወ ባቲ አምጣና ወክብራ። አምጣና ወክ ብራ ለክብረ መንበሩ እንተ ሀለወ ባቲ ከሹመቱ ከ ተሻረ ከማዕርጉ ከልዕልናው ከተዋረደ በኋላ ቀድ ሞ የነበረባት የማዕርጉ ደግነት ተገለጸችለት ።

ወተዘከረ ፍሥሐ ሴኃሜተ እንተ ኮነ ይትፈራሃሕ ባቲ ምስለ መላእክት ወሊቀናት ወሥልጣናት ሰማያው ያን።
ስመ ነገድ ከመላእክት ጋራ ያደርገው የነበረውን ተደላ ደስታውን አሰበ።
በብዝሃ ታላቲሆመ ወኅብረተ ዜግሆመ።
በነገራቸው ብዛት በምሥጋናቸው እንደነት፡ሐተታ የነገር ብዛት ቅዱስ ውዱስ ስቡሕ እኩት ሃሌ ሉያ ማለት ነው ይህ ሁሉ በምሥጢር አንድ ነው።
ወዘይፈደፍድሰ እምኔሃ ፍሥሐ ወኃሜተ ልዕልተ ወምዕዝተ እንተ ታቂርብ ኅዘ እግዚአብሔር ይት ለዓል ዝክሩ።
በልብ መታሰቡ በቃል መነገሩ ከፍ ከፍ ይበልፍ ይ ልቁንም ወደ እግዚአብሔር የምታደርስ ተመስጦ ነበረችው ያቺን አሰበ። ሐተታ ተቀብቷል ቢሉ የ ተመቸ አልተቀባም ቢሉ ቢጸና።
ወዘረከቦሂ ድኅረ ውለቱ እምድቀታት።
ከዚህ በኋላ ከድቀታት ወገን ያገኘውን አስቦ። ሐ ተታ ድቀታት ብሎ አበዛ ከኢየሩሳሌም ሰማያዊት ወደ ኢየር ከኢየር ወደዚህ ዓለም ከዚህም በታ ች አውርዶታልና።
ወጽልመተ እንተ ገልበበቶ ወተዓጽፋ ላዕሌሁ፤
ከጸናችበት እሱም ከጸናባት ከድንቁርና ወገን ያገኘ ውን አስቦ ድቀታት ላለው ቀዌ። እንድም ለላይኛ ው ልዕልተ ምዕዝተ ላለው ሞዌ የጸናችበትን የጸ ናባትን ድንቁርናውን አስቦ፤
ወሀየንተ ብርሃን ዘመላእክተ ትፍሥሕት በአርአያ ሰይጣናዊት ርክስት።
ደስ ብሏቸው የሚኖሩ መላእክት ስላገኙት ብ ርሃን ፈንታ በምታጸይፍ ባላጋራነት መልክ እን ዳለ አውቆ።
ወሐለየ በትዕቢቱ ወበትዝኅርቱ ወደቤ እስመ ይ ፈቅድ እግዚአብሔር አግብዖት ከመ ያንብረኒ ኅ በዘቀዳሚ ንብረትየ እንተ ተዓተተት እምኔየ ወእ ምእሊአየ።
በትዕቢቱ በትኅዝቱ አስቦ ወይም እንጂ ወይም እ ኮን ከኔ ከወገኖቼም ከተለየች ወደ ቀደመች ማዕር ጌ ሊመልሰኝ ይወድ ይሆናል አለ፤
ወአእመረ እግዚአብሔር ይትለዓል ዝክሩ ሕሊናሁ እኩየ ወትዕቢቶ፤

መቅደም ህ

በልብ መታሰቡ በቃል መነገሩ ከፍ ከፍ ይበልጥ
 ከፍ አሳቡን ትዕቢቱን አውቁ።
 ወእር ጋደገ ምግባራት ሠናያተ።
 በጎ ምግባራትን እንደተወ አውቁ።
 እንተ ይእቲ ትሕትና ወየዋሃት ወድኒን እምኃጢ
 አት።
 ምግባራት ሠናያት የተባሉም ትሕትና ወየዋሃት ድ
 ኒን እምኃጢአት ናቸው። ሐተታ ትሕትና፣ በለፈው
 መጸጸት። የዋሃት፣ ከሚመጣው መጠበቅ። ድኒን ለሁ
 ለቱም ነው።
 ዘለፍ እግዚአብሔር በፈጠረ ብእሲ ዝልፈተ ክ
 ሠተ።
 አዳምን በመፍጠሩ መዝለፍን ዘለፈው ማሳፈርን
 አሳፈረው ማስወተትን አስወተተው።
 በአሠንዮ ናጥረቱ ለአዳም።
 አዳምን አከናውኖ በመፍጠሩ። እንደ ብርሃኑ የሚ
 ያንጸባርቅ እንደ ጽጌያት የሚያሸበርቅ አድርጎ በ
 መፍጠሩ ይህስ ቁም ነገር አይደለም አዋቂ አድ
 ርት በመፍጠሩ።
 እስመ ውእቱ ለሐኮ እምፎቱ ጠባይ።
 ከአራቱ ባሕርያት ፈጥሮታልና።
 ወይእቲ እሳት ወነፋስ ማይ ወመሬት።
 አራቱ በሕርያት የተባሉ እሳት ነፋስ ማይ መሬት
 ናቸው።
 ሥጋ ዘፍጊም ቆሙ።
 ቁመቱ ድልድል የሚሆን አካሉ እንደ ድንክ አ
 ያጥር እንደ ረዓይት አይረዝም።
 ዘበቱ ጽቱ ኃይል።
 ሁለት ግብር ሁለት ባሕርይ ያለው አድርጎ በመ
 ፍጠሩ።
 ኃይል ዘርዕ። የዘር ግብር የዘር ባሕርይ።
 ወኃይል እንስሳ።
 የደመ ነፍስ ግብር የደመ ነፍስ ባሕርይ።
 ወኃይል በቀላትሰ በሁከተ ነፋስ ይነውጥ ወይማስን
 የዘር ግብር የዘር ባሕርይ ነፋስ እየወዘወዘው ያድ
 ጋል ነፋስ እየወዘወዘው ይደርቃል ፈርሶ በስብሶ
 ይቀራል።
 በከመ ዕውቅ ዝንቱ ውስተ ክሉ አጽናፈ ምድር
 ይህ በአራቱ ማዕዘን ታውቆ እንዳለ።
 ወኃይልስ እንስሳዊት ህውክት ይእቲ በሥምረት

የእንስሳ ግብር የእንስሳ ባሕርይ ልብላ ልብላ በ
 ማለት ፈቃድ የምትነሳ ናት።
 ወይእቲ ባ እምነ አእምሮ።
 ወለይእቲ ሲል ነው ለሲም ከዕውቀት ወገን አላ
 ት ወከፈላ ምክረ እምጥበብ ለሰገና እንዲል።
 ዛይእቲ እንስሳዊት ያቺውም እንስሳዊት ናት
 ወውስቲታ ይትረከብ ነጽር።
 በርሷም ማየት ይገኛል። ሐተታ ማየት በሁሉ አለ ይ
 ልቁንም ጉጉት የባሕር ድመት በሌሊት ያያሉ።
 ወሰሚዕ።
 መስማት ይገኛል። ሰሚዕ በሁሉ አለ ይልቁንም በ
 ቅሱ ንቁሕ ነው።
 ወጣዕም።
 ጣዕም ይገኛል። ጣዕም ሁበኩ አለ ይልቁንም ፈረ
 ስ እህልና አፈር በሰጡት፣ የሰጡት እንደሆነ አፈሩን
 እየተወ እህሉን ይበላል።
 ወአጺንም።
 አጺንም ይገኛል። ሐተታ አጺንም በሁሉ አለ ይ
 ይልቁንም የሚገኝ አህያ። ወይቀውም ሐለስትዮ ማ
 ዕከለ አድባር ወያበቁ አንር እንዲል። ከተራራ ላይ
 ወጽቶ አፍንጫውን ከፈት ከፈት ያደረገ እንደሆነ
 ነ የሣር የውሀ ጣዕም ይመጻለታል የሶስት ቀን መ
 ንገድ ገሥግሦ ሂዶ ሣሩን በልቶ ውሀውን ጠጥቶ
 ዕለቱን ተመልሶ ከዕታው ገብቶ ያድራል።
 ወግሊሥ።
 ግሊሥ ይገኛል። ግሊሥ በሁሉ አለ ይልቁንም ዝ
 ንጀር በትር ቂርጦ እስከ መግታት ይደርሳል። የ
 ላይ ቤት አማርኛ በችሐስችሆ ይላል።
 ወዓዲ ተንሥኦ ወነቢር።
 አፍ ቁጭ አፍ ቁጭ ማለት ይገኛል ቡኸር አታ
 ርፍም። እንደም አናበህ ተንሥኦ ነቢር። መቀመጥ ያ
 ለበት መነሣት ይገኛል። ውሻ ድመት በኋላ እግራ
 ቸው ይቀመጣሉ በፊት እግራቸው ይቆማሉ።
 አንሳሕስሐ።
 አንሳሕስሐ ይገኛል። አንሳሕስሐ በሁሉ አለ ይል
 ቁንም ጥርኝ አታርፍም።
 ወኅድዓት።
 ኅድዓት ይገኛል። ኅድዓት በሁሉ አለ ይልቁንም እን
 በሳ። በሬም ያግዛል።
 ወፍትወት።

መታደግ።

ፍትወት ይገኛል።ፍትወት በሁሉ አለ ይልቁንም ሰገና።ሰገና ታዲህ ፍትወት ወለምከመ ኢጲን ስት ኢትዳል ግፅረ።አንዲል።

ወወለድ።

ወለድ ይገኛል።ወለድ በሁሉ አለ ይልቁንም ጎግ ያለሽል አታደርግ።

ወመፃት።

መፃት ይገኛል።መፃት በሁሉ።አለ ይልቁንም ግሥ ላ ታንቆ ይመታበሽ ያሏት እንደሆነ ታንቃ ትሞ ታለችና።

ወግህል።

ግህል

ይገኛል።ግህል በሁሉ አለ ይልቁንም ዘሆን።ዘሆን ሆይ ዘሆን ሆይ ያሉት እንደሆነ መንገድ ይመራል ወሕግም።

ሕግም ይገኛል።ሕግም በሁሉ አለ ይልቁንም ነ ብር ዓይን ሕመም ይጸናበታል።

ወተባትሉ።

ተባትሉ በሁሉ አለ ይልቁንም ገመል አጥብቆ የመታትን እስከ ስድስት እስከ ሰባት ዓመት ድረስ አትረሳውም ስፍራ ሲመቻት ገደል ገፍታ ትጥል ጥለች ባጥ ብላ ትረገጠጥለች።

ተፈሥሖ።

ተፈሥሖ በሁሉ አለ ይልቁንም ተበር።ዱር ዘመ ን ተበር ጣዝግ ያገኘ እንደሆነ ሲዘል በታው ይ ጠፋው ነበር ዛሬ ገን እጁን ጭና የሚዘል ሁኑ ጥል የጊዜውን ክፋት መናገር ነው።

ወኃዘን።

ኃዘን በሁሉ አለ ይልቁ

ንም ያፈ መንጢጥ ባሏ የሞተ እንደሆነ ወበጽፍራ ትሏጽር ልሳና ይላል ፊቷን ጸፍታ እንደበቷን ወ ንጥቃ ትናረብች፤ ሌላ መጥቶ ልድረስብሽ ያላት እንደሆነ ያን ታሳየጥለች ቢመለስ ይመለሳል የተ ጋፋት እንደሆነ ከወገናቸዋ ትጠጋለች ያድኑዋታል፤ ነጭ።

መኝታ በሁሉ አለ ይልቁ

ንም አዘ የያዘውን ከመጣል ይደርሳል።

ወነቂሕ።

መንቃት በሁሉ አለ ይ

ልቁንም ፋት። ያን ፋት ያሉ እንደሆነ ይህን በቅሉ ሕይወት።

ሕይወት በሁሉ አለ ይ

ልቁንም ያፈ ፈንክስ የሚባል ያፍ አለ ባጅ ባጅት መቶ ዘመን ይታደሳልና። ይህስ የታወቀ ነው ብሎ እንደ ርገራ አሞራ ጥርሱ የተላለፈ እንደሆነ ጭር

መጻፋት አይሆንለትም ከእንጨት ከድንጋይም የ መታው እንደሆነ ይተክከልለታል ጭር ይበላል። ወመዊት።

ሞት በሁሉ አለ ይልቁ

ንም አይጥና ድንቢጥ ጭላት የበልጉ ለመኸር የ መኸሩ ለበልግ አይገኙም።

ወአምሳለ ዝንቱ በከመ ይትረከብዝበውስተ እንስሳ ነሳሳለትና ይህን የመሰለ ሁሉ በእንስሳት ባሕርይ እንዳለ በሰውም በእንስሳ ባሕርይ ይህ ሁሉ አለ ወዓዲ አክበር በንፍሐት ዘይእቲ ግንተመ ሕይ ወት መንፈሳዊት እንተ ባቲ አክበር እምኩሉ ፍ ጥረት ዘታሕተ ሰግይ።

ከአራቱ ባሕርያት አዋህዶ ፈጠረው ብሎ ነበርና ዳግመኛ ባራቱ ግዕዝን ካለ ፍጥረት ለይቶ ባከበረ በት የሥጋ ሕይወት የደመ ነፍስ ሕይወት በምት ሆን በነባቢት ነፍስ አከበረው።

ወትትዓወት በኃይል ንባብ።

ምሥጢር በመናገር ትታወቃለች።

ዛይእቲ አርአያ ገጹ ለእግዚአብሔር ወአምሳሊሁ ይቺውም የእግዚአብሔር መታወቂያው ፍት ምሳ ሌውም ፍት።

በከመ ይቤ መጽሐፍ።

መጽሐፍ ንግበር ሰብአ በአርዓያነ ወበአምሳሊን እ ንዳለ።

ወይእቲ ዘእትትለክፍ።

የግትያዝ የግትዳሰስ ፍት።

ወዘኢግበርት። ግባር እምግባር ያልተፈ

ጠረች ፍት።አንድም አጥብቅ፤ ያያገብሯት ፍት።

ሀላዊት። ነዋሪት ፍት

ወዘኢመዋቲት። የግትሞት ፍት፤

ኩናኒተ ሥጋ ወኃይሉ፤

ሥጋን ደመ ነፍስን የምትገዛ ፍት አንድም ሥጋን

የምትገዛ ፍት ወኃይሉ ጠበቃው ፍት

በእንተ ዘኮነት አሐተ ውስተ ኩሉ።

በፈቃድ አንድ ስለሆነች።

ወባቲ ይትረከብ ጥበብ ዘየሐስብ ልብ ወየኃፊ።

ልብ የሚሻው ጥበብ በሷ ይገኛል።

ወአእምሮ አዝማናት።

ፀሐይ መጸው ከረምት ህጋይ ግወቅ በሷ ይገኛል

ይህንስ እንስሳትም ያውቁታል ብሎ ዓዝማን መን

ግሥተ ሰግያትን ግወቅ ይገኛል።

መቅደም።

መመከርነት። ቴላ ደጋጋ ግወቅ በሷ ይገኛል፤ ይህንን አንስባትም ያውቁታል ብሎ ቴላ ገሃ ነም ደጋ መንግሥተ ሰማያትን ግወቅ በሷ ይገኛል ወክላ ምግባራት እንተ ትከውን በዘይእቲ ላዕሌሁ የሚሠራው ሥራ ሁሉ እሱን ተዋህዳ ባለች በሷ ነው፤ አንድም ስህተት ተዋህዶ ባለ በሥጋ የሚሠራ ሥራ ሁሉ በቲ ይትረክብ።

በሥልጣን ባሕታዊት። በዕውቀት ልዩ ናት ሥዕልት ዘእንበለ ገቢር። ገብር እምገብር ሳይሆን የተፈጠረች ናት። ወገብረ ላቲ ሥልጣን በውስቴታ ትገበር በከመኑ ርዩት እንዘ አልቦ ዘይኳንና ወዘይኳይላ። የሚገዛት የሚያዛት ሳይኖር የወደደችውን እንደወደደች ታደርግ ዘንድ አእምሮ ጠባይዕን ሳለባት። ከመ ይኩን ሠናያቲሃ ወእከያቲሃ በሥምረተ ሕሊ ናሃ።

በጎነቷም ክፋቷም በፈቃዷ ይሆን ዘንድ። በአምሳለ መላእክት። ሠናያቲሃ በአምሳለ መላእክት፤ በሚካኤል በገብርኤል አምሳል። እከያቲሃ በአምሳለ መላእክት ብለህ ግጠም። በአጋንንት አምሳል ይሆን ዘንድ። ወተፈጸመ ፍጥረቱ ለአዳም በዝንቱ ግብር። የአዳም ተፈጥሮ በዚህ ተፈጸመ። ዘቦ ውስቴቱ ትቶ ኃይል። ሶስት ግብር ሶስት ባሕርይ ባለው። ኃይል ዘርእ። የዘር ግብር የዘር ባሕርይ ባለው። ወኃይል እንዕሳ። የደመ ነፍስ ግብር የደመ ባሕርይ ባለው። ወኃይል ንባብ። የነባቢት ነፍስ ግብር ባለው።

ይቂየን

ሶስተኛ ጉባዔ።

ወአልበሶ አልባስ ብሩሃ። ከአራቱ ባሕርያት ፈጥሮ ከእንስሳት ከአራዊት ለ ደቶ በነባቢት ነፍስ አከበረው ብሎ ነበርና ልጅነት ን ሰጠው፤ እስመ አልበስከኒ ልብሰ ትፍሥሕት ወ ልብሰ መድኃኒት እንዲል።

አካሉን ሲያዩ ብሩህ አለ፤ ሀብቱን ሲያዩ አልባስ ብሎ አበዛ፤ ከዚህ ዕለቱን አስመስሎታል አክሲግር ስ በኃ ቀን ብሎ ለይቶ ተናገሯል።

ወገብረ ሉቱ ሥልጣን ለርእሱ። ሥራ ሠርቶ ሊጠቀምበት መንፈሳዊ ዕውቀትን ሰጠው።

ወአጎጥያ ሞተ። በዓቂብ ሕግ እንዳይሞት አደረገው። ወረሰዮ ሥሉጠ ላእለ ዙሉ ፍጥረት ዘታሕተ ሰማይ በአራቱ ግዕዝን ያሉትን ፍጥረት አስገዛው፤ ወአሰ ልጠና፤ ባአራቱ ግዕዝን ባሉ ፍጥረት አሰለጠነው ወፈጠረ ሉቱ እምሥጋሁ ረድኤተ። ከአካሉ ልትረዳው ፈጠረለት፤ በአቅልሎ ክበደ ሞዕ ይ፤ ልጅ በግስገኘት፤ አንድም እሱ የአፍአውን እሷ የውስጡን በግከናወን።

ወሰመያ ሔዋን። ስሟን ሔዋን አላት፤ ሕይወት ግለት ነው እንደገብረሰ ሞት በተባለች በተገባት ነበር ሕያዋን ጻድቃን ከሷ የሚወለዱ ስለሆነ ሕይወት አላት። ወአንበርሙ ውስተ ገነተ ጌዶም ጽባሐዊ። መወደድ ባለው በምሥራቅ በኩል በገነት አኖራቸው አንድም ጽባሐዊ መወደድ ባለው በገነት ምሥራቅ አኖራቸው አራት ግዕዝን አለውና። ወወሀቦሙ ይትፈሥሑ በኩሉ ሠናያት አምላካው ያት ዘእንበለ ክልአት። ወሀቦሙ ዘእንበለ ክልአት፤ ከአምላክ በሚገኘው ነገር ሁሉ ደስ ይላቸው ዘንድ ያለመከልከል ሰጣቸው ይትፈሥሑ ዘእንበለ ክልአት ያለመከልከል ደስ ይላቸው ዘንድ።

ወወሰነ ሉሙ ትእዛዝ በእንተ አሐቲ ዕዕ ባሕቲታ፤ ስለ አንዲት ዕዕ ብቻ ትእዛዝ ወሰነባቸው። ወይአተ ዕዕ እንተ ታሌቡ ሠናየ ወእኩየ። ያችሙ ዕዕ ባይበሏት በጎ፤ ቢበሏት ክፉ የምታስታውሩ ናት።

ከመ ኢይብልዑ እምኔሃ። ወሰነ ከመ ኢይብልዑ እምኔሃ፤ ከሷ እንዳይበሉ ትእዛዝ ወሰነባቸው። ሐተታ። የገጋርና የተገጋር ምልክት የዓቂብ ሕግ ምልክት ጸምንም በዚህ ነገረው።

መታደም።

እስመ አመ ይበልፅ እምነሃ ሞተ ይመውቱ።
ከሷ የበሉ እንደሆነ የሞት ሞት ይሞታሉና ብሉ
ወለአመ ሰምው እንከ ትእዛዛ ይከውናሙ ሕይወተ
ዘለዓለም።

ትእዛዛን ቢጠብቁ የዘለዓለም ድኅነት ይሆናቸዋል
ብሉ።

አንድም ትእዛዛን ጠብቀው ቢሆን የዘለዓለም ድኅ
ነት በሆናቸው ነበር።

ወለአመሰ ተግደው ይከውናሙ ሞተ።

ትእዛዛን ግን ቢያፈርሱ ሞት ተፈረደባቸው።

ወሶበ ርእየ ሰይጣን ፅባዩ ስብሐቲሁ ወክብራቲሁ
ሰይጣን የራሱን ደግ ክብሩን፣ ደግ ጌትነቱን ባየ ገዜ
ወብርሃነ ዘደትግጽፍ ቦቱ።

ተሰጥቶት የነበረውን ጸጋውን ባየ ጊዜ።

ወርእየ ርእሶ በርእሱ እምድኅረ ክብር ውሂመት
ግባይ።

ከሹመቱ ከተሻረ ከልዕልናው ከተዋረደ በኋላ ራሱን
በራሱ በመረመረ ጊዜ ወደቀ፤ አንድም ፣ መልስ የ
አዳም ደግ ክብሩን ደግ ጌትነቱን ባየ ጊዜ፤ ለአዳ
ም የተሰጠውን ጸጋውን ባየ ጊዜ፤ አዳም ከተሾመ
ከክበረ በኋላ የራሱን ክብር በአዳም ላይ ሁኖ ባየ ጊዜ
ወደቀ በድቀት ቅንፃት።

ቅንፃት በመጣው ድቀት ወደቀ፤ ደንገጸ በድንጋጌ
ቅንፃት፣ ቅንፃት በመጸው ድንጋጌ ደንገፀ፤ ኃዘን በኃ
ዘን ቅንፃት ተክዘ በትክዘ ቅንፃት፤ ኃዘን ትክዘ በመ
ጣው ቅንፃት አዘነ፤ ወደቀ መውደቀ ውደቅ ይላ
ል፤ መውደቅ ዲያብሉስ ውደቅ አዳም ነው አዳም
ን ያሳተ ዲያብሉስ ወደቀ ድል ሆነ።

ወተብጸ ተስፋሁ።

ተስፋ ቆረጸ

በእንተ ዘኢፈቂዮቱ እግዚአብሔር ኪያሁ።

እግዚአብሔር እሱን ባለመሻቱ።

ወኢያግብዖ ውስተ ዘቀዳሚ መንበሩ።

ወደቀደመ ቦታው ወደቀደመ ግዕርጉ ባለመመለሱ
ወኢተርፈ ሉቱ እምነ ዘይእግዝ ዘእንበለ ዘያሰገዶ
ለብእሲ ከመ ያውጽኦ እምፈቃደ ፈጣሪሁ።

ወደም እንጂ ይመልሰኝ ይሆናል ብሉ ነበርና፤ አዳ
ምን ከፈጣሪው ትእዛዝ ያወጸው ዘንድ አዳምን ከ
ሚያስትበት ግብር በቀር ከያዘው ከረዘዘው የቀረለ
ት የለም።

ወነሥኦ ሉቱ ተኃይሉተ ዘበእኪት።

የበኝ መበረታታት አለና የክፉ መበራታትን አደረገ
ወመንሱተ ወልታ።

ወልታ መንሱተ ሢል ነው አዳምን ድል የሚነሳበ
ትን ጋሻ አነገበ።

ወመጽኦ መንገል ብእሲ በውእቱ ተኃይሉት ጸዋግ
በክፉ መበራታት ወደአዳም መጣ። ሐተታ። አሞኝ
ዮስ አውሳብዮስ በገነት እንዳሉ ሁነው ይጽፋሉ፤ ወ
አምጽአም ለውእቱ ንዋይ እምኢየሩሳሌም እንዳለ ነ
ቢይ በኢየሩሳሌም ሳለ በባቢሎን እንዳለ አድርጎ።
በእንተ ምክንያት ዘያወጽኦ ቦቱ እምንድል ሠናይት
ክበኝ ግብር ስለሚያወጣበት ምክንያት፤ እምንነት
ሠናይት እምፍኖት ሠናይት እምግዕዝ ሠናይት እ
ምፅረፍት ሠናይት ይላል።

ወጸንሖ እንከ።

ሸመተበት፤ ሰው በጠላቱ እንዲሸምት ጦሩን ሰንገ
ሉ ጋሻውን ወልውሉ፤ አንድም ድል የሚነሳበትን
ግብር አወቀ፤ አንድም የሚለያዩበትን ጊዜ ጠበቀ።
በከመ የአምርን ጸላጂ ለጊዜያት ለነኒ ይደልወነ ከ
መ ናእምር ድካሞቲን እንዲል።

ወናሁ ውእቱ ምስለ ረድኤቱ ተሠልጦ ውስተ ዙ
ሉ ዕፅወ ገነት።

ተሠልጦ ካለ ውእቱ ወረድኤቱ ምስለ ረድኤቱም
ካለ ተሠልጦ በል በተና ነበር ልማደ መጽሐፍ ነ
ው ሌሊት ምስለ መግልት ይትከረልም ለዘመን በ
ዕፅና።

ከንቶ ይትናገሩ ጆዱ ምስለ ካልው እንዲል። እሷ እ
ሱ በገነት ባለው ዕፅ ሁሉ ሰልጥነው ነበር።

ዘእንበለ አሐቲ ዕፅ ባሕቲታ እንተ ከልኦ እምነሃ።
እሷን አትብላ ብሉ ከክለክለው ካንዲት ዕፅ በቀር
ወተፈሥሖ እንከ ግቢየ ፍሥሖ።

ፈጽሞ ደስ አለው።

ወአእመረ ከመ በውእቱ ዕፅ ይመውዮ።

በዕፅ በለስ ድል እንዲነሣው አውቋልና።

ወያወጽኦሙ ለአዳም ወላሐዋን እምፍግግሆሙ።
አዳምና ሔዋንን ከተድላቸው ከደስታቸው እንዲለ
ያቸው። አንድም ተድላ ደስታ ከሚያደርጉበት ከገነ
ት እንዲያወጣቸው አውቋልና፤

ወተኅብኦ እንከ ውስተ ሥጋ ከደሲ።

በሥጋ ከደሲ ተሠወረ።

ወረሰያ ምክንያተ ለኃጉል።

መቅደም

ለጉዳት ምክንያት አደረጋት፤ ታሪክ እንስሳት አራዊት ከአዳም ዘንድ ሄዱ ስለምን ቢሉ ስም ለመሰየም ስምስ ተሰይመዋል እስከዚያ ወደት ኑረው ብሎ ለደጅ ጥናት ሄደው አርደህ ብላን አሉት። ምን አጥቺ በገነት ባለ ዕዕ ሁሉ አስልጥኖኛል፤ እናንተስ ባላችሁበት ያርበችሁ ያበዛችሁ ያስፋችሁ ብሎ መርቆ ሰደዳቸው፤ ጌያብሉስ ከመንገድ ቂይቶ ወደት ሂዳችሁ ኑራችኋል አላቸው። ከአዳም ከጌታችን አሉት። አዳም ጌታችሁ ምን ይመስላል አላቸው ከዐሐይ ሰባት እጅ ያበራል አሉት በዚያውስ ላይ ደህን ያህል ደስታ ምን ተገኝቷል አላቸው። እንዲህ ብንለው እንደህ አለን ሞት ሲቀርልን አሉት። ያቺን ዕዕ ቂርጦ ግን ከፋ ባገባልኝ ነበር ብሏል። በሌላው ቀን ሲሄዱ አገኛቸው ወደት ትሂዳላችሁ አላቸው። ከአዳም ከጌታችን አሉት። አስከትሉኝ አላቸው። አዳም ጌታችን መልክ መልካም ነው አንተ መልክ ጥፋ ብለው ትተውት ሄዱ። አብርሃል አገርል የሚባሉ የገነት አእዋፍ መጡ አስከትሉኝ አላቸው አዳም ጌታችን መልካም አንተ ከፋ ብለው ጥለውት ሄዱ። እባብ መጣች የገመል ወላብሬ ታህል ነበር ወደት ትሂዳለሽ አላት ወደ አዳም ወደ ጌታዬ አለችው፤ አስከትሉኝ አላት አዳም ጌታዬ መልካም ነው አንተ ከፋ ነህ አይሆንም አለችው። ከፋ ከሌለ መልካም በሞን ይታወቃል መስሎሻል። በዚያውስ ላይ ባንቺ እንጂ አምር የለም ብሎ በውዳሌ ከንቱ ጠለፋት። አስከትላው ሄደች ተላቀላቱን ጨርሰው እዳገቱ ደረሱ፤ የቂላ መንገድ እንጂ ካልተዋወቁበት አይሆንም እየተዛዘለን እንወጣው አላት እሽ አለችው። ነይ ልዘልሽ አላት ጥቂት እልፍ አድርጎ በጽሐፍ ተባርቶ ዘጸርኩኪ ጸርኒ አላት አዘለችው በሷ ሥግው ሆነ። ከአዳም ዘንድ ሄደ ጸሎት ይዞ አገኘው አስቀድሞ በዚህ ድል ነግሰው በሐክ ንጉሠ ሰማያት ወምድር አለው ፍልጥ አርቂ ምድር። ንጉሠ ምድር ነኝ እንጂ ንጉሠ ሰማያት ፈጣሪዬ ነው አለው። ሔዋን ወደት ናት አለው። ከዚያ አለች አለው ቢሄድ ሥራ ፈትታ አገኛት በዚህ ድል ነግት።

ወአስተርአያ ለሔዋን በነገር ጥዑም ዘምሉዕ ጉሕሉተ ክዳት ተንኮልን በተመላ ደስ በሚያስኝ አነጋገር ሔዋንን ተናገራት። በሐክ ንግሥተ ሰማይ ወምድር አላት ደስፈቀ አላት።

ወይቤላ በእንተ ምንት ይቤለክሙ እግዚአብሔር እትብልው እምሁሉ ዕፅው ዘውስተ ገነት። ለይቺ የጠየቀኋት እንደሆነ ታውቅብኛለች ብሎ በገነት ካለው ዛፍ ሁሉ አትብሉ ያላችሁ ስለምን ነው አላት።

ወትቤሎ ንበልዕስ እምሁሉ ዕፅው ዘውስተ ገነት በገነትስ ካለ ዕዕ ሁሉ እንበላለን። ወባሕቱ ፍሬ ዕዕስ ዘውስተ ገነት ይቤለን እግዚአብሔር እትብልው እምሄሃ። ነገር ግን በገነት አንዲት ዕዕ አለች እሷን አትብሉ ብሎናል። ከመ አትሙቱ ሞተ።

ያው ቅሉ ነፍሳን አይደለም የሞት ሞት ትሞታላችሁ ብሎ ነው እንጂ አለችው ወይቤላ እኮ ሞተ ዘትመውቱ። ጣዖቱን ይሰብካል የሞት ሞት ትሞታላችሁ ብሎ አይደለም።

ወባሕቱ የአምር እግዚአብሔር ከመ ሶበ በላዕክሙ እምሄሃ ይትከሠታ አዕይንቲከሙ ወትከውኑ ከመ አምላክ። በበላችሁ ጊዜ የአምላክነት ዕውቀት እንድታውቁ እንደ አምላክ አንድትሆኑ ያውቃልና። ወተአምሩ ከመ ሠናዩ ወእኩየ።

የሰውነት የአምላክነት ዕውቀት እንድታውቁ ያውቃልና ስለዚህ ነው እንጂ የሞት ሞት ትሞታላችሁ ብሎ አይደለም። ወአፍተዋ ከመ ትብላዕ እምውእቱ ዕዕ፤ ዕዕ በለስን ትብላ ዘንድ አስወደዳት ልብላ ልብላ አሰኛት።

ወታብልዖ ለአዳም። ለአዳም ታበላው ዘንድ። ከመ ይኩኑ ዘየአምሩ ሠናዩ ወእኩየ። የሰውነትን የአምላክነትን ዕውቀት ያውቁ ዘንድ። ወሶበ ጸነት ጎበ ነገሩ ጸንፍ ላዕሌሃ ፍትወተ ጥዕመ ት ምስለ ሕሊና ትዕቢት። ነገሩን በተቀበለችው ጊዜ አምላክ እሆናለሁ በማለት ልብላ ልብላ የማለት ፈቃድ አደረባት። ልብላ አሰኛት።

ወአፍጠነት ወበልዓት እምደእቲ ዕዕ። ፈጥኖ ቂርጸ በላች። ወአብልዓቶ ለአዳም።

መቅደም ፡

ለአዳምም አበላችው። ሐተታ ነገሩን እንደ ተቀበለችው አውቆ የአምላክነት ነገር እንደሆነ አይደለም የተዳቀደማችሁ እንደደሆነ ያንድኛችሁ ይቀርባችኋል ለርሱ በቀኝ እጅሽ ላንቺ በግራ እጅሽ ቂርጠሽ አንድ ጊዜ ጉረሷት አላት። የሷ ሲነሣት አይቶ እሱ ያመልጠኛል የሱ ሲነሣው አይታ እሷ ታመልጠኛለች ብሎ። ዛሬም ሴቶች ይህ አብነት ሁኖባቸው በቀኝ እጃቸው ለባሉቻቸው እያሳለፉ በግራ እጃቸው ይበላሉ።

ወወጽኢ እምትእዛዝ እግዚአብሔር ወተዳደው እምነገሩ።

ከፈጣሪያቸው ትእዛዝ ወጡ።

ወከኑ ቀታልያነ ርእሶሙ።

ራሳቸውን አጥፈው ሆኑ።

ወተሰዱ እምድረ ገነት ኅብ ምድረ ሕማም።

ከገነት ወደ ምድረ ፋይድ ወረዱ። ሐተታ ምድረ ፋይድ ማለት ምድረ ኃሣር ወመርገም ምድረ ድንጋጺ ወረዳድ ማለት ነው።

ወአርአያ ኅሱም ወኅሱር።

ከፋና መልካም ቀይና ጥቁር አጭርና ረጅም ቀጭንና ወፍራም ወደሚፈጠርበት።

ወሲሳየ ኃዘን።

በያገኙት ቁንጣን በያጡት ቀጠና ወደሚሆንበት ወፈትሐ ላዕሌሆሙ በሞት እስከ ለዝሉፋ።

አምስት ሺህ አምስት መቶ ዘመን እስኪፈጸም በሞተ ሥጋ ላይ ሞተ ነፍሱን። በርዶተ መቃብር ላይ ርዶተ ገሃነምን ፈረደባቸው።

ወእምድኅረ ተዓርቁ እምልብሰ ብርሃን ዘተአጽፉ ቦቱ።

ከተሰጣቸው ከጸጋቸው ከተለዩ በኋላ። አንድም የተሰጣቸው ጸጋቸውን በጡ ጊዜ።

ተኃፋረ አዳም እም እግዚአብሔር።

ከእግዚአብሔር የተነሳ አዳም ፈራ። ሐተታ ሰኩና ብእሲ እያሰማ በመጣ አዳም ፈርቶ ከእንጨት ውስጥ ተሰውሮ ተገኝቷል።

በእንተ ተዓድዎቱ።

ከትእዛዙ ስለወጸ ፈራ።

ወናሁ ቀደመ ቃል ከመ ነፍስ ነባቢት እንዘ አልቦ ዘይኳንና ወዘይኒይላ።

ተኃፋረ ብሎ ነበርና በምን አውቆ ትሉኝ እንደ

ሆነ። የሚገዛት የሚያዛት ሳይኖር ነፍስ አዋቂት እንደሆነች አስቀድሞ ተነገሯል ወገብረ ላቲ ሥልጣን በውስቴታ ከመ ትግበር ዘከመ ኃረየት ተብሎ ወለእመሰ ነበረት በትእዛዙ እምኮነት ብርሀተ በብርሃነ ትእዛዙ።

ትእዛዙን ጠብቃ ኑራ ቢሆን ትእዛዙን በጠብቁ በሚገኝ ብርሃን ትእዛዙን በመጠበቅ ብርሃን ብርሀት በሆነች ነበር።

ወሶበ ጸነት እንከ ኅብ ተዓድዎተ ነገሩ ጸልመት በጽልመተ ተአድዎ።

ትእዛዙን ግን በያፈርሱ። ትእዛዙን በያፈርሱ በሚመጣ ጭለማ። ትእዛዙን በማፍረስ ጭለማነት ጨለመች ማለት። ትእዛዙን በያፈርሱ በሚመጣ ድንቁርና ደነቂረች።

እስመ አልቦ ዘይኳንና ወዘይኒይላ በውስተ ፈቃደ ላዕሌሃ።

በፈቃዱ የሚያዛት የሚገዛት የለምና ነእመ ነበረት። ለበሰው። የሚያዛት የሚገዛት ሳይኖር ሶበ ጸነት ለክፉው።

ወበእንተ ዝነቱ ይረከቦ ለብእሲ ገነት።

ገነተ ሲል ነው። መገናኘት የጋራ ከሆነ ብሎ እንደሆነ አለ እንጂ። ስለዚህ አዳም ገነትን ይወርሳል። ሶበ ተመይጣ እምእኩይ ውስተ ሠናይ ወገቢሮቱ። ከክፉ ወደ በጎ በመለስ በሰውን ወደ ማድረግ በመለስ። ገነትን ይወርሳል።

ወሶበ ጸነ እምሠናይ ኅብ እኩይ ወገቢሮቱ። ከበጎ ወደክፉ በመለስ ክፉውን በያደርግ ደለም ኩነኔ።

ሞት ተፈረደበት።

ወበጸኒኖቱ ለአዳም ኅብ ፈቃደ ሰይጣን ወተዓድዎተ ፈጣሪሁ ኮነ እንከ ገብሮ ለሰይጣን።

አዳም የሰይጣንን ነገር በመቀበሉ ከፈጣሪው ትእዛዝ በመውጣቱ የሰይጣን ተገዢ ሆነ።

ወታሕተ ሥልጣኑ፤

ከሥልጣኑ በታች ሆነ፤

ወተርፈ ውስተ ምድር ኅዘነ ወትኩዝ፤

በዚህ ዓለም ያዘነ የተከዘ ሁኖ ኖረ፤ አንድም ኮነ ገብሮ ለሰይጣን ታሕተ ሥልጣኑ፤ ከሥልጣኑ በታች ሁኖ የሰይጣን ተገዢ ሆነ። ወተርፈ፤ በዚህም ዓለም ያዘነ የተከዘ ሁኖ ኖረ።

መቅደም ።

በእንተ ዘገብረ ተግድምተ። ከፈጣሪው ትእዛዝ ስለወጣ።
 ወንለው ትእዛዝ ፈጣሪው።
 የፈጣሪውን ትእዛዝ ስላፈረሰ።
 ወእምንዳቤ እንተ ረከቦ።
 ከገኘው ጸዋትወ መከራ የተነሣ።
 እምኃዘን ወእምአውያት።
 ከኃዘን ከልቅሶ የተነሣ።
 ወከኂው አንብዕ ውዑይ።
 ቁጡ እንባን ከማፍሰስ የተነሣ። ሐተታ ቁጡ እንባ
 ዓይን ከማጥፋት ያደርሳል። እንደም ውዑይ እንባ
 ን ከማፍሰስ የተነሣ።
 ረባዓ ገነተ እንተ ነበረ ባቲ።
 የነበረባትን ገነትን ዘነጋ።
 ወአልቦቱ ካልዕ ሕሊና ዘእንበለ ብካዶ ላዕለ ኃ
 ጢአቱ።
 በኃጢአቱ ከማዘን ከግልቀስ በቀር ማዘን ግልቀ
 ስ ነው እንጂ ሌላ ግዳጅ አልነበረውም። ሐተታ አ
 ዳምን የቤተ ፈት ልማድ አላገኘውም ቤተ ፈት
 በዜህ ጊዜ እበላ እጠጣ እለብስ አጊጥ የነበረ ቀ
 ረብኝ ብሎ ያዝናል፤ እሱ ግን የማይገባ ሥራ ሠ
 ሮቼ ፈጣሪዬን አሳዘንሁት ብሎ ነው እንጂ በገነት
 ሳለሁ አደርገው የነበረው ተድላ ደስታ ቀረብኝ ብ
 ሎ አይደለምና በኃጢአቱ ከማዘን ከግልቀስ በቀር
 በጢኃአቱ ማዘን ግልቀስ ነው እንጂ ግዳጅ አል
 ነበረውም አለ።
 ወአእመረ እግዚአብሔር ይትለዓል ዝክሩ ንስሐሑ
 ወገዓር ብዙኃ ወምንዳቤ እንተ ረከቦ ተሣሃለ ላዕ
 ሌሁ ወምሕድ።
 በልብ መታሰቡ በቃል መነገሩ ከፍ ከፍ ይበልጥ
 አላበጀሁም ማለቱን ብዙ መጨነቱን ጸዋትወ መከ
 ራውን እይቶ ይቅር አለው አዘነለት።
 ወፈቀደ ያድገኖ እምዳገጹ በእንተ ይ ገጸት።
 ስለ ሁለት ነገር ከፍዳው ሊያድነው ወደደ፤
 ልዱ በእንተ ንስሐሑ።
 ከሁለቱ አንዱ አላበጀሁም በማለቱ ነው።
 ወገዓር ብካዶ ለኃሢሠ ሥርየት።
 ኃጢአቱ ሊሠረደለት ኃጢአቱን ሊያሥተሰርደለት
 እያለቀሰ በመጨነቱ ነው።
 ወረሲአቱ ገነተ ወፍግዓሁ ወተድላሁ።

ገነትን በመዘንጋቱ ተድላው ደስታውን በመዘንጋ
 ቱ ነው።
 ወካልዕሰ በእንተ ዘተትሕተ ውእቱ ተትሕቶተ።
 ወካልዕሂ ሲል ነው ሁለተኛውም እሱ ፈጽሞ ስለ
 ተዋረደ ነው።
 ወዓዲ አጥረየ ሰይጣን መዊዓ ወኃይለ ላዕለ አዳም
 ወቀነዮ።
 ዳግመኛ ሰይጣን በአዳም ላይ ኃይልን መዊዕን ገ
 ንዘብ አደረገ።
 ወከነ ጺዋሁ። ምርከው ሆነ
 ወከሉ ዘርዑ ምስሌሁ።
 ልጆቼም ከሱ ጋራ እንደሱ ተገዙ።
 ወተሰልጠ ሰይጣን ዲቤሆሙ ለአስገዶ በብዙኅ ገ
 ብራት። አሳታቸው ብሎ ነበርና ዳግመኛ በብ
 ዙ ነገር ለማሳት ሰይጣን ሠለጠነባቸው።
 ወመንከራት ትልዋት።
 ቀጽሎ ቀጽሎ በሚደረግ በምትሐት ተአምራት።
 አንድም ወመከራት ትልዋት ይላል። ቀጽሎ ቀጽሎ
 አራድፎ አራድፎ በሚመጣ መከራ ሠለጠነባቸው
 ወቦ እምኔሆሙ ዘመሐረ ከመ ፍጥረት ተፈጥረት
 እምኅበ ርእሳ ባሕቲታ ዘእንበለ ሠራዲ ወገባሪ።
 ከርሳቸው ወገን ፍጥረት ያለ ሠራዲ ያለ መጋቢ
 ከባሕርይዋ እንደ ተፈጠረች ያስተማረ አለ እነ ማኒ
 ወቦ እምኔሆሙ ዘመሐረ ከመ ፀሐይ ወወርሀ ወከ
 ሞክብት እሙንቱ እለ ፈጠሩ ዓለሙ።
 ሰማይ ምድርን የፈጠሩ ፀሐይ ጨረቃ ከሞክብት
 እንደሆኑ ያስተማራቸው አሉ። ጽርዓውያን ፀሐይ
 ጨረቃን ሰባቱን ከሞክብት ያመልኩ ነበር።
 ወቦ ዘመሐረ ከመ አምልኮ አራዊት ወእንስሳ ያ
 እቲ ፍኖት በአማን ጥይቅት።
 አምልኮተ አራዊት አምልኮተ እንስሳ በውነት የተ
 ረዳች ሃይማኖት እንደሆነች ያስተማራቸው አሉ።
 ወባቲ ይትረከባ ፈቃዳት።
 የሚሹት ነገር በሷ እንዲገኝ።
 ወይትፈጽማ ባቲ ስእለታት።
 ልመናም በሷ እንዲገኝ ያስተማራቸው አሉ። ሐተ
 ታ ገብጸውያን ላም ያመልኩ ነበር ባቢሎናውያን
 ም ዘንዶ ያመልኩ ነበር።
 ወአርስአሙ እግዚአብሔርን አምላከሙ።
 ፈጣሪያቸው እግዚአብሔርን አስከዳቸው።

መቅደም ፡

ወቦኡ ውስተ ልጎት ርስአት። ወደ ፍጹም ገንጋኤ ገቡ።

ወተመንኖት ወተቀንዮት ለብዙኅ ኃጢአት ዘዘዘአሁ ልዩ ልዩ የሚሆን ለብዙ ኃጢአትም ወደ መገዛት ወደ መናቅ ገቡ።

እምቅትለት። ነፍስ ከመግደል ወገን ወእምዝሙት ወሐሰት ወሐሚት።

ከዝሙት ከሐሰት ከሐሚት ወገን አንዱ ብቻ ሰርቶ አይቀርምና በከፊል ተናገረው።

ወእምደት። ሰውን እግዚአብሔርን ከመበደል ወገን።

ወትዕግልት። ከቅሚያ ወገን ወእምልከተ ጣዖት ዘግብረ እድ።

የሰው እጅ ሥራ የሚሆን ጣዖትን ከማምለክ ወገን ወክሂደ እግዚአብሔር።

እግዚአብሔርን ከመካድ ወገን።

ወዘይመስሎ ለዝንቱ። ነግሣለትና ደህን ከመሰለ ወገን ለብዙ ኃጢአት ወደ መገዛት ገቡ።

ወኮኑ ሰይጣናት ውኩላን። ሰይጣናት ቁራኞች ሆኑ።

ወሥሉጣን በአዳም ወበኩሉ ዘርዑ ውስተ አሕጉሉ በአዳም በልጆቹም ሁሉ በቁራኝነት የሠለጠኑ ሆኑ ከመ ጸጪዋን።

ምርኮኞች እንደመሆናቸው፤ አንድም ማራኪ በምርኮኞቹ እንዲሠለጥን።

ወለዘዋተ እምኔሆሙ የአሥሩ ነፍሱ ውስተ ሲኦል ይህም ሊታወቅ ከላቸው ወገን የሞተውን ሥጋውን በመታብር ነፍሱን በሲኦል በገሃነም ተቁራኝተው ይኖሩ ነበር። አሜሪካ ይትረጎሞ ነፍሳት ውስተ ገሃነም እስከ ይመልሳ አብያተሞት እንዲሉ።

ወኮነ በሙ ዝንቱ ግብር ለዝሉፉ እስከ ተፍጻሚተ ያዩ ወጅዩ ዓመት እምፍጥረቱ ለአዳም።

አዳም ከተፈጠረ ጀምሮ አምስት ሺህ አምስት መቶ ዘመን እስኪፈጸም ድረስ ተቁራኝነት ፈጽሞ ተደረገባቸው።

አራተኛ ጉባዔ ፡

ወፈተደ እግዚአብሔር አድጎኗት ዓለም በሣህሉ ወበምሕረቱ ።

በይቅርታው በቸርነቱ ብዛት እግዚአብሔር ዓለምን ግዳን ወደ ።

ወርእዩ ተግባረ እደዊሁ እለ አምጽአሙ እምተኃጥ አ ኅበ ተረክቦ።

ከለመኖር ወደ መኖር እምኅበ አልቦ ኅበ ቦ ከአምንት ወደምንት እምጥቶ የፈጠራቸውን ፍጥረቶችን አይቶ። አንድም እምኃጢዕ ኅበ ረኪብ ይላል አብነት ካጣ በኋላ ያገኛቸውን ፍጥረቶችን አይቶ።

ወእከበርሙ ላዕለ ክሉ ፍጥረት ዘታሕተ ሰማይ ከሰማይ በታች ባሉ ፍጥረት ሁሉ እንዳሠለጠናቸው አይቶ።

ከመ በዝኃት ወፈድፈደት ኅበ ተጼውዎት ሰዶጣን ወደሰይጣን ምርኮኝነት መሄዳቸው ፈጽማ እንደጸናች አውቆ።

ወተንዮቱ መሪር ።

ወደጽኑ አገዛዙ መሄዳቸው እንደጸናች አውቆ።

ምሕርሙ በዕበዩ ሣህሉ ወምሕረቱ ወኒሩተ ሠናደቱ ።

በይቅርታው በቸርነቱ ብዛት አዘነላቸው።

ወፈትሖሙ እመዋቅሕተሁ ።

ከቁራኝነቱ አዳናቸው ።

ወእምደዋዊሁ ማኅጉሊ ።

ጥፋት ካለበት ምርኮኝነቱ ። ወእምደዋዊ ማኅጉሊ ይላል። ሰይጣንን በግብሩ ማኅጉሊ እለው ከሰይጣን ምርኮኝነት ፈትሖሙ አዳናቸው ።

በዘይሜኒ ጽድቁ ወርትዑ ።

ባማረ በተወደደ ፍርዱ አዳናቸው። ወበድልወት ከነ ክነኔ እግዚአብሔር ወአድኃኝን በፍትሐ ጽድቅ ወርትዕ እንዲሉ ። ጌታ የገደልክ ገደልክ የበደልክ በደልክ በታህ አላለምና በካሳ ብላል እንጅ።

ወኢኃደጎሙ ውስተ ኃጉል ለዝሉፉ በዕድ ሰይጣን። በሰይጣን እጅ እንደተያዙ ሊቀሩ በቁራኝነት ፈጽሞ አልተዋቸውም።

ወኢዋኦ በኃይሉ መዋሂት ።

በእምላክነቱ ድል አልነሣውም ።

ወኢኃዮሉ በክሂሉቱ ።

በከሃሊነቱ አልተዋጋም አልሰለጠነበትም ።

ወኢበምንትኒ እምዕበዩ ።

ከጌትነቱ ወገን በምንም በምን በእምላክነቱ ድል አልነሣውም ።

መቅደም ፡

አላ በትሕትናሁ ወፍትሐ ጽድቁ በትሩፋተ ምሥጢር እንገዳ።

እንግዳ በሚሆን ተዋርዶ በሠራው ሥራ ነው እንጅ በዘየዓቢ ጥበቡ እምነ ዙሉ ጥበብ ወልባዩ።

ከጥበብ በሚበልጥ ጥበቡ ከእውቀት በሚበልጥ ዕውቀቱ ። ሐተታ ዓሌምን ከፈጠረበት ጥበቡ ሰው ሁኖ ግዳኑ ይበልጣልና ።

ቀዳማዊ ዘውድ አቱ እምቀዲሙ ዘአልቦ ጥንት ቃለ እግዚአብሔር።

ቀዳማዊ ጥንት የነበረ በዚህ ጊዜ ተገኝ የማይባል አካላዊ ቃል።

ዘቦቱ ዙሉ ከነ። ሁሉ በሱ ሕልውና በሱ አንድነት የተፈጠረ።

ወዘእንበሌሁሰ አልቦ ዘኮነ ወኢምንትኒ እምዘኮነ። ያለሱ ሕልውና ግን ምንም ምን የተፈጠረ የሌለ እስሙ ቃለ ዙሉ ፍጥረት ትመስል ፍጥረታ።

የሰው ሁሉ ቃል እንጅ የሰው ሁሉ ቃል እኮን ባሕርይዋን ትመስላለች፤ አንድም የሰው ሁሉ ቃል ባህርይዋን ትመስላለች እኮን፤

ወእምጣ ናሰ እስሙ ቃለ ሰብእ ሐማሚት ወጸምሐያዪት።

መጠኑዋ ግን የሰው ቃል ደካማ የምትጸወልግ ናትና ወሕያውታ ምሱጥ በከመ ንሬእያ እምተሣትርትን ዘበገቡዕ።

በረቂቅ ተዋሕዳው ባለ በሥጋ አነዋወሯ ተጠልፎ ከያጅ ነውና።

ኃላፊት ወማሳኒት፤ ያኑ አንድናውቅ ኃላፊ ጠፊ ናትና፤

ወሐዋሪት ኅበ ተኃጥአ፤

ከሙኖር ወዳለመኖር እምኅበቦ ኅበ አልቦ ከምንት ወደ ኢምንት ከያጅ ናትና። ወቃለ እግዚአብሔርሰ ልዕልት፤

አካላዊ ቃል ግን ከዚህ ሁሉ የፈቀች ናት። ይእቲኬ እርዓያ ገጹ፤

እግዚአብሔር አብን በመልክ የምትመስለው በባሕርይ የምትተክለው ናት፤

ቀዳሚት ወፈጣሪት። ቀዳማዊት ፈጣሪት ናት ወሕያውት ለዓለም ሀላዊት፤

ለዘላለሙ ሕያውት ባሕርያዊት ናት። ወነባሪት ዘኢትማስን

የማትለወጥ ነበሪት ናት ወሶበ ከነት ይእቲ ቃል ፈጣሪት ወሕያውት ወባሕርያዊት ነባሪት ለዓለም ይደሉ እንከ በዛጋ ግብር ባሕርያዊት ትሰመይ ሕላዌ አካለ።

እንዲህ እንዲህ ከሆነች ባሕርያዊት በምትሆን ባዚህች ሥራ። ሕላዌ፤ አካል ባሕርይ ልትባል ይገባል እስሙ ትርጓሜሃ ለሕላዌ በገቡ መምሕራን ነባብያን በጥይቅና።

አስረድተው በሚተረጉሙ በመምሕራን ዘንድ የሕላዌ ትርጓሜ አካል ነውና አካል ባሕርይ ነውና ባሕርይ ልትባል ይገባል።

ውእቱ ዘአልቦ አሠር ለባሕርይ፤ ባሕርይ የማይመረመር እርሱ፤

ፈቀደ በፈቃደ አቡሁ ወዘሥምረተ መንፈሱ ቅዱስ ከመ ይቤዙ ዙሉ ነፍሳት አለ መ ቁሕን ኅበ ጽልመተ ሞት ወጥንቃቃተ ሲኣል።

ባባቱ ፈቃድ በመንፈስ ቅዱስ ፈቃድ ሞት በመጣው ጭለማ ተገዘው የነበሩ ነፍሳትን በሲኣል ምችግነት ያሉ ነፍሳትን ሊያድን ወዷልና።

በሕላዌሁ ቅዱስ። ባከብ ከመንፈስ ቅዱስ በተለየ አካሉ።

ወኅብኦ ብርሃነ መለኮቱ ዘኢይትከሃል ከመ ያስተርኢ በተሠማዎቱ እመንፈስ ቅዱስ ወእማርያም እምቅድስት ድንግል።

በፈቃደ አቡሁ ወዘሥምረተ መንፈሱ ቅዱስ በተሠማዎቱ። ባባቱ ፈቃድ በመንፈስ ቅዱስ ፈቃድ ከመንፈስ ቅዱስ ከፋይነት ከመቤታችን ተከፋይነት የተነሣ ሰው በመሆኑ ኅብዓ። አንድም በግብረ መንፈስ ቅዱስ ከመቤታችን ከሥጋዋ ሥጋ ከነፍሷ ነፍስ ነሥቶ ሰው በመሆኑ ሊታይ የማይቻል ብርሃነ መለኮቱን በሥጋ ሠወረ፤

ከመ ይቅረብ እምኔሁ ጸላሂ ወይብጸኡ ኅቤሁ፤ ይቅረብ ያለውን ይብጸህ እምኔሁ ያለውን ኅቤሁ አለው ጸላሂ ዲያብሎስ ወደሱ ይደርስ ዘንድ አንድም ሰው ከመሆኑ የተነሣ የሰውነት ሥራ ከመሥራቱ ጭነሣ ወደርሱ ይቀርብ ዘንድ ወደርሱ ይደርስ ዘንድ።

ወያምስሉ ከመ ካልዓን ሰብእ አለ ውስተ ጺዋሁ በምርኮኝነት እንዳሉ አንድ ሌሎች ሰዎች ያደርገው ዘንድ፤

ወያስተጌብሮሙ ግብሮ፤ ሥራውን የሚያሠራቸውን ያስመስለው ዘንድ ሥራውን እንደሚያሠራቸው ያደርገው ዘንድ ወያስተጌብሮ ግብሮ። ሥራውን የሚያሠራውን ሰው ያስመስለው ዘንድ።

ወያስተጌብሮሙ ግብሮ፤ ሥራውን የሚያሠራቸውን ያስመስለው ዘንድ ሥራውን እንደሚያሠራቸው ያደርገው ዘንድ ወያስተጌብሮ ግብሮ። ሥራውን የሚያሠራውን ሰው ያስመስለው ዘንድ።

ወያስተጌብሮሙ ግብሮ፤ ሥራውን የሚያሠራቸውን ያስመስለው ዘንድ ሥራውን እንደሚያሠራቸው ያደርገው ዘንድ ወያስተጌብሮ ግብሮ። ሥራውን የሚያሠራውን ሰው ያስመስለው ዘንድ።

ወያስተጌብሮሙ ግብሮ፤ ሥራውን የሚያሠራቸውን ያስመስለው ዘንድ ሥራውን እንደሚያሠራቸው ያደርገው ዘንድ ወያስተጌብሮ ግብሮ። ሥራውን የሚያሠራውን ሰው ያስመስለው ዘንድ።

ወያስተጌብሮሙ ግብሮ፤ ሥራውን የሚያሠራቸውን ያስመስለው ዘንድ ሥራውን እንደሚያሠራቸው ያደርገው ዘንድ ወያስተጌብሮ ግብሮ። ሥራውን የሚያሠራውን ሰው ያስመስለው ዘንድ።

ወያስተጌብሮሙ ግብሮ፤ ሥራውን የሚያሠራቸውን ያስመስለው ዘንድ ሥራውን እንደሚያሠራቸው ያደርገው ዘንድ ወያስተጌብሮ ግብሮ። ሥራውን የሚያሠራውን ሰው ያስመስለው ዘንድ።

ወያስተጌብሮሙ ግብሮ፤ ሥራውን የሚያሠራቸውን ያስመስለው ዘንድ ሥራውን እንደሚያሠራቸው ያደርገው ዘንድ ወያስተጌብሮ ግብሮ። ሥራውን የሚያሠራውን ሰው ያስመስለው ዘንድ።

ወያስተጌብሮሙ ግብሮ፤ ሥራውን የሚያሠራቸውን ያስመስለው ዘንድ ሥራውን እንደሚያሠራቸው ያደርገው ዘንድ ወያስተጌብሮ ግብሮ። ሥራውን የሚያሠራውን ሰው ያስመስለው ዘንድ።

ወያስተጌብሮሙ ግብሮ፤ ሥራውን የሚያሠራቸውን ያስመስለው ዘንድ ሥራውን እንደሚያሠራቸው ያደርገው ዘንድ ወያስተጌብሮ ግብሮ። ሥራውን የሚያሠራውን ሰው ያስመስለው ዘንድ።

ወያስተጌብሮሙ ግብሮ፤ ሥራውን የሚያሠራቸውን ያስመስለው ዘንድ ሥራውን እንደሚያሠራቸው ያደርገው ዘንድ ወያስተጌብሮ ግብሮ። ሥራውን የሚያሠራውን ሰው ያስመስለው ዘንድ።

ወያስተጌብሮሙ ግብሮ፤ ሥራውን የሚያሠራቸውን ያስመስለው ዘንድ ሥራውን እንደሚያሠራቸው ያደርገው ዘንድ ወያስተጌብሮ ግብሮ። ሥራውን የሚያሠራውን ሰው ያስመስለው ዘንድ።

መቅደም።

ወኢይፍራህ እምነ ዕበዩ ወመንክራቲሁ ሰበ ርእዩ
ከተአምራቱ ከፈትነቱ ወገን ባዩ ጊዜ እንዳይፈራ
ወበከሙ ከኣ እንኳ ሰይጣን በጉሕሉት ተቃብኛ ው
ስተ ሥጋ ከይሲ።
ከኣ ያለውን ተቃብኛ ብሎ አመጣው፤ ሰይጣን በተ
ንኮል ቤሥጋ ከይሲ እንደ ተሠወረ።
እስክ ተሠልጦ ወጸንኛ ላዕለ ፍጥረትን እምቀዳሚ
ከጥንት ገምሮ በባሕርያችን እስኪሠለጥን ድረስ
ሐተታ ተሠልጦ ጸንኛ ግለቱ ገን ሥጋን በመቃ
ብሮ ነፍስን በገሃነም ተቂራኝቶ ይኖር ነበርና ነው
ከግድ ከኣ ድኅነትን እግዕሠር በተሠውሮተ ቃለ እ
ግዚአብሔር በዘመድን።
እኛም ከፍኛ መዳናችን ቃለ እግዚአብሔር በባሕር
ያችን በመሠወሩ ሆነ።
ወበተዋህዶቱ ቦቱ።
ሥጋን በመዋሃዱ ሆነ።
እስከ ቤዘውን እምኒሁ። ከሱ እስኪያድን
ወአድኃነን በፍትሐ ጽድቅ ወርትዕ።
በፍትሐ ጽድቅ በፍትሐ ርትዕ አዳንን። ሐተታ እን
ዳለፈው።
ወከነ ከሙ ዠሉ ሰብእ ዘእንበለ ኃጢአት ባሕቲታ።
ከብቻዋ ከኃጢአት በቀር እንደ ሰው ሁሉ ሆነ። ወ
ከነ ዠሉ ከሙ ሰብእ እንደ ሰው ሁሉን ሆነ።
ወእምድኅረ ዝንቱ ወእምቅድሚሁኒ ኢተፃርቀ እ
መንበረ ስብሐቲሁ።
ከጽንስ በኋላ ከልደት በፊት ዘጠኝ ወር ከምስት ቀን
በግኅዕን ሳለ ከጌትነቱ መንበር አልተለየም። እንድም
ከልደት በኋላ ሠላሳ ሶስት ዓመት ከሶስት ወር፤ ከል
ደት በፊት ዘጠኝ ወር ከአምስት ቀን ከጌትነቱ መ
ንበር አልተለየም።
ወኢያንክር እንከ ወኢ ዶዱሂ እምዝንቱ ነገር።
ከዚህ ነገር የተነሣ እንድ ስንኳ አያድንቅ፤ እንዳያደንቅ
ወንሕነኒ ምድራውያን እለ ፍጡራን ኢነአምር ፍ
ጥረተ ነፍስን ነበቢት እምውስጠ ወሰነ ሥጋን።
ምድራውያን ፍጡራን የምንሆን እኛ የሥጋ ሕይወ
ት ከምትሆን ከደሙ ነፍስ ጋራ ተወህዳ ያለች የነበ
ቢት ነፍሳችንን በሕርይንስ እንኳ አናውቅም።
በእንተ ዘትሰፍሕ መልዕልተ ሰማያት።
ወደ ሰማይ የምትደርስ በላሆነች፤ ትደርስም እንደ
ሆነ አትደርስም እንደሆነ አናውቅም።

ወትረኢ ኃይላተ ሰማያውያን ወፍጥረታተ ሉዓላውያን
ሰማያውያን መላእክትን ሉዓላውያን ፍጥረታትን የ
ምታይ ስለ ሆነች። ታይም እንደሆነ አታይም እንደ
ሆነ አናውቅም።
ዘርእዩ ዳንኤል ነቢይ ወዮሐንስ ወልደ ዘብደስ ወ
ካልዓንሂ።
እነ ዳንኤል እነ ዮሐንስ እነ ሕዝቅኤል ያዩትን፤ በከ
መ ርእዩ ያላል። በከመ ባለቤቶችን ግምጣት ነው
እነ ዳንኤል እነ ዮሐንስ እነ ሕዝቅኤል እንዳዩ።
ወኢትትአኃዝ ላቲ ነፍስ ወኢበምንትኒ እምዝፈ
ሥጋ።
ከሥጋ ግዘፍ የተነሣ ነፍስ በምንም በምን አትገታም
ወኢይትበሐል እንከ እር ተዋሐደ ቃል በሕላዊ ሥጋ
ወኢተፃርቀ እመንበረ ስብሐቲሁ።
እንዲህ ከሆነ አካላዊ ቃል በባሕርይ ሥጋ እንደምን
ተዋሐደ ከተዋሐደስ ከጌትነቱ መንበር እንደምን አ
ልተለየም አይባልም።
ወሶበ ከነ ከመዝ ለነፍስተ ፍጡራን ወእር ፈድፋዶ
ይከውን ግዕዝል ፍጥረት ወፈጣሪሃ።
ለፍጡራን በሕርይ እንዲህ ከሆነ በፍጥረትና በፈጣ
ሪዋ ዘንድ የቱን ያህል መበላለጥ ይኖር ይሆን።
ወእምድኅረዝ ከሠተ ኃይሉ ወዕበዩ።
ወእምድኅረ ዝንቱ ወእምቅድሚሁኒ ኢተፃርቀ እ
መንበረ ስብሐቲሁ ብሎ ነበርና ከተወለደም በኋላ
ከሃሊነቱን ጌትነቱን ገለጸ።
ወዓዲ በተአምራት።
ከሠተ ዓዲ፤ ዳግመኛም በተአምራት ገለጸ፤
እንተ ገብረ በከሢተ አዕይንተ እውራን።
እውራንን ከግብራት ወገን ባደረገው ተአምራት።
ወአንጽሐ እለ ለምዕ። ለመፃንን ከግንፃት ወገን
ወአንሥሐተ መፃጉፃን።
ደዌያቸው የጸናባቸውን ከግዳን ወገን፤
ወአውጽሐተ አጋንንት እምድውያን።
ከሕሙግን አጋንንትን ከግውጣት ወገን።
ወአሕይዎ ሕሙግን ዘዘዚሁ ሕግሞሙ።
ደዌያቸው ልዩ ልዩ የሚሆኑ ሕሙግንን ከግዳን
ወገን።
ወገሥጸ ነፍሳት። ነፍሳትን ከመገሠጽ ወገን
ወሐዊር ዲበ ግይ። በወሀ ላይ ከመሄድ ወገን
ወአጽግበ አእላፋት እምነ ጎዳጥ ጎብስት።

መቅደም ፡

አምስት እንደራ አበርክቶ ለአምስት ሺህ ሰው ከማ
 ቁላት ወገን ፡
 ወአንሥኦት ምውታን አመታብራት ፡
 ሙታንን ከመቃብራት ከማሥነት ወገን ፡ ሐተታ
 ያስነሣ አንድ አልዓዛርን አይደለምን ቢሉ ፡ መጽሐ
 ፍ ስም ካልጠራ ግብዛት ልማዱ ነውና ፡ አንድ
 ም ብተአምረ ኢየሱስ እነ አብርሃምን ነቢያትን ሁ
 ሉ አሥነስቷል ይላል ፡
 ወዘይመስሉ ለዝንቱ ፡
 ይህን የመሰለ ሁሉ ባደረገው ተአምራት ከሠተ ጌ
 ትነቱን ገለጸ ፡
 ወገብረ ዘንተ ተአምራተ በእንተ ብዙኅ ግብራት
 ስለ አራት ነገር ይህን ተአምራት አደረገ ፡
 አሐቲ እምኔሃ ከመ ይነጽር ሰይጣን ዕብዮ ወክሂሉቶ
 ካራቱ አንዱ ሰይጣን ጌትነቱን ከሃሊነቱን ያውቅ
 ዘንድ ነው ፡
 ከመ ይኩን ምክንያተ ለዘሀለው ውላቱ ከመ ይግበ
 ር ቦቱ ከመ ዝሉ ሰብእ ጽሩዓን ፡
 እርሱ እንደ ዕሩቅ ብእሲ አድርጎ በሱ ያደርግበት
 ዘንድ ስላለው ነገር ምክንያት ሊሆን ነው ፡
 ወክልዕታሂ ከመ ይኩን ተበቅሉተ ለእለ ርእዩ ዘንተ
 ተአምራተ ወኢተለውዎ ወርገቱ እምኔሁ ወእስተር
 አይዎ በክሕደት ወበዕልወት በፍትሐ ጽድቅ ወርትዕ
 ሁለተኛ ተአምራቱን አይተው ባላመኑ መፈራረጃ
 ይሆን ዘንድ ነው ፡
 ወግልስታ ከመ ይኩን ጽንዓ ለእለ የአምኑ ቦቱ ፡
 ሶስተኛም ላመኑበት ኃይል ይሆናቸው ዘንድ ነው
 ወኃይለ ለተጋድሉቶሙ ፡
 ለመዋጋት ጽንዕ ይሆናቸው ዘንድ ነው ፡
 ወራብእታሂ እስመ ትመርሆሙ ይእቲ ለእለ ተመ
 ይው እምኃጉል ወተለዉ ጽድቀ ፡
 እራተኛም ከክሕደት ወደ ሃይማኖት ከኃጢአት ወ
 ደጽድቅ ለተመለሱ መሪ ትሆናቸዋለችና ስለዚህ ነው
 ወዘኮነ ይገብር ምግባራተ ዘይደሉ ለሰብእ ፡
 ለሰው የሚሰማ ሥራ ይሠራ የነበረ ማለት ለሰ
 ውነቱ የሚሰማ ሥራ ይሠራ የነበረ ፡
 እምኅዘን ፡ ያዝን የነበረ ፡ ወፍርኃት
 ይፈራ የነበረ ፡ ወረሀብ ፡ ይራብ የነበረ
 ወንዋም ፡ ይተኛ የነበረ ፡ ወፀዋረ ጽዕለታት
 ስድቡን ታግሦ ይቀበል የነበረ ፡

ወዘአምላላ ዝንቱ ፡ ነሣላትና ይህን
 የመሰለ ሥራ ይሠራ የነበረ ፡
 እስመ ፈቀደ ውላቱ በዝንቱ ከመ ይንሥት ጥበብ
 ለሰይጣን ፡
 በዚህ የሰይጣንን ጥበብ ሊያፈርስበት ስለወደደ ነ
 ው አንድም ወደኋላ ስለዚህ ነው ፡
 እስመ ውላቱ ከነ ሶበ ይሬኢ ተአምረ ወመንከረ
 ይፈርህ ወይቲክዝ ፡
 ከነ ያለውን ይሬኢ ብሎ አመጣው ፡ እሱ ተአም
 ሬቱን ባየ ጊዜ ይፈራ ያዝን ነበርና ፡
 ወይርሕቅ እምትውክልና ቦቱ ወተሣልቆት ላዕሌሁ
 እሱን እቈራኛለሁ ከማለት በሱ ከመዘበት ይርቅ
 ነበርና ፡
 ወአመ ርእዩ ምንተኒ እምነ ሕፀታት ወጽርዓታት
 ይትረሣሕ ፡
 የሰውነት ሥራ ባየበት ጊዜ ግን የላሜ ልጅ ያው
 ራዩ ውላጅ ብሎ ደስ ይለው ነበርና ፡
 ወይትጌበይ ፡ ይታበይ ነበርና ፡
 ወይትመየጥ ኅበ ትውክልና ቦቱ ፡
 እሱን እቈራኛለሁ ወደማለት ይመለስ ነበርና ፡
 ከመ ሙቁሕ ውስተ እዲሁ ፡
 በእጁ እንደ ተያዘ አድርጎ ፡
 ወምዖ እንከ ፡ ድል ነሣው ፡
 ወነሠተ ጥበቢሁ በዛቲ ገጸት ንሥተታት ዘዘዚእሃ
 ዙለንታሃ ብይንት ፡
 እየራስ እየራሷ የጉላ የተረዳ መለየትን በተለየች
 የፈረሠች በምትመስል በሰውነቱ ሥራ ጥበቡን አ
 ፈረሰበት ፡
 ወተከሥተት ሎቱ ተመውዖቱ ፡
 ድል መሆኑ ተገለጸችለት ፡
 ወጽርዓት ጥበቡ ፡ ጥበቡ ዛገች ፡
 ወጽዕቀቶ ቦቱ ስሕተቱ ወምክንያቱ እምተቃርኖ
 ተ ተአምራት ብሩሃት ወንሥተታት ከሠታት ፡
 የጉላ የተረዳ መፍረስን የፈረሱ የሚመስሉ ተአ
 ምራትን ከመቃወሙ የተነሣ ስሕተቱ ምክንያቱ
 ወለሌ አሰንቺው ፡ ሐተታ የሰውነቱን ሥራ ሲሠራ
 የአምላክነቱ የፈረሰ ይመስላል ፡ የአምላክነቱን ሥ
 ራ ሲሠራ የሰውነቱ የፈረሰ ይመስላልና ያንንም
 ንሥተታት ፡ ያንንም ንሥተታት አለ ፡
 ወኮነት ልማድ ንብርተ ለካህናተ አይሁድ ፡

በክፍሉ ይህ ድምር የሰውነት ሥርዓት ነበረች። እንደም ከነት ለማድን በርቀት ሥርዓት የጸናች ሁላችን ነበረች።

ከመ ይፍትሐ ላዕል ጊጉያን።

በበደለሞች ይፈርዱ ዘንድ።

ተተላት ወሀረትት ወፊያት በስቀለት።

ነቁስ በየደቡ ሞትን፤ በወረቀ ገርፋትን። በወምበ ደ ስቀለትን ይፈርዱ ዘንድ የቀረው ቅጣቱ ስልት ስልት አለው። ለወምበደ ግን ስቀለት ነው።

ወአልሐሰስ ሉሙ ዐፈጂ ከመ ዝንቁ ውሉቱ ኢየሱስ ዘንቁት ሕገ ወገብረ ተአምራት ወመንክፊት ሕልተ ሰንበት።

ሥርዓት አፍርሶ ቅዳሜ ተአምራት ያደረገ ኢየሱስ ከርቀቱ ለንደሆነ ዕላፊ ዲያብሎስ ሄክ አላቸው ዝንቁ ብእሲ ዘኢየሳትብ ሰንበተ ኢኮነ እምእግዚአብሔር እንዲሉ አደረጋቸው።

ወኮሉ ሉቱ አርድአት ብዙኃን እምነ አይሁድ፤ ሕእይዎድ ወገን ብዙ ደቀ መዛሙርት እንጸሉት ሄክ አላቸው። ነፍሱ ሁሉ ዓለም ተለዎ ደግረሁ ኢ ተአምራት ከመ አልበ ዘንበቀራልንዲሉ አደረጋቸው ወእምከመ ተሰምዓ ዝ ገብር ከመዝ ይተልውዎ አይሁድ ሁሉም በእንተ ዘርእዩ እምዕባየ ተአምራት ዘላዕሌሁ።

ተአምራቱ የታወቀ የተነገረ እንደሆነ በሥልጣኑ ካደረገው ከተአምራቱ ብዛት ወገን። እንደም ከፍ እም ተአምራቱ ወገን ስለ አዩ መላው አይሁድ እንዲያምኑት ሄክ አላቸው። ዝንቁ ብእሲ ብዙኃ ተአምረ ይገብር ወእመኅደገናሁ ከመዝ ይመጽኡ ሰብአ ሮሜ ወይነሥኡ ብሔረነ ወሕዝብኒ እንዲሉ አደረጋቸው።

ወኢትረክሙ ላዕሌሁ ጌታየ ዓቢየ ዘእንበለ ዘዓገግ ቅ ለኢሳይያስ መክንን።

ለኢሳይያስ ከመንገር በቀር ለሞት የሚያበቃው ነገር አታጥቃትም አላቸው።

እስመ ዝንቁ ነብረ ዲዜው ጽርፈተ ላዕል እግዚአብሔር ወላዕል ነጋሚ።

ሰንበትን በመሄዱ ላይ እግዚአብሔር ነኝ ንጉሥ ነኝ አለ ብላችሁ ለኢሳይያስ ከመንገር በቀር ለሞት የሚያበቃ በደል አታገኙበትም

እስመ መብቁ ይብል ዩ ጊዜ ከመ ወልደ እግዚ

አብሔር ውሉቱ።

ወልደ እግዚአብሔር ነኝ

ይላልና ወልደ እግዚአብሔር ነኝ አለ ብላችሁ። ወበ ጊዜ ከመ ንጉሠ አይሁድ ውሉቱ።

የአይሁድ ንጉሥ ነኝ ይላልና የአይሁድ ንጉሥ ነኝ አለ ብላችሁ። እንደም እየረሱ ለማውጣት ወልደ እግዚአብሔር እንደሆነ የሚናገርበት ጊዜ አለና እግዚአብሔር ነኝ አለ ብላችሁ።

ንጉሥ እንደሆነ የሚናገርበት ጊዜ አለና ንጉሥ ነኝ አለ ብላችሁ ለቂሃር ከመንገር በቀር ሌላ በደል አታገኙበትም።

ወንሕነስ አልብነ ንጉሥ ዘእንበለ ቂሃር።

ለኛስ ከቂሃር በቀር ያለቂሃር ሌላ ንጉሥ የለንም እንዲሉ አደረጋቸው። ሐቀታ፤ እንዲሁም ባሉ ጊዜ በሥጋቸው ቂሃር በነፍሳቸው ዲያብሎስ ሰልጥናባቸዋል።

ወናሁ ፈታሕነ ላዕሌሁ በሞተ ስቀለት።

ስቀሉ ስቀሉ እንዲሉ አደረጋቸው።

ወተሰምዓ ነገር ከመ ኢሳይያስ ተሰጥዎው በዘፈትሐ ቦቱ ላዕሌሁ ወአውሥሎ ለኢሁ በሥጋረቱ። ስቀሉ ቢሉት ኢሳይያስ ሊያድነው ወዶ ምንተ እኩየ ገብረ በዘይመውት ብሉ እንደመለሰላቸው ታውቋል ተነግሯል።

ወመጠወ ነፍሶ ለሞት በፈቃዱ ጎረት ከመ ይዜዝዎ ለአጻም እሞት።

አጻምን ከሞት ያድነው ዘንድ በማረ በተወደደ ፈቃዱ ነፍሱን ከሥጋው ላየ።

እስመ ሞትስ እምደለዎ ለአጻም ስቀለ ዘበኃሃር። ዉርቅ ታጥቆ ገንድ ተሸክሞ ተዋርዶ ተሰቀሉ መሞት ለአጻም በተገባው ነብር ሕንድም፤ ተዋርዶ ተሰቀሉ መሞትስ ለአጻም በተገባው ነብር፤ ታሪክ ኩሌ ላላዕ መምሩን ኢልያስን ሸኝቶ የሮጃናስን ተሸካፊ ኢያሪክ ገብቶ ኢያስተምር ሰው ዘዛ ጉባኤ ስፋ ደቀ መዛሙርቱ በቤብነ ማዳደር ንው ንግዝም ዕው ወንሕንፅ ካልዓ ማዳደሪ ብለው ይዱ፤ እሱም መምሕረ ትሕትና ነውና አባረቸው ሄደ። በየርዳናስ ዛር ሲቆርጡ ወተነጽላ ማገደሁ ወቦዓ ውስተ ማይ እንዲል ከዛቢያው ወልቆ ብረቱ ከውሀ ገባ፤ ወዝኒ ኅ ዙይ እግዚአብሔር፤ ጌታዬ ይህም የተውሶ ጠፋ ተዉርሶ አለው። የገባበትን አላየኝ እለው አላየው ቅርፍተ ዕዕ ቀርሮ አመላቅሉ ከውሀው ላይ ቢጥለው

መቅደም ፡

የግዴታዎቼ ትርፍት ዘግጦ የዘገጠውን ብረት ይ
 ዘት ወጥቷል። እንደዚህም ሁሉ ሕግም ሞት የግ
 ይገባው ጌታ ሙቶ ሞት የሚገባው አዳምን የግ
 ጽኑ ምሳሌ ጥምቀትም የሞቱ ምሳሌ ነውና።
 በእንተ ዘተዓደው ትእዛዝ ፈጣሪው።
 ከፈጣሪው ትእዛዝ ሰለወጸ።
 ወኮነ ቀታሌ ርእሱ።
 ራሱን አጥፊ ስለሆነ።
 እስመ በፈቃዱ አስተዳለው ሞተ ለርእሱ
 ወደ ራሱን አጥፊ ሁኑዋልና። አንድም ራሱን ለመ
 ጉዳት ሞትን አስፈርዷልና።
 ወዘዕውቀሱ ለእግዚአብሔር ክርስቶስ ኢኮነ ም
 ጽአቱ ወተሠግምቱ ዘእንበለ ከመ ይፈጽም ዘረከ
 ዩ ለአዳም።
 ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሰው መሆኑ አዳምን ያ
 ገኘውን ነገር ለመፈጸም ነው ለሌላ እንዳይደለ የ
 ሚያስታውቅ የሚያስረዳ ነገር።
 በጽድቅሰኬ አምጽአ ሞተ ላዕለ ርእሱ ዘድለው ላ
 ዕለ አዳም።
 በአዳም የተፈረደ ሞትን በራሱ አደረገው።
 ወተወክሮ እንከ ውስተ ሥጋው።
 በሥጋው ተቀበለው።
 ዘውለቱ ጠቢቶቱ።
 ያውም ጭከናው ነው። ዘውለቱ ጠባይኒሁ ይላል ባ
 ሕርዩ በሚሆን በሥጋ ተቀበለው።
 እስከ ቤዘዎ እሞት።
 አዳምን ከሞት እስኪያድነው።
 ከመ ይክሥት ለነ በውለቱ ፍኖተ ትፋፋት።
 በዚህ የትፋፋትን ሥራ ይገልጽልን ዘንድ።
 እስመ ውለቱ መጠወ ነፍሱ ለሞት እምድገረ ተመ
 ክርቱ ውስተ ዓውደ ምክናን።
 እሱ በደባባይ በመከራ ከተፈተነ በኋላ ተሰቅሎ ነ
 ፍሱን ከሥጋው ለይቷልና።
 ወኢተረከቡ ሎቱ ጌጋይ ወኢነውር በዘይትኳነን
 ዩቱ
 ነገር ግን ይመት በቃ በሚፈረድበት ገንዘብ ይፈ
 ረድበት ዘንድ ነውር በደል አልተገኘበትም።
 ወዘእንተዝ ኮነ ኢላጠስ ሰግዕተ።
 ነውር በደል በላልተገኘበት ኢላጠስ መሰከረ።
 ወይቤሎሙ ለሕዝብ እስመ ዝንቱ ብእሲ ገጹሕ ወ

ጸድቅ ውለቱ ወኢተረከብ ላዕሌሁ ኃጢአተ ።
 ጸድቅ ገጹሕ ነውና ኃጢአት አልተገኘበትምና።
 ነሥአ ግዩ ወተሐጽበ እደሁ ወይቤ ገጹሕ አነ እ
 ምደሙ ለዝ ብእሲ ጸድቅ ወኒር።
 ወይቤሎሙና ይቤ አንድ ወገን በዚህ ሰው ደም
 ከሚመዳ ፍዳ ገጹሕ ነኝ ብሎ ውህ አስመጥቶ ባ
 ደባባይ ታጸበ።
 በከመ ስምዓ ኮነ መጽሐፍ።
 ወገጌል ነሥአ ግዩ ወተሐጽበ እደሁ ወሎ እንደ
 ተናገረ፤ ቃሪክ በአፅዮን አስራኤል ልግድ ዘህንር
 ና ከሀገር መካከል ሰው ሙቶ የተገኘ አንደሆነ
 ያ ሰው ለሞተበት ስፍራ አቅራቢያ በሚሆን አገር
 ያሉ ሰዎች ውህ በመንቀል ይዘው ጊደር ነድተው
 ከበረሃው ይወርዳሉ፤ ቋንቋዎን ይመቷታል ትወድ
 ቃላች የዚህን ሰው ደም እኛ አላፈሰስንም ያፈሰ
 ሰውንም አላየንም ብለው ይታጸባሉ ከገዳዩ ወገን
 ሲደርስ መወየብ ይጀምራል ከገዳዩ ሲደርስ ፈጽሞ
 ደም ይሆናል። ምዕመናንም ጥምቀትን ገንዘብ ግ
 ድረጋቸውን መናገር ነው።
 ወሶበ ኮነ ከሃሌ ላዕለ ዙሉ ግብር በእንተ ተሠግ
 ሞቱ በፍጥረትን ፈቀደ ሐሚመ ህየንተ ከሂሎቱ።
 ባሕርያችንን ስለ ተዋሐደ ሁሉንም ግድረገ የሚ
 ቻለው ቢሆን የከሃሊነቱ ለውጥ የከሃሊነቱ ፈንታ
 ከሃሊ ሲሆን ወደ መከራውን ተቀበለ፤
 ወተትሕተ ህየንተ ልዕልናሁ።
 የልዕልናው ለውጥ የልዕልናው ፈንታ ልዑል ሲ
 ሆን ተዋረደ።
 ወሞተ ህየንተ ኃይሉ።
 የኃያልነቱ ለውጥ የኃያልነቱ ፈንታ፤ ኃያል ሲሆን
 ሞተ ወእርኑመ ማንኸ። አንድም ከሃሊ ባለው ከሃ
 ሌ ይላል ባሕርያችንን ስለ ተዋሐደ ሁሉን ግድ
 ረገ የሚቻለው እሱ ወደ መከራ ስለ ተቀበለ ስለ
 ተዋረደ ከሞተ።
 ወእርኑመ ገሕነ ምኑናን ወፅዕናን ወምስኪናን ዘ
 ኢንትመሰል በቀ፤
 ምኑናን ፅቡሳን ምስኪናን የምንሆን እኛ በመከራ
 እሱን የማንመስል እንደምን ይሆን።
 ሶበሰ ኮነ እግዚአብሔር ሞላ ለሰይጣን በኃይሉ መሞገ
 ት እምኢኮነ መንከረ።
 ኮነ ያለውን ሞላ ብሎ አመጣው ሰይጣንን ጌታ

ችን በአምላክነቱ ድል ነሥቶት በሆነ ባልተደነ ቀም ነበር፤

ወአምከነት ዘውስቴቱ ትሩፋት ዘኢስብሕት ወዘኢ ውድስት፤

ሥራው ያልከበረች ያልተመሠገነች በሆነች ነበር እንድም እምኢኮነት ዘስብሕት ባልተመሠገነችም ነበር።

ትሩፋትስ ስብሕት ዛቲ ይእቲ፤

የምትመሠገንስ ትሩፋት ይህች ናት፤

ሙዓት ላዕለ ዝንቱ ገጽ መንከር እንግዳ ወዕፅብ ጥቀ።

ፈጽሞ ድንቅ እንግዳ በሚሆን በሰውነቱ ሥራ ድል መንሣት ነው።

ዘበቱ ኮነ ፍኖት ስፋረ ወልብው።

ፍኖት ለኅበ እቡሁ አንቀጽ ዘመንገለ ወላዲሁ የሚባል ጌታ ሰው ሁኖ ባጭር ቁመት በጸባብ ደረት ተወስኖ በታወቀበት በሰውነት ሥራ ድል መንሣት ነው፤

እስከ ኃሠሠ እምኔን ለበዊዕ ውስተ ዝንቱ አንቀጽ ጸባብ።

ከኛ ወገን አንዱም አንዱ እያንዳንዱ ወደ ትሩፋት ለመግባት እስኪሻ ድረስ።

ዘውእቶሙ ውሑዳን እለ ይበውኡ ውስቴታ።

ወደ ትሩፋት የሚገቡ ግለት ትሩፋት የሚሠሩ ጸድቃን ጥቂት ናቸውና።

ወሶበ ፈቀደ ከመ ይመጡ ነፍሶ ለሞት በሥምረቱ ኅሩያዊት ፈቀደ እንከ ሰይጣን ሞቅሖታ በፍሥሐ ወበሐሄት።

ባማረ በተወደደ ፈቃዱ ነፍሱን ከሥጋው ሊለይ በወደደ ጊዜ ሰይጣን ፈጽሞ ደስ ብሎት እቂራኛ ለሁ ብሎ ቀረበ።

ወገሠ፤ እግዚአብሔር።

ፊግድ ከኔ፤ ከኔ ምን አለህ አለው።

ወቀረጸ ዘአምላዕሌሁ ምክዳን።

ከአምላክነቱ ብርሃን ጥቂት ብልጭ አደረገለት። ሐተታ በጸባብ መስኮት ብርሃን እንዲገባ ያላሉ ይህ ስ ይበዛል ብሎ የምጣድ ብልጭልጭታ ያህል። ወርእዩ ኃይላተ ሰማይ ድንጉዳን በአውደ መስቀሉ ቅዱስ።

መላእክትን በመስቀሉ ዙሪያ እንደ ሻሽ ተነጽፈው

እንደ ቅጠል ረግፈው እንደ ግንድ ተረብርበው አየ። እንድም ድኑናን ይላል አምላክ ክርስቶስ እያሉ ሲሰግዱ ሲወድቁ ሲነሡ አየ።

ወተጠብለለ በደጄ ፀዋግ ወፍርሃት ፍድፋድ።

በጽኑ ፍርሃት ተያዘ።

ወተጠየቀ ከመ ወልደ እግዚአብሔር ውሉቱ ብእላንቱ ራእያት።

ወቀረጸ እምላዕሉ ምክዳን ወርእዩ ኃይላተ ሰማይ ድንጉዳን በዓውደ መስቀሉ ባለው ነገር ወልደ እግዚአብሔር እንደሆነ አወቀ ተረዳ።

ወእምስምዕ እንተ ሰምዓ ኮነ አብ እምሰማይ በከሠት አመ ጊዜ ጥምቀት በፈለገ ዮርዳኖስ።

በተጠመቀ ጊዜ አብ ከሰማይ መጽቶ ዝንቱ ውሉቱ ወልድየ ብሎ በጉባዔ በዮርዳኖስ ከመሠከረለት ምሥክርነት የተነሣ።

ወዓዲ በላዕለ ደብረ ታቦር።

ዳግመኛ በደብረ ታቦር ዝንቱ ውሉቱ ወልድየ ብሎ ከመሠከረለት ምሥክርነት የተነሣ።

ወእምዝ ለሀበ ለሀበተ እምኔሁ።

እቂራኛለሁ ብሎ ከመቅረቡ የተነሣ። የባሕርይ ልጅ መሆኑን ከግወቁ የተነሣ መጋልን ጋለ መተኮስን ተኩስ፤

ወተረፈ ቅውመ ኅበ ውሣጤ ነፋሳት ዘኢይክል ያንቀለቅል።

በእሳት ዛንጀር ታሥሮ በነፋስ አውታር ተይዞ ወዲያና ወዲህ ግለት የማይቻለው ሆኖ ቁም ቀረ። ወከነት ምግባራቲሁ ዙላ ወተቃውሞቱ ዘምስለ እግዚእን ሥዕልተ በቅድሚሁ።

የሚሠራው ሥራ ሁሉ ከጌታ ጋራ የሚቃወመው መቃወም ሁሉ በፊቱ እንደ ሥዕል እንደ መስታዋት ተሥላ ተቀርጸ ታየችው።

ዘከመ ተቃውሞቱ እንተ ተቃወመ ወትዕግልተ እንተ ተዓገለ።

እንደ ተቃወመው መቃወም እንደ ቀማው ቅሚያ ያለ።

እኔዝ ያስተነትን ዘይመጽእ ላዕሌሁ እመቅሠፍት በእንቲእሃ፤

ስለ ስድቡ ከመቅሰፍት ወገን በሉ የሚመጸበትን ሲያወጽ ሲያወርድ፤ እንደ ትቢያ ያበነኝ እንደ ጢስ ያተነኝ ይሆንን እያለ።

መቅደም ።

ወእምዝ ተዘከረ ከብራተ እንተ ኮነት ሉቱ ቀዳሚ ምስለ መላእክት።

ከዚህ በኋላ ከመላእክት ጋራ ያደርጋት የነበረች ከ ብሩን አሰበ። ሐተታ ተቀብቷል ቢሉ የተመቸ አ ልተቀም ቢሉ በጸና።

እስመ ውሉቱ በሥምረቱ ጸነ እስከ ወድቀ ወኃደ ገ ሉቱ እግዚአብሔር ሥልጣኖ እንቲአሁ ይገበ ርባቲ ዘፈቃደ።

በሥምረቱ ብሉ ነበርና በምን አውቆ ትሉኝ እን ደሆነ የወደደውን እንደ ወደደ ያደርግባት ዘንድ በተፈጥሮ የተሰጠችውን ግዕዛንኑ አልነሣውም።

ወውሉቱ ከሃሊ በሥራታ እምኔሁ።

ግዕዛንን ነስቶ እንደ ሥዕል እንደ እንስሳ ሊያደር ገው የሚቻለው ሲሆን።

ወምግባራቲሁ እንተ ቀደመት ላዕሌሁ ዘምስለ አ ይሁድ።

በአይሁድ አድሮ ሲሰራው የነበረውን ሥራውን አስቦ ወተአግሦት እግዚአብሔር ላዕሌሁ ዘበእንቲለሃ።

ምንም በቦድለው እግዚአብሔር ታግሦት እግዚአ ብሔር አሱን መታገሡን አስቦ።

ወአስተዓበየ መጠነ ይፈድሮ ለወልደ እግዚአብሔር ለወልደ እግዚአብሔር የሚከሰውን ካሳ አበላለጸ፤ ሰማይ ወዘውስቲቱ።

ሰማይ የኔ ገንዘብ ሁኖ በሰማይ ያሉ ፍጥረታም የ ኔ ገንቦች ሁነው፤ አንድም ከመ ሰማይ ወከመ ዘ ውስቲቱ እንደዚህ ሰማይ ያለ ሌላ ሰማይ ኑሮ ያ የኔ ገንዘብ ሁኖ በዚህ ሰማይ እንዳሉ ፍጥረታት በዚያም ኑረው እኒያ የኔ ገንዘቦች ሁነው።

ምድር ወዘዲሴሃ፤

ምድር የኔ ገንዘብ ሁኖ በምድርም ያሉ ፍጥረታት ም የኔ ገንዘቦች ሁነው፤ አንድም ከመ ምድር ወከ መ ዘውስቲቱ፤ እንደዚህ ምድር ያለ ሌላ ምድር ኑ ያ የኔ ገንዘብ ሁኖ በዚህ ምድር እንዳሉ ፍጥረታ ት በዚያም ኑረው እኒያ የኔ ገንዘቦች ሁነው።

ኢይከውኑ እምጣነ ቀዊሞቹ ቅድመ ጲላጦስ ቅዕ በተ ንደን ሳድግስ ዘኮነ ቅድመ ዝንቱ ወድኅሬሁኒ ከዚህ አስቀድሞ ከእንግዲህም ወዲህ የሚደረገ ውን ተወውሩ ዓይን ተከድኖ እስኪገለጽ ድረስ በ ጲላጦስ ፊት ስላቆምሁት ካሣው ሊሆኑት አይበቁ ም ብሉ አበላለጸ።

ወሶበ አእመረ እግዚአብሔር ሕሊናሁ አቅለለ ሉ ቱ ዕፀበ ወላህበ።

እንዲህ ግለቱን እግዚአብሔር ባወቀ ጊዜ እስራ ቱን አላላለት ግለቱን አቀዘቀዘለት።

ከመ ይኩን ቀዊሞቹ በፍድየት ሀየንተ ፈቃደ ሥ ምረቱ።

ወዶ ነፍሳትን እለቃለሁ ግለቱ በካሳ ይሆን ዘንድ በግድ ቀማኝ እንዳይል። አንድም ጌታ ስለ ወደደ ለት አናወሩ በዚህ ዓለም ይሆን ዘንድ።

ወሶበ ፈትሐ እማዕሠሩ ወጠፍአ ላህበ ወቆመ ቅ ድመ እግዚአነ እንዘ ይገርር ወደሰግድ ወያስተ በቀሳ።

እሥራቱን በላላለት ግለቱን በቀዘቀዘለት ጊዜ እየተ ገዛ እየሰገደ እየማለደ በጌታ ፊት ቆመ።

ከመ ይዕትት እምኔሁ መስና።

ጥፋቱ ይርቅለት ዘንድ። አንድም ያዕትት ይላል ጥ ፋቱን ይርቅለት ዘንድ።

ወያብሐ ለነበር ውስተ ምድር።

በዚህ ዓለም ለመኖር ያሰናብተው ዘንድ።

ወያንሥእ እደሁ እምነ አዳም ወዘርዑ።

እሱም ቀሩኒኝነትን ከአዳም ከልጆቹ ያርቅ ዘንድ።

እለ ተጋብዑ ውስተ ጥቅሕ በፈቃድ ዘእንበለ አ እምሮ።

ሳያውቁ ወደው በሠሩት ኃጢአት። አንድም በነቢ ብ በገበር ሳይሆን በሐልዮ በሠሩት ኃጢአት በ ቀሩኒኝነቱ ካሉ ከአዳም ልጆች ቀሩኒኝነትን ያርቅ ዘንድ።

ወተሠጥወ ስእለቶ። ለመኖሩን ተቀበለው።

ወአዕረጎሙ እግዚአብሔር ለአዳም ወለዡሉ ዘርዑ እምሲኦል። አዳም

ን ልጆቹን ከሲኦል ወደ ገነት አወጣቸው። ሐተታ ዲያብሉስም ፈጽመህ ካጠፋኸኝማ ያንተስ ጠላት የኔስ ወዳጅ በምን ይታወቃል ከፈቃድህ የወጸ ፍ ርፋሪ ለቅሜ ልኑር ብሎ ለምኖታል።

ወአገባክ ኅበ ዘቀዳሚ ንብረቱ ውስተ ገነተ ፍግን ተድላ ደስታ ወደሚያደርግበት ወደ ቀደመ ቦታው ወ ደ ቀደመ ማዕርጉ መለሰው።

ወአገለፎሙ ለዳድቃን ምስሌሁ እምኃጉል።

ዳድቃንን ከሱ ጋራ እንደሱ ከሲኦል አውጽቶ ገነ ት አገባቸው

መቅደም ሥርዓት

ገዢ ፍትሐ ጽድቅ ወርቅ። ቀድሞ ፍትሐ ጽድቅን ፍትሐ ርትዕን ወደሰሙዳት ጳላ በፍትሐ ጽድቅ በፍትሐ ርትዕ ወደ ወጡላት አገባቸው ወኃደገሙ ለእኩያን ሀዩ ውስተ ትውክልና ለእኩያን ነፍሳትን ገን በሲኦል በቁራኝነት እንዳሉ ተዋዋው ምስለ ሙላእኩቲሆሙ እስከ ዕለተ ደይን ለክልላቸው ክሊጋንነት ጋራ ለእንድም ክፈርያን ከሄርድስ ጋራ እስከ ዕለተ ምጽዓት ድረስ በሲኦል ተዋዋው ለወደቀው ገረገረ ተንሥኦ እውታን ከመ ይም / ረኔ ተንሥኦ ሥጋቲን እምድገረ ሞት ለእንገንጥን ድል ነሥቶ ነፍሳትን ከሲኦል አውጽቶ ገነት ከገባ በኋላ የኖን ትንሣኤ ያስረዳ ዘንድ ተሣ ለሣህል ወለደን ወለፍትሕ ሣህል፤ ለእድታን የሚደረገው ደይን በጥቅምን የሚረደው ፍትሕ የወል ነው ለወግርገ ውስተ ሰማያት በተነሣ በአርባ ተን ዓረገ፤ ከመ ያለቡ ለነ ዕርገተ እድታን ገደብን እምድገረ ትንሣኤ ጎበ መንግሥት ዘድልው ሱሙ ለዕርገት እምድገረ ትንሣኤ፤ ከትንሣኤ በኋላ እድታን በጣዕም በመግዛ በሰን በብርሃን ወደ ተዘጋጃ ችፋዮች ወደ መንግሥተ ሰማያት መግባታቸውን ያስረዳ ዘንድ ዓረገ፤ ለእምህ ረኔው ሱሙ መንፈስ ቅዱስ ለረገ በሥረኛው ተን መንፈስ ቅዱስን ሰደደላቸው ከመ ንትመራሕ ቦቱ ጎበ ሐዊረ ፍኖት፤ ወደ ትፋላት ሥራ እንመራበት ዘንድ ግለት ትፋላት እንመራበት ዘንድ ለንቀ ትወስድ ጎበ ሕይወት ወመድኃኒት ፍኖት ላለው ወደ ደንኛው ልጅነት ወደ ትንሣኤ ዘለክብር የምታደርስ አለ ረኔው ላለው ሞገደ፤ የገረቡን ልጅነት ወደ ደንኛው ልጅነት የሚያደርስ አለው ሞገደ ተጠቀ ወደንን በቀላት ዝንቱ መጽሐፍ ገደብ ለረቃደ ሥጋ ገደብ የሚሆን የዚህ መጽሐፍ በቀላት በቀላትነቱ ታወቀ ተረዳ፤ ወወቅቱ ተጋሥሦ መፍቅድ ጎበ አገላለጽ ለዘክሪ ለወወ ወግዕድ ረ።

በላህ አስተዋይ የሆነ ደቀመዝሙር ከተመለከተው ዘንድ ልቡና የሚሻው ብዙ ምሥጢር አለበት ስድስተኛ ጉዋኔ ወሃልሱ ሥርዓት ለስተኛውን ሥርዓት ብለውታል ሥርዓት ይበላል ወሥርዓት ዝንቱ መጽሐፍ ክቡር ክቡር የሚሆን የዚህ መጽሐፍ ሥርዓት ይእቲኬ አንብቦቱ በኩሉ ጊዜ ኩሉ ጊዜ በኩሉ ጊዜ ይላል ሁልጊዜ እሱን መመልከት ነው እመኒ እንዘ ትነውም ወእመኒ እንዘ ትነቅሕ እመኒ እንዘ ትነብር ወእመኒ እንዘ ትነሣ እመኒ እንዘ ትቀውም ወእመኒ እንዘ ተሐውር ኢትርሣዕ ተዘክርተ እግዚአብሔር አምላክከ በኩሉ ጊዜ ወበኩሉ ሰዓት እንዲል ወኃዲን ሕሊናት ለዓቂባ አትግሪሁ ወተአምሪሁ ለንጠረገዥን ቁራኛውን ለግወቅ ሕሊናትን ወልጦ ገርኝቶ መስጠት ነው ለእንድም መብል መጠጥን መቀው ነው ለእንድም ሕሊናትን ግጽናት ነው ኃዲን ጥንተ ነገሩ እንዲል ወተአምሪ በቱ በሱ ጸንቶ መኖር ነው በጠይቆ ወበገቢር ወቀደም በኩሉ ትእዛዛቲሁ በመረዳት በሥራ በትእዛዙ ሁሉ ጸንቶ መኖር ነው በቃል ሳነጋገር በምግባር በሥራ ወተመያይጦ ጎበ ጸንገቱ ከጸናም ዘንድ መላላሶ መመልከት ነው ለእመ ረከብከ ቀለመ ጸዋግ ተመያየጥ አሠርተ ወክልኒተ ጊዚያተ ወኢትፍቅድ ኃሊፈ ቴጽል እምኔሁ እንዲል ወምሳሌያቲሁ ዘምሱል ጎበ ትርጓሜያት የተመለሰውን ምሳሌውን ወደ ትርጓሜ ሲያፋልሱ መኖር ነው ለእንድም ዘምሱስ ይላል አብነት ወደ ትርጓሜ የተመለሰውን ምሳሌውን ግወቅ ነው ለጸሐፍት በብሩር ወዕውቅት በልቡና ታውቃለች ወበውእቱኬ ይትቤየን ለአንባቢ መልላየ ኩሉ ኃይለ ቃሉ በዚህም ለተመልካች ደቀመዝሙር የነገሩ ምሥጢር ብልት ብልቱ ይታወቃልና በዚህ ነው ለእንድ

መቅደም ፡

ምክር ቤቱ ስለ ይህ ዓላማ የነገሩ ምሥጢር መለያያ መለያያው ይታወቃልና ስለዚህ ነው ይባላል ብዬ፡፡ በጎላ በተረዳ መለየት ወያኔን በአስተባባሪ ጥያቄና ወተረዳዊነት ዘላቂ ውሳኔቱ፡፡

በሌላ ያለውን በመመልከት ልውውጥን በመረዳት ገንዘብ ያደርጋልና ስለዚህ ነው፡፡

እነዚህ ደኃኖች ነገር፡፡

ፋሽስት አርክስተ ነገር ያለው እስኪፈጸም ድረስ፡፡ እንደም መላው እስኪፈጸም ድረስ፡፡

ወናሁ ተጠየቀ ሥርዓቱ፡፡

የዚህ መጽሐፍ ሥርዓቱ ታወቀ ተረዳ፡፡ እንደም ወጸንን ንብቱ ያላል እሱን በመመልከት ጸንቶ የመኖሩ መጽሐፍት ታወቀ ተረዳ ወጸንንን ንብረቱ ያላል እሱን በመመልከት መኖሩ ታወቀ ተረዳ፡፡

ወራሽሁ ትእምርት፡፡

አራተኛውን ስም ብለውታል ስም ይባላል ስምየት ትእምርት ይላል፡፡

ወትእምርት ዝንቱ መጽሐፍ ክቡር ወንጌል፡፡

ክቡር የሚሆን የዚህ መጽሐፍ ስሙ ወንጌል ነው ወንጌል ብሄል በልሳነ ጽርዕ ወትርጓሜሁ ስብከት ወንጌል ማለት በጽርዕ ቋንቋ ብሥራት ስብከት ማለት ነው፡፡

እለሙ ተሰብክ ውሳኔ፡፡

ወልደ እግዚአብሔር እንደ ነገሠ ሞተ ሥጋ ሞተ ነፍሱ እንደ ጠፋ ትናንሽላችና ወንጌል መንግሥት እንዲል ወደ ገዕዝ ቢመልሱት ወንጌል ማለት ስብከት ማለት ነው አለ

በእንተ ትስብአተ ቃል እግዚአብሔር በዘመደን፡፡

በኛ ባሕርይ ቃል እግዚአብሔር ሰው መሆኑን ተናገሯልና፡፡ እንደም ሰው መሆኑ ተነግሮበታልና፡፡

ወንድረተ መንፈስ ቅዱስ ላዕሌነ ወውስቱን፡፡

መንፈስ ቅዱስ በኛ ማደሩን ተናግሯልና፡፡ እንደም መንፈስ ቅዱስ በኛ ማደሩ ተነግሮበታልና፡፡ ላዕሌነ ወውስቱን ማለቱ በነፍስ በሥጋ ስል ይደጋግመዋል ንባዴኬ ዛሬ ብሰራት እንተ ባቲ ደለምሙ ለውሉ ደሰብክ ከመ ያክሉ ታላቅ ለእግዚአብሔር፡፡

የእግዚአብሔር ማደሪያ ለመሆን ምዕመናን የነቁበ ት የተገባት ወንጌል ደግሞ ሕግ ናት፡፡

ወጥነደረ መቅደሱ፡፡ ልዩ ማደሪያው ይሆን ዘንድ

ወከነ ሉሙ ዘይበዝነ ክብር በክብረ ዝንቱ ዕብይ፡፡ በወንጌል ደንኛ ፋዲም ክብር ተሰጣቸው፡፡

እለዝንቱ ክብር ንቢይ ወጊሩት ዘእንበለ መሥራርት፡፡

ፋዲም የሚሆን ይህ ክብር ልክ መጠን ወሰን ይገባር የሌለው ነገርን ምን ያረቅ ምን ይጠልቅ፡፡ ለወጥ እንደምን ያለ ረቂቅ ነው፡፡ እንደም ፋዲም ለሚሆን ለዚያ ክብር ወሰን ይገባር ለሌለው ለክርክር እንክር ይገባል፡፡

ወዚነውን ካሰበ ተሳህሎት እግዚአብሔር ልዑል ለደቂቀ እንላ እመሕያው፡፡

ልዑል እግዚአብሔር እኛን ይቅር ግለሰብ ነገርና ልና፡፡

ወወርየ ጌጋይ፡፡

ተኃድገ ለክ ኃጢአትክ ተኃድገ ለኪ ኃጢአትኪ ማለትን፡፡

ወንብጥሉ ነገደያት፡፡

ኢትጥንም፡፡ ሊቅልክፍን ኢትጥሥሥን ማለቱን፡፡

ወሰቢረ ሦክ መስሐቲ ዳላ፡፡

ዲያብሎስ የሚያሠራቸው እኩያት ፍትወታት ኃጢአትን ድል መንግሥቱን፡፡

ወድክመተ ትዝህርቱ፡፡

ዲያብሎስን በሰቅቶ አርክስተ ኃጢአት ድል መንግሥቱን ነገርናልና፡፡

ወንዲ ዘበቀላን ቦቱ በጸውያትን ውሉደ፡፡

በጸውያቱ ውሉደ ብሎ፡፡ ውሉደ እኛን በመጥራቱ እኛን የጠቀመንን ጥቅም ነገርናልና፡፡ እንደም ውሉደ ያላል ውሉደ እኛ እሱን በመጥራታችን የጠቀምነውን ጥቅም ነገርናልና፡፡

ወፍግን ዘድልው ለን ውስተ መንግሥተ ሰማያት ወሕደውት ለዝሉ፡፡

በማያልፍ ሕደውት በመንግሥተ ሰማያት ተዘጋጅቶ ልን ያለ ተድላችንን ነገርናልና፡፡ ወሕደውት ያላል፡፡ ግን ላለው፡፡ በመንግሥተ ሰማያት ተዘጋጅቶ ልን ያለ ተድላችንን የማያልፍ ሕደውታችንን ነገርናልና ስለዚህ ነው፡፡

ወናሁ ተበየን ትእምርቱ፡፡

እነሆ ስሙ ታወቀ ተረዳ፡፡

ወምክንያተ ስሙ፡፡

ወንጌል የተባለበትም ምክንያት ታወቀ ተረዳ፡፡

ወታዎስ መሠረት። አምስተኛውን መሠረት ብለውታል መሠረት ይባላል። እምአይቱ ያላል አብነት።

መመሠረተ ዝንቱ መጽሐፍ ክቡር። ክቡር የሚሆን የዚህ መጽሐፍ መሠረቱ መሠረትነቱ በኅዝብ እግዚአብሔር ዓቢይ ወክሊት።

ዓቢይ እዚኅ የሚሆን እግዚአብሔር ነው።

ወክኑ ሎቱ ቋቁ ጸሐፍት።

አራት ጸሐፍት አሉት።

ጳጉ እምኔሆሙ ዘእምሐዋርያት ሂቱ ወደቀ እለ ኃረ የሙ እግዚአብሔር አርድእት ወሰመዮሙ ሐዋርያት።

ከአራቱ ሁለቱ ከእምስት ዝበይ ሰው መርጦ ከሾማ ነው ከአሥራሁለቱ ሐዋርያት ወገን ናቸው።

ወውኢቶሙ ማቴዎስ ወዮሐንስ።

ሁለት የተባሉትም ማቴዎስ ዮሐንስ ናቸው።

ወደቁ እምኔሆሙ አምአርድእት ማርቆስ ወውኢቱ ዘካሪ ደኡ ለኢፕሮስ።

ከሁለቱ አንዱ የኢፕሮስ ደቀ መዝሙር ማርቆስ ነው ወካልው ሉቃስ ወውኢቱኒ ዘካሪ ደኡ ለኢውሎስ። ከሁለቱ አንዱ የኢውሎስ ደቀ መዝሙር ሉቃስ ነው ወጸሐፋ እንከ ውስተ ክሉ አህጉር ርኑታት።

በጦታ ተለያይተው በርኅታት አህጉር ጸፉ። ሐተታ ማቴዎስ በፍልስጥኤም ጀምሮ በሀንድ ይጨርሰዋል ወጠና በፍልስጥኤም ወፈጸማ በሀንድ እንዲል ማርቆስ በግብፅ በሮምም ያላል ሉቃስ በመቄዶንያ ዮሐንስ በኤፌሶን ሁነው ጽፈዋል።

ወበአዝማን ውሉጣት።

በልዩ አዝማን ጸፉ። ሐተታ ማቴዎስ ጌታ ካረገ ስምንተኛው ተፈጽሞ ዘጠናኛው ሲጀመር ቀላውዴም ስቄሣር በነገሠ በመጀመሪያው ዘመን። ማርቆስ ጌታ ካረገ አሥራአንደኛው ተፈጽሞ አሥራሁለተኛው ሲጀመር ቀላውዴምስ ቄሣር በነገሠ ባራተኛው ዘመን። ሉቃስ ጌታ ካረገ ሀያ አንድ ተፈጽሞ ሀያ ሁለተኛው ሲጀመር ቀላውዴምስ ቄሣር በነገሠ ባሥራ አራተኛው ዘመን። ዮሐንስ ጌታ ካረገ በሠላሳ በሠላሳ አምስትም ያላል። ኒሮን ቄሣር በነገሠ በሰባት በአምስትም ያላል። ሰባት ቢሉ ሲፈጸም ስምንት ቢሉ ሲጀመር።

ወጸሐፋ በልሳን ዘበዘአሁ።

ልዩ ልዩ በሚሆን

ቋንቋ ጸፉ። ሐተታ ማቴዎስ በፅብራይስጥ፣ ማርቆስ በሮማይስጥ ሉቃስና ዮሐንስ በዮናኒ። ዮሐንስን ለይቶ በልሳን ጽርፅ የሚል አብነት ይገኛል እንደ ስቅላ እንደ ሐማሴን ጥቂት ጥቂት የልሳን መለያየት ነው ወክኑ ኃይለ ቃሎሙ ውስተ ፍጻሜ አሐዱ። ባንድ ነገር ለመፈጸም የነገራቸው ምሥጢር ፩ ሆነ ወክኑ ውኢቱ ዘይበዝነ ነገሩ ለጥያቄሆሙ።

ብዙው ነገር በመረዳት ነው።

ሠናይኬ ዘኢኮነ ጸሐፊሁ ፩ዱ

ጸሐፊው አንድ ያይደለ ወንጌል ደግሞ ሕግ ናት። ወተሰፍሐት ዛቲ ስብከት ውስተ ክሉ እጽናፈ ዓለም ወንጌል ባራቱ ማዕዘን ተነገረች።

ተጽሕፈት።

በብራና ተጽፈች

ወተለክዓት።

በልቡና ተቀረጸች

ዘእንበለ ተወልጦ ወተሉልዮ።

ጥቂት ጥቂት ከመለወጥ ከመለየት በቀር ጥቂት መለዋወጥ መለያየት ሳይቀር፣ አንድም እንደማቴዎስ እንደማርቆስ መለየት መለወጥ ሳይኖር ያለመለዋወጥ ያለመለየት።

ወናሁ ነበረ መሠረቱ ኅዝብ ባዕሉ።

አስገኝው በለቤቱ እንደሆነ እነሆ ታወቀ ተረጸ።

ወጸሐፍቱ።

አራት ጸሐፍት እንዳሏት

ታወቀ ተረጸ ተነገረ።

ወሳድሱ ምስማክ።

ስድስተኛውን ምስማክ ብለውታል ምስማክ ይባላል ወምስማክ ዝንቱ መጽሐፍ ክቡር።

ክቡር የሚሆን የዚህ መጽሐፍ መከዳነቱ።

ወውኢቱ ለአይ ግብር ይሣኒ ወለአይ ገጽ እመክፈልተ ጥበብ ዘይፈቅድ ልብ ወየኃሪ።

ልብ ከሚሻው ጥበብ እድል ወገን ከሥራ ከማናዋው ሥራ ከነገር በማናቸውም ነገር ይመች እንደሆነ እስመ ምስማክ ዝንቱ መጽሐፍ ክቡር ወፈቂዶቹ ይሰሹብ ኅዝብ ተጠብቦተ ልብ።

ክቡር የሚሆን የዚህ መጽሐፍ መከዳነቱ እሱን መሻቱ ልቡናን ወደማራቀቅ ያደርሳልና ስለዚህ ነው ኅዝብ ሥርዓት ወንብረት ሉዓላዊ ወአስተጋብአ በተግሣፅ ፍጽምት ዘበውስቲታ ይበጽሕ ኅዝብ በቀላት ዘበአማን።

በፍጹም እዝናት በእፃ ያለውን በመመልከት ወደ ፍጹም ጥቅም ያደርሳልና ስለዚህ ነው።

መቅደም ፡

ጠያፈቅድ ዘሀሎ ውስቴታ ምልዓተ ወታደራዊት ባሕ ያለ ደቀ መዝሙር ዕውቀትን መረዳትን ገንዘብ ያደርጋል፤ ስለዚህ ነው። አንድም፣ ይትፈቀድ ባሕ ያለ ዕውቀት መረዳት ይገኛልና ስለዚህ ነው።

ወውለቱ እስመ ነገር አምላካዊ አመ ነላለቱ ወአ ፍልሶቱ በሕሊና ሠናይ ይፈልስ ውስተ ነፍሳት ን ጸሐን እምነ ለባዊ ጎበ ተወክሮ ።

እሱም አምላክ ያስተማረው የአምላክን ነገር የሚና ገር ወንጌል ፡ መምሩ አባላቸውም እመጣቢታለሁ ሳ ያል በሚያስተምርበት ጊዜ ደቀ መዝሙር እጅም በታለሁ እሸለምበታለሁ እከብርበታለሁ ሳ ያል በሚ ማርበት ጊዜ መምር እንዳያውቅ ከመሆን ደቀመ ዝሙር እንዲያውቅ ወደመሆን ደርሶ ይገልጻልና፤ አ ንድም እምነ ለባዊ ጎበ ተወክሮ፣ ከእስተዋይ መም ሮ ወደብልህ ደቀመዝሙር ደርሶ በንጹሐት ነፍሳት አድሮ ይኖራልና ስለዚህ ነው።

ጠያወርቅ ውስቴትን ሥርቀተ እስከ ይቀውም ውስ ቴትን እምነ አርአያ እግዚአብሔር ቁመተ ዘበአማን ከአርአያ እግዚአብሔር አሰጥቶ በኛ ዘንድ ፈጽሞ እስከረዳ በኛ መገለጽን ይገለጻልና ስለዚህ ነው። በአስተርከቦ ልቡናዊት።

ልቡናን አንድ በማድረግ ፡ በአስተርከቦ ልቡና ያላ ል፣ ሕሊናን አንድ በማድረግ ።

ዘውለቱ ሊቀ ነሱ ጥሩፋት ። ይኸውም የትሩፋ ት አቢጋዝ የሚሆን ሕሊና ነው።

ወሶበ ከነ ውለቱ ከማሁ ከነ እንክ ንሕነኒ ድልዋነ ለነሣአ መንፈስ ቅዱስ በረድኤት አምላካዊት ወበ አንተ ዝንቱ ይደሉ ላዕሌን ንብረት ለዝሉፋ በንጽ ሕና ወበኒፋት ።

እንዲህ ከሆነ ከአምላክ ዘንድ በሚገኝ ረድኤት መ ንፈስ ቅዱስን ለመቀበል ነቅተን ተግተን ስለዚህ በ ንጽሕና ጸንቶ መኖር ይገባል።

እንተ ባቲ ከነ ድልዋነ ለተመጥዎ ሕግ አምላካዊ ወመንፈሳዊ። አምላክ ያስተማረውን

መንፈስ ቅዱስ ያጸፈውን ሕግ ለመቀበል በበቃንበት በረድኤት አምላካዊት ከነድልዋነ ለመንፈስ ቅዱስ። ዘዐቱ ነሱ ነበበ በልሳን ዘዘዚአሁ ውስተ ነሱ አ ጽናፈ ዓለም

ሰው ሁሉ በሰባ አንድ ቋንቋ በአራቱ ማዕዘን የተ ናገረበት ብሎ ለሕግ ቀጸለ፤ አንድም በአራቱ ማዕ

ዘን ያለ ሰውን ሁሉ በሰባ ሁለት ቋንቋ ያናገረው በተስፋ መንፈስ ቅዱስ።

በተስፋ መንፈስ ቅዱስ በሀብተ መንፈስ ቅዱስ በ ፍተ መንፈስ ቅዱስ ያላል አብነት፤ በመንፈስ ቅዱ ስ አጋገረንት። ዓጺ አንቅሐኑ ፈጣሪ ጎበ አእምሮ ት ድምናሁ ወተድኅሮቱ።

ዳግመኛ ፈጣሪ ቀዳማዊነቱን ይገልጻልና፤ ወደጣወ ቅ አነቃቃን።

ይትባረክ ወይትለዓል። ይከበር ይመስገና በልብ መታሰብ በቃል መነገሩ ከፍ ከፍ ይበልጥ።

ወጎበ ልሒከተ ፍጥረቱ መንክር።

ድንቅ የሚሆን ፍጥረቱን በልጅነት ግደሱን ወደ ማወቅ አነቃቃን።

ወተከሥቶ ልቡና ጥበቡ ልዕልት ወብርሀት።

ልዕልት ብርሀት የምትሆን የሥጋዊን ዕውቀት መ ገለጽን ወደማወቅ አነቃቃን።

ወናሁ ተከሥተ ምስማክ ዝንቱ መጽሐፍ።

እነሆ ያዚህ መጽሐፍ መከፋፈሉ ታወቀ ተረፋ ጸ ለአይ ገጽ ወለአይ ግብር ይገደብ።

ከሥራ በማናገሩም ሥራ ከነገር በማናገሩም ነገ ር ይመች እንደሆነ።

ሰባተኛ ጉባዔ ።

ወሳብዕ አርእስተ ነገር ።

ሰባተኛውን ክፍለ ነገር ብለውታል ክፍለ ነገር ይባላል ወአርእስተ ነገር ዝንቱ መጽሐፍ ክቡር።

ክቡር የሚሆን የዚህ መጽሐፍ የነገሩ ክፍል።

እስመ ይእቲ ብይንት፤ የተለየች ናትና።

ወውስቴታ ብያኔ ክሡት።

በሱዋም የጎላ የተረዳ መለየት አለና ስለዚህ ነው በቃል። በነገር። ወበገቢር። በሥራ

ሁለት አርእስት ተናገረ። ለሁለቱም ያመጣል።

በቃል እስመ ይእቲ ትነገር በአንተ ልደቱ ለእግ ዚእነ ወመድኃኒን እምእግዝእትን ማርያም ድንግል ንጽሕት ወአንሶስዎቱ ውስተ ዓለም፤

በቃል ያልሁት ንጽሕት ንዕድት ክብርት ከምትሆን ከመቤታችን መወለዱን፤ በዚህ ዓለም ፃላሳት ግ መት ከአራት ወር ከአሥር ቀን መኖሩን ትናገራ ለችና ስለዚህ ነው።

ወትኤዝዝ ጎበ ምግባራት ንጽሕት ወመሥመርያት

ንጹሐት መሥመርያት የሚሆኑ የግብረትን ታዛ
ለችና ስለዚህ ነው ።
ወታሊቱ ዓጻ በጥያቄና ተስፋ በውሃበ ሕይወት ዘ
ሉንለም ዘድልው እምነ ሠናያት ይጋርያት ።
ናግመኛ በኋላ ዘመን ከሚገኝ ከበት ነገር ወገን ተ
በጋጅቶ ያለውን የግያልፈውን ድንገት በመስጠት
የተስፋውን መረዳት ታስረዳለችና ስለዚህ ነው ።
ወታሊክር ፈሪሃ ከነኔ ወበቀል ዘበጽድቅ ፤
ፀፅሱት የሚደረግ ፈሪሃ ከነኔን ፈሪሃ በቀልን ታ
ሳስባለችና ስለዚህ ነው ።
በአምጣን የግብረት ሃይማኖት ።
የሚሠሩት ስራ መጠን ፤
ወእንሰስምት ውስተ ዓለም ኃላፊ ።
ለብስን እንጽቶ ሠናፈልን እንሰርቶ አምጥ ጠምጥ
ጥ መንደር ለመንደር በመዘር መጠን ።
ወፈቂድ ብዙ ነገር እኩይ ።
ከፋ ነገርን በመውደድ ታዜክር ። እንድም ከፋ ነገ
ርን በመውደድ መጠን ።
ወሕሊናት ርዞሳት ።
ጉዳት ያለበትን ነገር በመውደድ መጠን ።
ወቃላተ ጉሕሎት ፤
ከዳት ተንኩል ያለበትን ነገር በመውደድ መጠን
ታዜክር ።
እስከ ተፋጽሟት ዝንቱ ።
ሳብሶ አርእስተ ነገር ያለው እስኪፈጸም ።
ወኅበ ግንለቅቱ ። መላው እስኪፈጸም ።
ወበገቢርስ እስመ ለሰጃዱ እምሰባከያን ከፈለ ምዕ
ራፈ ዚላሁ እምዕራፈ ካልዑ ።
ቃል ላለው ጨርሶ ገቢር ላለው አመጣ ፤ በገቢር ያ
ልሁት ከአራቱ ወንጌላውያን አንዱም አንዱ እያለ
አንዱም አንዱ ከባልንጅረው ምዕራፍ የራሱን ለ
ይቷልና ።
እምነ ፍፍት ነዌህ ወኅጂር ።
ረጅሙን ከረጅም ፤ አጭሩን ከጭር ። እንድም ረጅ
ሙን ከጭር አጭሩን ከረጅም ።
ዘእንባል ኃይለ ቃል ።
ዝንቱ ውለቱ ወልድየ ካለው በቀር በዚህ አያላያየም
ወተለምራት ። በረከተ ኅብስትን ።
ወስምዳት ። ያራ ።
ወትእዛባት ። እንሰ እብላኩ ።

ወምሳሌያት ። ምሳሌ ዘርዕ ከነዚህ በቀር
ወፈቃድ ዘሉሙ ዘበውስቲታ ጸ እሙንቱ ።
በሱዋ ያለ የሁሉ ፈቃድ እንድ ነው ። እንድም ፈ
ቂድ ዘበውስቲታ፡በሱዋ ያለውን በመሻት ሁሉ አ
ንድ ናትው ።
ጉልቂ አርእስተ ነገራት ዘክቱ ወንጌላት ሰባከያን
በዘናመጽእ በከፈለ ምዕራፋት ኃይለ ቃል ፤
የአራቱን ወንጌል የዓቢይ ምዕራፍ ቀጥር የነገሩ
ን ምስጢር ምዕራፍ በመከፈል ጊዜ በምናመጣው
አለ ። እንድም ከፍለን ከፍለን በምናመጣው አለ ።
ወዘሉ ነገር እምነዜን ውስተ ቀዳሚሃ ፤
ዓቢይ ምዕራፍ በመጀመሪያው ነው ያውም በሚመ
ጣው ነው ፤ ንዑስ ምዕራፍ ቀጥሎ በሚመጣው ነ
ው ለሁለቱ ሁሉ ።
ብያኔ ሮማዊ ዪገወዪ አርእስት ።
ሮማዊ ቀጥር ሮማዊ አቂጣጠር ሁለት መቶ አስ
ራ ዘጠኝ አርእስት ነው ፤
ግብፅኛ ያውዪ አርእስት ።
ግብፅኛ ስላ ስምንት አርእስት ነው ።
ግርባስ ያውዪ አርእስት ፤
ግርባስ ዓርባ ስምንት አርእስት ነው ፤ ስላና ዓርባ
መቶ ፤ ስምንትና ስምንት አስራ ስድስት ነው ፤ አስ
ራ ስድስትን ይዘህ ሂድ ።
ሉቃስ ሦመጪ አርእስት ።
ሉቃስ ሰማንያ ሶስት አርእስት ነው ። አስራ ስድ
ስትና ሶስት አስራ ዘጠኝ ።
ዮሐንስ ጽ አርእስት ።
ዮሐንስ ሀያ አርእስት ነው ። ሀያን ከሰማንያ ላይ
ብትደርበው መቶ ይሆናል ። ሁለት መቶ አስራ ዘ
ጠኝ ያለው ይህ ነው ።
ጉልቂ አርእስት ንዑስን እንተ ተሠርዖ አቅማር
እንበይን ዚላሃ ዘአንበርጥ እበው ቅዱሳን አምንዮስ
ወአውሳብዮስ በረከተ ጸሎቱም የሃሉ ምስልን ለ
ዓለመ ዓለም አሟን ።
ለመናጥው ከብራዋው ይደርብንና እበው ቅዱሳን
ሐዋርያት የተናገሯት አምንዮስ አውሳብዮስ የጸ
ፋት ስለሷ ሰንጠረዥ የተጻፈላት ። እንድም አበ
ው ቅዱሳንን አምንዮስ አውሳብዮስ አድርገውአበው
ቅዱሳን አምንዮስ አውሳብዮስ የጸፏት ስለሷ የጸፋላ
ት ሰንጠረዥ የተጻፈላት የንዑስ ምዕራፍ ቀጥር

መቅደም

፲፱ ወደ፲ ጾ ወደ አርእስት። ሺህ መቶ ስላ አምስት ነው።

ግብፅ ሺ፱ ዓ ወደ አርእስት።

ግብፅ ሶስት መቶ አምሳ አምስት ነው። አምስት ጫው ስድስት ያላል ከውስጥ አግብቶ ሲዘራው። አምስት ያለ እንደሆነ አንድ መገን አድርጎ ስድስት ያለ እንደሆነ የመጨረሻውን ምዕራፍ ከሁለት ከፋሉ ነው።

ግርቆስ ፪፻ ፴ ወደ አርእስት።

ግርቆስ ሁለት መቶ ሠላሳ ስድስት አርእስት ነው ሶስት መቶና ሁለት መቶ አምስት መቶ። አምሳና ሠላሳና ሰማንያ፣ አምስትና ስድስት አሥራ አንድ።

ሉቃስ ፫፻ ፱ ወደ አርእስት።

ሉቃስ ሶስት መቶ ዓርባ ሁለት አርእስት ነው። አምስት መቶና ሶስት መቶ፣ ስምንት መቶ ከዓርባው አሥሩን ነሥተህ ከዘመና ላይ ስትያርቢው መቶ ያህናል። ዘመኝ መቶ ሠላሳ ሶስት በል።

ዮሐንስ ፪፻ ፴ ወደ አርእስት።

ዮሐንስ ሁለት መቶ ሠላሳ ሁለት አርእስት ነው። ሺህ ከመቶ ያላል። ሠላሳና ሠላሳው ስላ ነው። ሁለትና ሶስት አምስት ነው። መላው ሺህ ሶስት መቶ ስላ አምስት ነው።

ወጉልቂ ምዕራፋት ዓበይት በመጽሐፈ ቅብጥ። የዓበይ ምዕራፍ ተሳጥሮ በቅብጥ አቆጻጸር። ሐተታ ቋንቋው ቅብጥ ነውና በመጽሐፈ ቅብጥ አለ። አንድም የገ የጸ ጸያፍ አለባቸውና ግብፅ ሲሉ ቅብጥ ያላሉ። በግብጻውያን አቆጻጸር።

፪፻ ፹ ወደ ምዕራፍ።

ሁለት መቶ ሰማንያ ስድስት ምዕራፍ ነው።

ግብፅ ፪ ወ ደ ምዕራፍ።

ግብፅ መቶ አንድ ምዕራፍ ነው።

ግርቆስ ፶ ወ ፪ ምዕራፍ።

ግርቆስ አምሳ አራት ምዕራፍ ነው።

ሉቃስ ፹ ወደ ምዕራፍ።

ሉቃስ ሰማንያ ስድስት ምዕራፍ ነው።

ዮሐንስ ፱ ወ ፭ ምዕራፍ።

ዮሐንስ ዓርባ አምስት ምዕራፍ ነው። ሐተታ አንድና አራት አምስት፣ አምስትና አምስት አሥር። ዓርባና አምሳ ዘመና ። አሥርን ከዘመና ብትደር

በው መቶ ያህናል። ሉቃስ እንዳለው። ሁለት መቶ ሰማንያ ስድስት ያለው ያህ ነው።

ወሶበ እንከ ዘከርን በአምግንን ዘበጽሐት ጎቤው ክሄል እምአሕጽሮ ውስተ መጽሐፍ እስትጉቡፅ ጊቁ እንተ አቅደምናሃ ቀዳሙ ንትሉኬ ኪያሃ በከመ ሠርዑ አበው አሞንዮስ ወአውሳብዮስ እምአትግራት በተሰጠችን፣ አእምሯችን በደረሰችበት መጠን አስቀድመን በተናገርንው፣ በሰባቱ ክፍል የተሰበሰበውን በማሳጠር አሳጥረን ከተናገርን በኋላ። ኪያሃ ቀመረ። አሞንዮስ አውሳብዮስ እንደጸፉ አሥሩን ሰንጠረዥ እንጸፍ።

በዚህ መጽሐፍ ግን ንዑስ ምዕራፍ ፱፻ ፲፩ ነው። ለት፣ ግብፅ ፪፻፮። ግርቆስ ፹፻። ሉቃስ ፻፳፭። ዮሐንስ ፳። ዓበይ ምዕራፍ ደግሞ ፹፱ ነው። ግለት፣ ግብፅ ፳፭። ግርቆስ ፲፮። ሉቃስ ፳፱። ዮሐንስ ፳፩ ነው።

በእንተ አግብሮ ዘአርባዕቱ ወንጌላት ቅዱሳት።

የአራቱ ወንጌላውያንን ነገር ለማስተባበር።

ወረሰይዋ በማገለቅት።

ሳብዕ አርእስተ ነገር ያለው ሲፈጸም አደረጓት።

በመትልወ ጎብረተ ቃሉሙ።

የዘራቸውን አንድነት ቀጽሎ ቀጽሎ በመጻፍ አደረጉት። ሐተታ በመጀመሯው አራቱ የተባበሩበትን በሁለተኛው ሶስቱ፣ በሶስተኛው ሶስቱ የተባበሩበትን ፲ቱ አቅማር ተጠየቀት ጥቀ።

አሥሩ ሰንጠረዥ ታወቀ ተረዳ።

ወላቲ ፯፻ ፶ ወደ መስመር፣

ለሷም ስድስት መቶ አምሳ አምስት መስመር አሏት። ሐተታ ንዑስ ምዕራፍ በዛ መስመር አነሰሳ ዪሉ። ንዑስ ምዕራፍ እንደ ሰው እንደ አህል፣ መስመር እንደ ቤት እንደ ውድማ ነው። በገድ ቤት ሉዙ ሰው በገድ ውድማ ብዙ አህል እንዲኖር። በገድ መስመርም ብዙ የንዑስ ምዕራፍ አጋዝ ያጸፋልና አምስት ባለው በዘመነኛው ሰንጠረዥ አሥራ ዘመኝ ያላል። ይህን ዘመኝ ያለ እንደሆነ ዘመነኛውን ሀያ ያላል።

ቀመር ቀዳማዊ ግብፅ ግርቆስ ሉቃስ ወዮሐንስ ፫ ወደ መስመር፣

አራቱ የተባበሩበት መጀመሯው ሰንጠረዥ ሰባ ሁለት መስመር ነው። እንዲህ እያልህ ሂድ።

መቅደም ፡

ቀመር ጸግግግ ግቴዎስ ወግርቆስ ሉቃስ ያገደደ
መስመር፡

ሶስቱ የተባበሩበት ለሁተኛው ሰንጠረዥ መቶ አሥ
ራ ሁለት መስመር ነው። መቶ ሰማንያ አራት ይሆ
ናል።

ቀመር ግልስ ግቴዎስ ወሉቃስ ወዮሐንስ ጸ ወጸመ
ስመር።

ሶስቱ የተባበሩበት ሶስተኛው ሰንጠረዥ ሆኖ አንድ
መስመር ነው። ሆኖውን ከሰማንያ ላይ ስትደርበው
መቶ ይሆናል፡ አራትና አንድ አምስት ሁለት መቶ
አምስት፡

ቀመር ራብፅ ግቴዎስ ወግርቆስ ወዮሐንስ ጸ ወጸ
መስመር።

አራተኛው ሰንጠረዥ ሶስቱ የተባበሩት ሆኖ ስድስት
መስመር ነው። አምስትና ስድስት አሥራ አንድ
ሆኖ አሥራ አንድ ሆላሳ አንድ ሁለት መቶ ሆ
ላሳ አንድ።

ቀመር ኃምስ ግቴዎስ ወሉቃስ ጸ ወጸ መስመር
ሁለቱ የተባበሩበት አምስተኛው ሰንጠረዥ ሰማን
ያ ሶስት መስመር ነው። ሆላሳና ሰማንያ መቶ አሥ
ር ሶስትና አንድ አራት ሶስት መቶ አሥራ አራት
ቀመር ሳድስ ግቴዎስ ወግርቆስ ጸ ወጸ መስመር
ሁለቱ የተባበሩበት ስድስተኛው ሰንጠረዥ ዓርባ
ስምንት መስመር ነው። ግርቆስና ሉቃስን አወጣ
ሁሉንም እንዲህ እያለህ ሂድ። አሥርና አርባ አምሳ
አራትና ስምንት አሥራ ሁለት። ሶስት መቶ ሰባ ሁ
ለት።

ቀመር ሳብፅ ግቴዎስ ወዮሐንስ ጸ መስመር።
ሁለቱ የተባበሩበት ሰባተኛው ሰንጠረዥ ሰባት መ
ስመር ነው። ሁለቱን ከሰባት ላይ ስትደርበው ዘጠኝ
ይሆናል ሶስት መቶ ሰባ ዘጠኝ። ግቴዎስ እስከ
ከ ሰባት ይዘምታል ከዚህ በታች የለውም።

ቀመር ሳምን ግርቆስ ወሉቃስ ጸ ወጸ መስመር።
ሁለቱ የተባበሩበት ስምንተኛው ሰንጠረዥ አሥራ
ሶስት መስመር ነው። ሶስት መቶ ሰማንያ ሁለት ይ
ሆናል።

ቀመር ታስእ ሉቃስ ወዮሐንስ ጸ ወጸ መስመር
ሁለቱ የተባበሩበት ዘጠኝኛው ሰንጠረዥ አሥራ
ዘጠኝ መስመር ነው። ሁለትን ከሥራ ዘጠኝ ላይ
ቢደርቡት ሆኖ አንድ ይሆናል ሆኖውን ከሰማንያ ላ

ይ ቢደርቡት መቶ ይሆናል፡ አራት መቶ አንድ።
ቀመር አሥር በዘተሌለዩ ቦቱ ዙሉ ለለአሐዱ አ
ሐዱ እምስባክያን ዪጂ ሃ ወፃ መስመር።

ከአራቱ ወንጌላውያን አንዱም አንዱ እያንዳንዱ
የተባበሩበት አሥረኛው ሰንጠረዥ ሁለት መቶ አ
ምሳ አራት መስመር ነው። ግቴዎስ ጸወጸ
መስመር ግቴዎስ ሰባ ሁለት መስመር ነው።

ግርቆስ ጸወጸ መስመር ግርቆስ ሆኖ አንድ
መስመር ነው። ሰባና ሆኖ ሰማንያ። አንድና ሁለት ሶስ
ት ሰማንያ ሶስት።

ሉቃስ ጸወጸ መስመር። ሉቃስ ሰባ ሁለት መስ
መር ነው። ሰባና ሰማንያ መቶ አምሳ። ሶስትና ሁለት
አምስት። መቶ አምሳ አምስት። ዮሐንስ ጸወጸ
መስመር፡ ዮሐንስ ዘጠኝ ዘጠኝ መስመር ነው።

በዘጠኝ ላይ አምስትን የደረሱ እንደሆነ አሥራ
አራት ይሆናል። አሥራ አራትና ዘጠኝ መቶ አራት
ሁለት መቶ አምሳ አራት ሆነ። አራቱ የተባበሩበ
ት አራት መቶ አንድ። የተለያዩበት ሁለት መቶ አ
ምሳ አራት። መላው ስድስት መቶ አምሳ አምስት
ወንጌል ቅዱስ ዘዜነው ግቴዎስ ቃሉ ጸጸ ወጸ።
ግቴዎስ ያስተማረው የወንጌል ዘሩ ሁለት ሺህ ከ
ሰባት መቶ ነው።

ወንጌል ቅዱስ ዘዜነው ግርቆስ ቃሉ ጸጸ ወጸ።
ግርቆስ ያስተማረው የወንጌል ዘሩ ሺህ ከሰባት
መቶ ነው። አራት ሺህ ከአራት መቶ ይሆናል።
ወንጌል ቅዱስ ዘዜነው ሉቃስ ቃሉ ጸጸ ወጸ።
ሉቃስ ያስተማረው የወንጌል ዘሩ ሁለት ሺህ ከሰ
ምንት መቶ ነው። ስምንት መቶና አራት መቶ፡
ሺህ ከሁለት መቶ ይሆናል፡ ሰባት ሺህ ከሁለት መቶ
ወንጌል ቅዱስ ዘሰበክ ዮሐንስ ቃሉ ጸጸ ወጸ።
ዮሐንስ ያስተማረው የወንጌል ዘሩ ሁለት ሺህ ከ
ሰባት መቶ ነው። ሰባት መቶና ሁለት መቶ ዘጠ
ኝ መቶ ይሆናል።

ወኮን ድመረ ቃሉ መሆኑ ለዓርባፅቱ ወንጌላት ጸጸ ወጸ።
የአራቱ ወንጌላት የዘራቸው ቀጥር ድመሩ ዘጠኝ
ሺህ ከዘጠኝ መቶ ነው።

ከመ ታእምሩ ጉልቱ ቃላቱም ለአርባፅቱ ወ
ንጌላት ጸሐፍን ለክሙ በጸጋው ለእግዚአብሔር
የአራቱ ወንጌላውያን የዘራቸውን ቀጥር ታውቁ
ዘንድ እግዚአብሔር ገልጻልን ጻፍንላችሁ።

መቅደም ..

ወጥሳቢ ቃሉሙስ ለ፪ቱ ወንጌላት ፻፱ ወ፪ ዓ ወ፪
 አራቱ ወንጌላውያን በዘር የተበሰሩበት ግን ዘጠኝ
 ፩ህ ከአራት መቶ ዓርባ ዘጠኝ ነው። የተለያዩበት
 አራት መቶ አምስ አንድ ነው።
 ወክሙዝ ኃብሩ አርባዕቲሆሙ።
 አራቱ ወንጌላውያን በዚህን ያህል ዘር ተባበሩ።
 ዘበአሲ ማቴዎስ።
 በገጽ ብእሲ የተመሰለ ማቴዎስ።
 ዘአንበሳ ማርቆስ።
 በገጽ አንበሳ የተመሰለ ማርቆስ።
 ዘላህም ሉቃስ።
 በገጽ ላህም የተመሰለ ሉቃስ።
 ዘንስር ዮሐንስ።
 በገጽ ንስር የተመሰለ ዮሐንስ።
 ዘልዑለ ያሠርር ወልዑለ ይጸርሕ ወልዑለ ይሰብክ
 ቃለ ወልደ እግዚአብሔር ለዓለመ ዓለም አሜን
 ኦክል ከህልውና ተገልጸለት ንጽሐ ሥጋ ንጽሐ ነ
 ፋስ ንጽሐ ልቡና ተሰጥቶት ቀዳሚሁ ቃል ብሎ
 የተናገረ ዮሐንስ።

ስምንተኛ ጉባዔ።

አልፈህ ግዛዊ ሥርዓት በል። ታሪክየመ
 ጸሐፊነትን መልክ ከዚህ ይናገራሉ። ታችኛው ግል
 የት ኅዳግ፣ ላይኛው ገጽ አርአስት ግልየት ኅዳግ፤
 ዳርና ዳሩ ገጽ ምስማክ ግልየት ኅዳግ፤ መካከሉ ዓ
 ምድ ሐውልት ግልየት ኅዳግ። ቀለም የወደቀበት መ
 ስመር ወስፌ የሂደበት ሲራክ አራት ጥቁር አምስ
 ት ቀይ ነቀ፡ጥ፡ሁለት ጥቁር ሶስት ቀይ ሰረዝ።ሁለ
 ት ጥቁር ነጥብ ይባላል። ግጽዌ ሥርዓት በአንተ
 ኅብረተ ቃላት ዘአርባዕቱ ወንጌላት።
 የአራቱ ወንጌላውያንን ነገር ለማስተባበር የአራቱ
 ወንጌላውያን የተገለጹ ሥርዓት ይህ ነው፤ ያጌጸ፤ ወ
 ደለዎ ለዮሐንስ ግጽዌ እንዲል።
 እንዘ ይተሉ ረድኤት እግዚእን ኢየሱስ ክርስቶስ ከ
 ልኤቱ ባሕቲቶሙ ጸሐፊ እንከ ወንጌላ እምሐዋርያት
 ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ እየቃኛቸው እያገዛቸው
 ከሐዋርያት ሁለቱ ብቻ ወንጌልን ጻፉ።
 ወክልኤቱ እመትሉሆሙ።
 ሁለቱ ሐዋርያትን ተከትለው ከሚያስተምሩ ከሰባ
 አርድአት ወገን ናቸው።

አሐዱ ዘዳውሱስ። አንዱ የዳውሱስ ደቀ
 መዝሙር ሉቃስ ነው።
 ወአሐዱ ዘዲጥርስ ረድእ ዘአሁ።
 አንዱ የዲጥርስ ደቀመዝሙር ማርቆስ ነው።
 ምስለ ማቴዎስ ወዮሐንስ ጸሐፊ እንከ ወንጌላተ እ
 ንዝ ኢየሱሥሁ ክብረ ለርእሶሙ።
 ለራሳቸው ክብር ሳይሹ እንበላበት እንጠጣበት እን
 ሾምበት እንሸለምበታለን ሳይሉ ከማቴዎስ ከዮሐን
 ስ ጋራ ጻፉ እነዚያ እንደጻፉ ጻፉ።
 አላ በከመ ይትፈቀድ፤
 እንደሚወደድ አድርገው ንባቡን አጉልተው ምሥጢ
 ሩን አርቅቀው ጻፉ፤ ሐተታ የፈላስፎች መጽሐፍ የ
 ሆነ እንደሆነ ንባቡ ረቂቅ ነው። ጨጨጨ ደጃደጃ ሸሸሸ
 እያሉ ምሥጢር የለውም።
 ወንጌልስ ሶበ ተጽሕፈ አሐዱሂ እምአከለ።
 ወንጌል ካራቱ አንዱ በጻፍ በበቃ ነበር።
 ወየአክልሂ፤
 እስከ ፅልተ ምጽአት ለልጅ ልጅ ይበቃ ነበር።
 ዳዕሙ አርባዕቲሆሙ ኃብሩ እለ ይጽሕፉ።
 ወንጌልን የጻፉ አራቱ አንድ ሆኑ እንጂ።
 ወኮኑ እንዘ ኢየሱረአየ።
 ሳይተያዩ ጻፉ፤
 ወአከ በጆዱ መካን ሀሊዎሙ ዘጸሐፉ።
 በንድ በታ ሁነው አልጻፉም።
 ወአሂ ተማከሩ ለአኅብሮ ታላት።
 ነገሩን ለማስተባበር አልተማከሩም ይህ እንዲህ ይሁ
 ን ይህን እንዲህ እንበለው ብለው።
 ወአልቦ ኃሠጣ ማዕከሉሙ።
 በሳቸው ዘንድ መጠያየቅ የለም አልተጠያየቁም ይህ
 ስ እንደምን ይሁን ይህንስ እንደምን እንበለው ብለው
 ዳዕሙ ከመ ዘአሐዱ አፋ ነበቡ ነሱሙ።
 እንዳንድ ልብ መከሪ እንዳንድ ቃል ተናጋሪ ሁነው
 አንድ ነገር ተናገሩ እንጂ፤
 ዕሩየ ስብሐተ ወርእየተ ዘበአማን ዝንቱ ኮነ።
 ተለያይተው የጻፉት ይህ ተያይተው እንደጻፉት ሁ
 ኖ ተገኘ።
 ወሶበ ኢኮነ ከመዝ ጸላኢ ወኢመኑሂ እምኢእምነ
 ተለያይተው ጽፈዋት አንድ ሁና ባትገኝስ ማንም ማን
 መናፋቅ ወንጌል ደግ ሕግ እንደሆነች ባላመነም ነ
 በር።

ወለኩ ድንቀተ ዘክርያስ መጠነዝ አገብር ቃላት ።
 ድንቀተ ድድቀተ ያላል ይህን ያህል የነገር ግዕዝ
 ባበር የተደረገ በሐዘን በወጥቶት አይደለም ።
 ወእምሁሉ ሐሜት ወትሕዝብተ ጸላጊ አድኳት ።
 አረት ወገን ሁና ተጽፋ አንድ ሁና በግንቷ ከጠላት
 ጥርጥር ከጠላት ነቀፋ ራሷን አጻነች ሐተታ ወንጌል
 ተራ ሕግ ናት ብሉ የጠረጠራት የነቀፋት የሰዎች ።
 ወላድረደ ያከብርው ሰበሐ በእንተ ዘጸሐቱ በብሩህ
 ያልቀንም ንባቡን አገላለጽ ምሥጢሩን አርትት
 ውስለጸፋ ሰው ሁሉ ረድሞ ያከብራቸዋል ።
 ወጽሕፈተሰ ከሙዝ ውሕቱ ።
 ጽፈኩም ይህ ነው
 እሱም አምላክ ነው ሰበሐ ።
 አምላክ ሰው ሆነ ብለው ነው ።
 ወበእንተ ትእምርታት ዘክር ።
 ድውይ ረጠብ ብለው ነው ።
 ወመንከራተ ዘንብረ ።
 ጋኔን አወጸ ሙት አነሣ ብለው ነው ።
 ወበእንተ ዘተሰታለ ወበእንተ ዘተተብረ ።
 ተሰታለ ተተባረ ።
 ወበእንተ ትንሣኤሁ ወበእንተ ፅርጉቱ ።
 ተነሣ ዓረገ ።
 ወበእንተ ምጽአቱ
 ጸገመኛ ይመጣል ብለው ነው ።
 እሱም ሀለዎ ይኩንን ሕያዋን ወሙታን ።
 ሕያዋንን ሙታንን ይገዛ ዘንድ በሕያዋን በሙታን
 ይፈርድ ዘንድ አለውና ።
 ወከመ ዘወሀበ መድኃኒት በምጽዋት ።
 አብ ዲሉ ልጁን እንደምጽዋት አድርጎ ሰጥቷል ወ
 ልድ ዲሉ አካሉን እንደምጽዋት አድርጎ ሰጥቷል ህ
 እንደም ሥጋውን ደሙን እንደምጽዋት አድርጎ ሰ
 ጠ ብለው ነው ።
 ወዘከመ ያቤ ኢያምላክኩ ካልን ሥርዓተ ዘይትቃ
 ወግ ለብሊት ሕግ ።
 አስቀድሞ የተሠራች አሪትን የምታሳልፍ ሕግን
 አልሰራሁም አለ ብለው ነው ። ኢይምሰልከሙ ዘመ
 ጸእኩ እስከሮሙ ለአሪት ወለንበያት አለ ብለው
 ነው ።
 እሱም ወልድ ፍቅር ባሕቲቱ ብሔተ ልደት ዘከ
 ሙዝ ።

በልደት ሕሉጥ የጊሆን ፍቅር ወልድ ብቻ ዛሬ ወ
 ንጌልን እንደሠራ ቀድሞም አሪትን የሠራ እሱ ነ
 ውና በእንተዝ ያለው ግንዛቤ ። እንደም በልደት ስ
 ሉጥ የጊሆን ፍቅር ወልድ ብቻ ቀድሞ አሪትን እ
 ንደሠራ ዛሬም ወንጌልን የጊሆረ እሱ ነውና ።
 ወበእንተዝ ነፃ ዘመጠነዝ አገብር ቃላት ።
 ስለዚህ ይህን ያህል የነገር ግዕዝ ተደረገ ።
 ሉቃስ ዝላፈተ አርአየ ።
 ሉቃስ አሌ ለክሙ አብዕልት እሱም ሠለጥከሙ
 ትፍሥሕተክሙ በዝንቱ ዓለም ብሉ ዘላፋን ተና
 ገረ ።
 ከሙ ንትመራሕ ነገረ ርትዕ ጽንዕተ ።
 የግትፈርስ እውነተኛ ነገርን እናውቅ ዘንድ ።
 ወጥሕንስ አገድላ ወክሐ እንደ ያብል አምላክ
 አምላክ እሱም ወረደ ።
 አምና አም አንድ ወገን ጥሕንስ ወልድ አገላ እ
 መሕያው ወረደ አምሰማይ ብሉ ጽር የመናፍቃን
 ን ክርክር ጸጥ አደረገ ።
 እንዘ ክርክቶስ የሐውሰሙ ።
 ክርክቶስ እየቃኖቸው የሐንስ አገድላ ወክሐ ሉ
 ቃስ ዝላፈተ አርአየ ።
 ወእምካልጻኒሁ ውሕቱ አንገ ።
 ከወንድሞቹ አብልመ አካል ከህልውና ተገልጸለ
 ት ንጽሐ ሥጋ ንጽሐ ነፍስ ጌጽሐ ልዩና ተሰ
 ጥቶት ቀዳሚሁ ቃል ብሉ ተናገረ ።
 ወግቲዎስኒ ዘእምአይሁድ ብዙኃን አለሙን ።
 ግቲዎስም ከእይሁድ ወገን ብዙ ሰው አሳመነ ።
 አንድም ከእይሁድ ወገን የጊሆን የጌታችን ልደ
 ት ለብዙ ሰው አስተግረውአንድም ከእይሁድ ወገን
 የጊሆን ግቲዎስም ብዙ አሳመነ ።
 ወግርቀስኒ እንዘ ሀሉ ብሔረ ግብጽ አስተባብሮም
 አርድአተ ዚኢሁ ከሙ ይገባር ከሙዝ ።
 ግርቀስም ዘግብጽ ሳለ ደቀ መዛሙርቱ በቃል ያ
 ለ ይረሳል በመጽሐፍ ያለ ይወረሳል ሶስቱ ለደ
 ቀመዛሙርታቸው እንደጸፉ ጸፍልን ብለው ለሙት
 ት ግለጹት ።
 ወሉታስኒ ካሕን በሐዲስ ተናገረ ።
 ዝላፈተ አርአየ ሳለው ጸገመኛም ሉቃስ አብዝተ
 ቲደረ ።
 ወእስከ እጻም አልገለ ።

መቅደም ስ

እስከ አፃም ደረሰ ፡ ሐተታ ሌሎች የግጥም ልሳኝ አላቸው ስራቸው እስከ ሰባት ነው እንደሉ ሐብዝቶ የቴዲያ የለምና ፡ አንድም ቤሐዲስ ከነበረ ከየሌላ ጅምር በብሉይ እስከ ነበረ እስከ አፃም ደረሰ ወልደ ዮሴፍ ብሎ ፡ አፃም ወልደ እግዚአብሔር እስከ ግለት ደረሰ ።

ወአከ በአሐቲ ግዕዝነት ጽሑፍም ዘደረጉ ። ጽሑፍ ባንድ ቦታ አልተወጣም ፡

አላ በዙሉ ፖድር መበዙሉ ባሕር ሰፍሎ ስምንተ ለዙሉ ሰብአ ።

ባራቱ ግዕዝን ላሉ ሁሉ ጸፉ እንጂ ።

ወእንዝ መታርጎት ሀለዉ ይትነፀብ ዝንቀ ስስክ ጥም መናፍቃን ሳሉ ወንጌል እስከ ባሬ ደረሰ ይነፀባል ይተረጉማል ።

ወአልቦ ዘለፀቀፈ እምዘጽሑፍ ወኢመኑሂ ።

ከተጻፈው ጽፈት ግንኙ ግን የነቀፈ የለም ።

ከንድም አላ በዙሉ ብለህ መልሰሰራቁ ግዕዝነት ረው ወንጌልን ለሰው ሁሉ አስተማሩ እንጂ አይሁድ መናፍቃንም ሳሉ ሁልጊዜ ይህ መጽሐፍ ይነገራል ትምርቱንም የነቀፈ የለም ።

እንዝ ታረቅፅ ኃይል አምላክ ከሃሊተ ዙሉ ።

ሁሉን ግድረግ የግጥሞች ኃይል አምላክዊት እያቀናፍኝ ።

ወፈድፋድ እምዙሉ ፡

ያልቁንም ወንጌል ሰተጻፍ ።

ወሶበ ሊክነ ከመዝ እር መጽሐፍዊ ወመገልብ አምጠው ከመዝ ።

እንዲህ ባይሆን መጽሐፍዊ ግጥም መገለፅ ስሪ የሐንስ እንደምን በተራቀቁ ነበር ፡ አንድም እር እምጠቦ በል ፡ ሰውን በግብር ምክንያት ያዘኝ የነበረ መጽሐፍዊ ግጥም እንደምን በተራቀቁ ነበር ገለቦ ይላል ትገራ ሸሸ ሲል ።

ወኢክነ በምትሐት ወኢበሐልም ዘኮነዝ ለአለ በየጥሃት ወበሃያማናት ያነብሰም ወየለም ፡

እምነው በሃያማናት ባለመታወም ጸንተው ለግጥም ለከቱት የተደረገ ይህ በሐሰት ሰምትሐት አይደለም ወአከ በሐያመቀሙ ክመ ።

ግመናቸውም በሕይወተ ሥጋ ሳሉ ብቻ አይደለም ንዲ መዋቀሙሂ ።

ከሞቱም በኋላ ነው እንጂ ፤

እኮ ለጽ ወፀቱ ሰብአ ወኢላይት ። የጸፉ ለመቶ ሀያ ሴተ ሰብአ ብቻ አይደለም ፡

አላ ለአህጉር ወለአሕዛብ ወለሕዝብ ወለምድር ወለባሕር ወለግላፃስ ወለፀር ወለዙሉ ግለም ፡

ለሁሉም ነው እንጂ አንድም ለጥቂት ሰው ብቻ አይደለም በባሕር በየብስ በደሴት በሀገር ላሉ ለሕዝብም ለአሕዛብም ነው እንጂ ፤

አኢመኑ በዛጎን ዘእግዚእነ ኢየሱስ ክርስቶስ መስተ መርሶ አብኡ ፡

በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ አጋጋጥነት አላምነው ወደመንግሥተ ሰማያት ወደብ አገቡ ፡

መጥም ኅብረተ ታላት ቅዱሳት ዘፃቱ ወንጌላት ተረጸመ ፡

አራቱ ወንጌላውያን በዘር የተባበሩበትን ጽፎ መስጠት አለቀ ።

ወደ ኋላ ተመልሰህ አውራብስ በል ።

አውራብስ ለቆጽርያናስ ።

ታሪክ አምንዮስ አውሳብዮስ ይህን ያህል ንቢይ ምዕራፍ ይህን ያህል ንዑስ ምዕራፍ ይህን ያህል ዘር ብለው ጽፈው ከተለያዩ በኋላ ብልህ ደቀ መዝሙር የተለያዩበትን የተባበሩበትን ዘር ልወቅ ባለ ጊዜ እንደምን ይሆናል ባሕር ለባሕር ሲዋጃ ይናፈልቁ ሎ ይህን ሲክ ቀናና ገባ ባሥሩ ሰንጠረዥ አምሳል አሥር መሪ አኃዝ ተገልጸለት ይጽፋል ። አውራብስ ለቆጽርያናስ የላከው ክታብ ይህ ነው ። ዘአውራብስ ፡ የአውራብስ ክታብ ለቆጽርያናስ ትድረስለት እምአውራብስ ይላል ። ከአውራብስ የተላኩ ክታብ ለቆጽርያናስ ትድረስለት ። ቆጽርያናስ ከህን ጨዋም ነው ይሉታል ።

ለዘአረቅር ለአኑየ ።

ለምወደው ለወንድሜ ለና ለ አንድ ወገን ።

ፋሥሐ ወሰላም ወዳህና ለከ እምገብ እግዚአብሔር ከእግዚአብሔር ዘንድ መንፈሳዊ ደስታ ይደረግልህ እምንዮስ እስከንድራዊ በብዙኅ ለስተሐምዎ ወኢሐቅ ገብረ ወንድገ ለነ ዘ ታለ ዘከመ ኃፀሩ ፃቱ ወንጌላውያን ወእምዝ ለርእስተ ምንባባት ።

የእስከንድርያው ሰው አምንዮስ በብዙ ትጋት በብዙ ጸሐቅ አራቱ ወንጌላውያን የተባበሩበትን የተለያዩበትን ። አንድም ሰንጠረዥን ቁራኛውን አንድም ንቢይ ምዕራፍን ንዑስ ምዕራፍን ይህን አንድ ወ

ገን ፡ ወእምዝ አርእስተ ምንባባት ዘሩን ጽፎ ተወልን ፡ ሐተታ እሱ የሚጽፍ መሪ አኃዙን ነውና እንደ ውነው የጻፉትን ለሱ ብቻ ሰጥቶ ተናገረ ፡ ወበእንቁዝ እንከ መፍትው ጥንቶ ይትልጢ ፡ ስልዜህ ግቴዎስን ሊመለከቱ ይገባል ፡ ከመ ሊይኩን ሙሴን ምንተኒ በተሊወ ንበቱ ፡ በተመለከቱት ጊዜ እንደ በሚሆኑበት ዘር ልዩ እንዳይሆን ፡

ወደቱኒ ሊይትጎደጉ ፡ ሶስቱም እንዳይለያዩ ፡ ከመ እመንቱኒ ይድኃኑ እምተጸርዎ በንበቱ ፡ እሳቸውን በተመለከቱቸው ጊዜ ከመለየት ይድኑ ዘንድ ፡

ፍጹመ ሥጋ ወመለያልዩ ይኩኑ ፡ እንደ አንድ ልብ መካሪ እንደ ቃል ተናጋሪ ይሆኑ ዘንድ አንጂ ፡ እንደም ፍጹመ ሥጋ ወመለያ ልዩ ፡ አካል ሕዋስ የተፈጸመለት ሰው ይሆኑ ዘንድ ነው እንጂ

ወተእምር ለለአዱ ወንጌል መካነ ትእምርቱ ፡ አእምር ሲል ነው ፡ የያንዳንዱን ወንጌል የሰንጠረዥን ቦታ ዕውቅ ፡

ወበሕቱ እማን በዘሀልው እምየግሁ ለቀዳማዊ ብእሊ ዘንገርን ስሞ ረከቡኩ እነሂ ምክንያተ እንተ ከማሃ ትመስል ሥርዓተ ወሐፈጥኩ ሾተ ትእምርታተ ጉልቶ ወእንበርኩ ለከ ፤

አሞንዮስ እስክንድራዊ በብዙኅ አስተሐምሞ ወጽሖት ገብረ ወጎደገ ለነ ዘ ቃል ዘከመ ኃብሩ ፆቱ ወንጌላውያን ወእምዝ አርእስተ ምንባባት ብለን ስሙን ያግኘው አሞንዮስ በጻፈበት በኩል እኔም በጽፈት እሷን የምትመስል እንደሷ ያለች አግኝቼ በአሥር ሰንጠረዥ አምሳል አሥሩን መሪ አኃዝ ጽፈ ተውኩልህ ፡

ወሰመይክም ለቀዳማዊ አሐደ ፡ ወሰመይኩ አሐደ ቀዳማዊ ይላል መጀመሪያውን ሰንጠረዥ አንድ አልሁት ፡

ወእኅዝ ለቀዳማዊ ፡ የመጀመሪያውን ሰንጠረዥ መሪ አኅዝንም አንድ አልሁት ፡ ወእኅዝ ቀዳማዊ ወእኅዝ ለቀዳማዊ ይላል ወውእደ ኃብሩ አርበዕቲሆሙ ቃላተ ግቴዎስ ወግርቆስ ሉቃስ ወዮሐንስ ፡

ወእደ ኃብሩ ይላል ፡ አራቱ በዘር ከተባበሩበት ዘንድ የተባበሩበትን ሰንጠረዥ እንድ አልሁት መሪ አኅዝንም አንድ አልሁት ፡

ወውስተ ዳግም ፤ቱ ግቴዎስ ወግርቆስ ወሉቃስ ፡ በሁለተኛው ሰንጠረዥ ሶስቱ የተባበሩበትን ሁለተኛውን ሰንጠረዥ ሁለት አልሁት መሪውንም አኂዝ ሁለት አልሁት ፤

ወውስተ ሣልስ ፤ቱ ግቴዎስ ወሉቃስ ወዮሐንስ ፡ ሶስቱ የተባበሩበትን ሶስተኛውን ሰንጠረዥ ሶስት አልሁት መሪውንም አኅዝ ሶስት አልሁት ፡

ወውስተ ራብዕ ፤ቱ ግቴዎስ ወግርቆስ ወዮሐንስ ሶስቱ የተባበሩበትን አራተኛውን ሰንጠረዥ አራት አልሁት መሪውንም አኅዝ አራት አልሁት ፡

ወውስተ ኃምስ ፤ቱ ግቴዎስ ወሉቃስ ፡ ሁለቱ የተባበሩበትን አምስተኛውን ሰንጠረዥ አምስት አልሁት ፡ መሪውንም አኅዝ አምስት አልሁት ወውስተ ሣድስ ፤ቱ ግቴዎስ ወግርቆስ ፡

ሁለቱ የተባበሩበትን ስድስተኛውን ሰንጠረዥ ስድስት አልሁት መሪውንም አኅዝ ስድስት አልሁት ፡ ወውስተ ሳብሳ ፤ቱ ግቴዎስ ወዮሐንስ ፡

ሁለቱ የተባበሩበትን ሰባተኛውን ሰንጠረዥ ሰባት አልሁት መሪውንም አኃዝ ሰባት አልሁት ፡ ወውስተ ሳምን ፤ቱ ግርቆስ ወሉቃስ ፡

ሁለቱ የተባበሩበትን ስምንተኛውን ሰንጠረዥ ስምንት አልሁት መሪውንም አኃዝ ስምንት አልሁት ወውስተ ታሥዕ ፤ቱ ሉቃስ ወዮሐንስ ፡

ሁለቱ የተባበሩበትን ዘመንኛውን ሰንጠረዥ ዘመኝ አልሁት መሪውንም አኃዝ ዘመኝ አልሁት ፡ ወውስተ አሥር ዘዘዚአሆሙ ፡ በአሥረኛው ሰንጠረዥ አንዱም አንዱ እያንዳንዱ የተለያዩበትን ሰንጠረዥ አሥር አልሁት መሪውንም አኃዝ አሥር አልሁት ፡

ወከመዝ ውእቱ ሥርዓቱ ዘተወርዓ ፡ አራቱ እንደ ተናገሩ እንደ ጻፉ የተጻፈው ጽፈት ይህ ነው ፡

ወንገሩ ለለአሐዱ ወንጌል በጉልቱ አኃዝ ፡ የያንዳንዱ የወንጌል ዘሩ በንዑስ ምዕራብ አኃዝ ቀጥሮ ነው ፡ ወይዌጥን እምቀዳማዊ መጽሐፈ ልደቱ ሲል አንድ ይላል ፡ ወዳግም ወዙሉንኬ ሲል ሁለት ይላል ፡ ወሣልስ ለእግዚን ሲል ሶስት ይላል ፡

መቅደም ።

እኔክ ይተረጎም መጽሐፉ ። እንዲህ እያለ ጥቲያስ አስኪረዳም። አንድም መላው አስኪረዳም እንዲህ እያለ ይሄዳል ።

ወደጉልቱ አኃዙ ቦቱ አኃዝ ዘበሲራኩ ዘያኤምር ውስተ አይ ሥርዓተ ቀመር ሀሉ ።

የተባበሩበት የተለያዩበት ዘር በማናቸውም ሰንጠረዥ ጽፈት እንዳለ የሚያስረዳ በየንዑስ ምዕራፍ አኃዛቸው ቀጥር በሲራኩ የተጻፈ መሪ አኃዝ አለ ወእምከመ አሐዱ ከመ ውለቱ ውስተ ቀዳ ግድ ።

መሪ አኃዙን አንድ ያለ እንደሆነ በመጀመሪያው ሽንጠረዥ እደሆነ ይታወቃል ።

ወእምከመ ክልኢቱ። ከመ ውለቱ ውስተ ዳግማዊ መሪ አኃዙን ሁለት ያለ እንደሆነ በሁለተኛው ሰንጠረዥ እንደሆነ ይታወቃል ።

ወእምከመ እስከ ይተረጎም አሠርቱ ሥርዓት ። ከዚህም በኋላ አሥሩ ሰንጠረዥ እስኪያልቅ መሪ አኃዝ እንዲህ እያለ ይሄዳል ።

ወእምከመ በአመ ከሠትከ እምአርባዕቱ ወንጌል ኳራቱ ወንጌል የሸኸው ኑርህ ብትገልጽ ።

ወፈቀደክ ታእምር አለ መነ አመንቱ አለ ኃብሩ ቃለ ተኃሥሥ ውስተ አቅማሪሁ ወትረከብ ።

በዘር የተባበሩ እነማንም እንደሆኑ ልታውቅ ብት ወድ ከሰንጠረዥ ገብተህ ፈልግ ታገኛለህ ።

አእማረክ አኃዝ ጉልቱ ዘበሲራኩ ።

በሲራኩ የተጻፈ መሪ አኃዙን አውቀህ ።

ወእሉሂ ውስቲቱ ።

አሳቸውም በሰንጠረዥ ተጽፈዋል ፡

ከመ ውስተ ግልየቱ ጉልቱ አኃዙ ለለአሐዱ ወንጌል ዘዘዚአሆሙ ።

አየራስ አየራሳቸው እያንዳንዱ ወንጌል የመሪ አኃዛቸው ቀጥር በግልየቱ እንደ ተጻፈ አሳቸውም በሰንጠረዥ ተጽፈዋል ።

ወዘከመሂ ኃብሩ ቃለ ዘከመ ኃብሩ አርባዕቱ ወሠ ለስቱ ወክልኢቱ ።

አራቱ ሶስቱ ሁለቱ የተባበሩበትን እንደ ተባበሩ ።

ወአሐዱሂ ዘከመ ይቤሉ ።

የተለያዩበትን እንደ ተለያዩ ፤ እንደ ተናፃሩ ።

ወጸሐፍኩ ውስተ ቀዳማዊ ቀመር ዘከመ ኃብሩ አርባዕቲሆሙ ።

አራቱ እንደ ተባበሩ በመጀመሪያው ሰንጠረዥ ጽፈውላለሁ ።

ውስተ ግልየቱ ለቀመር ጉልቱ አኃዙ ለለአሐዱ ዳ. ወንጌል ።

በሰንጠረዥ የያንዳንዱ ወንጌል የመሪ አኃዛቸው ቀጥር ተጽፏል ።

ወከማሁ ውስተ ወንጌልሂ ጽሑፍ ጉልቱ አኃዙ ከማሁ ለማለት ነው የመሪ አኃዛቸውም ቀጥር ዘ ወንጌል ተጽፏል ።

በዘየአምርም ኃብ ኃብሩ ሂቱ በሲራኩ አኃዙ ወእሉሂ ፤ ቱ ወውእሉሂ ፤ ቱ ወእሉሂ ።

በአኃዝ ሲራኩ ሲል ነው በሲራኩ የተጻፈውን መሪ አኃዙን አውቀው አራቱ ሶስቱ ሁለቱ የተባበሩበትን እንደ ተባበሩ ። ወሂሂ የተለያዩበትን እንደ ተለያዩ ። በሚያውቁት ገንዘብ ያውቁት ዘንድ ይህን የሚያውቁበት መሪ አኃዝ ጽፈውላለሁ ።

ወእምከመ ረከቡ እንዘ ያነቡ አኃዝ ዘበሲራኩ ።

ሲመለከቱ በሲራኩ የተጻፈውን መሪ አኃዙን ያገኙ እንደሆነ ።

ወፈቀዱ ያእምሩ አስማቲሆሙ ለእለ ኃብሩ ።

በዘር የተባበሩትን ስማቸውን ሊያውቁ ቢወዱ ።

ደኅሥሡ ውስተ አቅማሪሁ ወይረከቡ ።

ከሰንጠረዥ ገብተው ይፈልጉ ያገኛሉ ።

እስመ ውስቲቱ ጽሑፍ አስማቲሆሙ ።

ስማቸው ከውስጡ ተጽፏልና ።

ወጸሐፍኩ ዓዲ ትእምርተ ውስተ ወንጌል ትእምርተ አኃዝ ዘበሲራኩ ።

ዳግመኛም በወንጌል የአንቀጽ ምልክት ጽፈዋል ኃብ ገብረ ተአምራተ እግዚአብሔር ሲከርስቶስ ።

ጌታችን አ.የሱስ ክርስቶስ ተአምራት ካደረገበት የጌትነቱን ሥራ ከሠራበት ዘንድ ። ሐተታ ሰንደቅ አላማ ዙፋን መከዳ ድባብ ማሰሪ ይቀርጻል ።

ኃብሂ አዘዘ ውኃብሂ ገሠጸ ባሕረ ውኃብሂ መሐረ ውኃብሂ ነበረ ።

ዓዕ መንፈስ ርኩስ ብሎ ካዘዘበት ባሕርን ነፋሳትን ከገሠጸበት ። ከተራራ ተቀምጦ ካስተማረበት ላይ ። ሐተታ ወምበር መቋማያ መነሳንስ ድባብ ማሰሪ እንደ ጃንጂላቲ ያፍ አድርጎ ይቀርጻል ።

ወትእምርቲ ኃብ አኃዙ ማዕተብ መስቀል ።

ነገር መቀላቀልን ከሚያነሳበት ቦታ የመሰቀለ ምልክት አለ። ሐተታ እንደተሰጠ ይቀርባል። ነገር በቀለን ከሚያነሳበት እንደ እግረ ገመል አድርጎ ይቀርባል። ገመል በቀለኛ ናት አጥብቀው የመታትን እሳክ ስድስት እሳክ ሰባት ዓመት አትረሳውም ስፍራ ሲመጽ ትእንደል ገፍታ ትጥለዋለች በጥቁሳ ትረገጠዋለች። ነቢያትን ከሚያነሳበት ጋጋ ጋ እያለ ይጽፋል። ጋጋና ግሰት ነው። ጋጋና እስኪገደብ አየመሽ እንዲያደር ነቢያትም ጌታ እስኪወለድ ትገቢት ተናግረዋል። አንድም ጋጋና ቀን ይጋ ወጥቶ ሲሆን ይውላል ሌሊት ግሳ ወርቅ ያድራል። ነቢያትም ሲለል መውረድ አልተረገፈውም በእድ እግ ሲለብሱር ተጠብቀዋል እንጂ ሐዋርያትን ከሚያነሳበት ጌ ጌ እያል ይጽፋል። ዓለጌ ግሰት ነው። ዓለጌ በእርሱት ነው። ሐዋርያትም የመንግሥተ ሰማይ በለቢቶች የጥውና። ይህንንም በኑሮ በጥቁር በተይ ይቆርጻል። ተይ ደግሞውን ያፈሳሉና። ጥቁር መከራቸው ጽኑ ግሳ ነው። ነገሩ ዋጋ አላቸውና።

ዊሥሐ ወሐላም ለነ በክርስቶስ። በክርስቶስ የሚገኝ ፍቅር አንድነት ይደረገዋል። በስሙ እግዚአብሔር መሐረ ወመስተሣህል ሱባሐት ለእግዚአብሔር መንፍር ወንጌል ወዝግሬ ዘግባግ።

ስብሐት ወዝግሬ ብለህ ገመድ። ወንጌልን ላከበረ ለእግዚአብሔር የባሕርይ ክብር ይገባዋል። መሐረ መስተሣህል በሚሆን በእግዚአብሔር ስም አምነው ጸሐፍዋ ያቱ ወንጌላውያን። አረቁ ወንጌላውያን ላፏት በተለያራት ገቢዳት እምነብ ዘቅጡ ሐዋርያት። በሐዋርያት ዘንድ በተገለጹ ተለያራት። ወመንግሥተ ወዋጌ ዘቅ ሕሊናት ወተከሥተ ቦቱ ጽድቅ ሃይማኖት።

ሕሊናትን ድል የሚገኝ የሚያስምን አንድነቱ ሶስትነቱ በተገለጸበት በተለያራት ወንጌልን ላከበረ። ወእስተፋረረ በቱ ስከተቱ ሰይጣናት። ኢትዮጵያን ኢትልዘናን ኢትግሥሥን ያሳለፈበት ወንጌልን ላከበረ። ወአፍላስ ፍጥረት እግዚአብሔር ገዛ አምላክቱ እምድረ አምላክ ጣዖት። ሰውን ሁሉ ከክምልከት ጣዖት ወደ አምላክት እግዚአብሔር ከገደረ ያገለገሉት ወደ ገቢረ ጽድቅ

ወመላሰቱ በተለያራት ወንጌልን ላከበረ። አንድም የመላሰቱ ወንጌልን ላከበረ። ወደመፀ ዐቱ ጸዋዊ ዘይወሰድ ገብ ሕይወት ዘላገሰ።

ወደግያልፍ ሕይወት የሚያደርስ ምርኮኝነት የግረክዓት ወንጌልን በተለያራት ላከበረ። አንድም ወደግያልፍ ሕይወት የሚያደርስ ምርኮኝነት የተግረክዓት ወንጌልን ላከበረ። ሐተታ ለዋት የሚሆን የነብላዊ ምርኮ አለፍ አንደህ አለ። ወአድኃን ሰብሐ እምከህደት ወእምተታልምተ ዐርፌ ምተ ያገለገሉት።

ሰውን ከክህደት ከሰይጣን ምርኮኝነት ቀረጥነት በያገለገሉት ከሚመጣ ፍጻሜ ያሳካበት ወንጌልን በተለያራት ላከበረ። ወረደመ ሕገ ርትዕ በሕግ ትፋፋት። ኢትዮጵያን በኢትዮጵያ ኢትዮጵያን በሀርክያ ያሳለፈበት ወንጌልን። ወወርን ተፋቅሮ። ተፋቅሮ በሰይጣኑ የምተል ወንጌልን። ወምሕረተ። ብደግን መሐርያን የምተል ወንጌልን ወሕደግ። ወናየ ገዢ ለሁሉ ያሕዓት ወንጌልን ወንጂረ ጥረት። እሙስ ትፈቅድ ትኩን ፍደሙ ሐር ወግጥ ገዋገዝ ያለበት ወንጌልን። ወትሕትና ብዑንን ትሐታን ያለዓት ወንጌልን። ወንጽሐ። ብዑንን ገደሐን ለብ ያለዓት ወንጌልን በተለያራት ላከበረ። ወለህንቱ መጽሐፍ ቀዳሕ ዘያዕርሃ ዙቱ ነፍሳት ከከዋከብት ወጽኒያት። ነፍሳት አንድ ከዋከብት የሚያበሩበትን እንደ ጽደት የሚያሸበርቀባት ወንጌልን። ወለሊሁ ሕገ መድኃኒት ለሁሉ ነፍሳት። ዐድገነት ሥራ የሚሆን ወንጌልን። ወነትን ሕይወት ለዘይትጌባር እምነ ዙሉ አንጋድ ከነገደ ከም ከነገደ ልም ከነገደ ያረት ተወልደው ለሚወሩት የድህነት መገኛ የሚሆን ወንጌልን። ጸሐፍዋ ያቱ ወንጌላውያን። ሕሐቱ ወንጌላውያን ላፏት። በእህጉር ሊሉያን።

መቅደም ፡

በበቃ ተለያይተው ጻፏት ሁሉ ታ ጥቲያስ በፍል ስጥሊያ ፡ ግርቀስ በግብፅ በርምያ ይላል ሉቃስ በ መቄሪያ ፡ ፍላጎስ በኢረባን ሁነው ጽፈዋል ፡

መበአዝግን ውሉግን ፡

በዘመንያ ተለያይተው ጻፏት ፡ ሁሉ ታ ጥቲያስ ፤ ፤ ታ ባረገ ስምንት ተፈጽሞ ዘመናቸው ሲጀመር ፡ ተላ ውደያስ ቄሣር በነገሠ በመጀመሪያው ዘመን ግር ቆስ ፤ ፤ ታ ባረገ አሥራ አንድ ተፈጽሞ አሥራ ሁ ለተኛው ሲጀመር ፡ ተላውደያስ ቄሣር በነገሠ በአ ራተኛው ዘመን ፡ ፡ ሉቃስ ሀያ አንደኛው ተፈጽሞ ሀያ ሁለተኛው ሲጀመር ተላውደያስ ቄሣር በነገሠ ባሥራ አራተኛው ዘመን ፡ ፡ ፍላጎስ ፤ ታ ባረገ በፃ በፃ አምስትም ይላል ፡ ፡ ኔርን ቄሣር በነገሠ በሰባ ት ግመት በስምንትም ይላል ፡ ፡ ሰባት ቢሉ ሲፈጸም ስምንት ቢሉ ሲጀመር ፡

ውልቀው ግቲያስ ወግርቆስ ሉቃስ ወፍሐንስ ፡ አራት የተባሉ ግቲያስ ግርቆስ ሉቃስ ፍላጎስ ፍላጎት ፡

ወለግቲያስ ስሙ ሌዊ ፡

የግቲያስ ስሙ ሌዊ ነው ሌዊ ይባላል ፡

ወትርጓጌሁ ጎሩይ ፡ ትርጓሜውም ጎሩይ ይባላል ወውለቀ ዘአምነገደ ይላከር ዘአምሀገረ ናዝሬት ፡ ትውልዱ ነገዱ ከነገደ ይላከር ናዝሬት በግላል አ ገር ነው ፡

ስሙ አቡሁ ጻቁ ፡ አባቱ ጻቁ ይባላል ወስሙ እሙ ክሩትያስ ፡ አናቱ ክሩትያስ ትባላለች ወሰበ ተጋብሎ ጎቤሁ ጉባኔ ብዙኅ እምአይሁድ ዘፀውሉው ወእለሂ እምኑ ወተጠምቁ ወኃውሁ እ ምኒሁ ከመ ያስተጻንፅ አልባቢሆሙ ዘአእመናሙ በቁ በቃል ወበመጽሐፍ ዘዚነምሙ በልሳን ፅብራይ ስጥ ወተወጥወ በእለቀሙ ፡

ያስተግራቸው ያሳመናቸው ያጠመቃቸው ከአይ ሁድ ወገን የግሆኑ ብዙ ምዕመናን ተሰባስበው በ

ቃል ያለ ይረሳል በመጽሐፍ ያለ ይወረሳልና ባለ ሙ ፡ በቃል በፅብራይስጥ ያስተግራቸውን በመጽሐፍ ጽፎ ያስረዳቸው ዘንድ ጻፍልን ባሉት ጊዜ ልሙ ናቸውን ተቀበላቸው ፡ በቃል ዘአእመናሙ በቁ በ ልሳን ፅብራይስጥ ያስተጻንፅ አልባቢሆሙ በመጽ ሐፍ ብለህ ገጠም ፡

ወወጠን ጽሑፈ ዝንቱ መጽሐፍ በፍልስጥጌያ ወ ፈጸማ በሀንድ ፅብራይስጣዊ ፡

በፍልስጥጌያ ጀምሮ በሀንድ ፈጸማት ፡

እሙ ተሰዱ አርድእት እምድረ ይሁዳ በቀላግኒት ግመት እመንግሥተ አቅሎንድሮስ ቄሣር ፡

ምዕመናን ከይሁዳ ወተተው በሄዱ ጊዜ ቀላውደ ምስ ቄሣር በነገሠ በመጀመሪያው ዘመን ፡ አቅሎንድ ፍላጎስ ቀላውደያስ ይለዋል ፡

ወይለኒ በራብዕት ግመት እምንሙተ ፅርገት ቀድሰት ይቺውም ፤ ታ ባረገ ስምንተኛው ተፈጽሞ ጸጠኝ ኘው ሲጀመር ነው ፡

ወከነ ስምን በሀገረ ብስባራ ውጥረ በፅባን አሙ ጀ ወዘ ለጥቅምት ፡

በጥቅምት ባሥራ ሁለት ቀን ብስባራ በምትባል አ ገር በደንጊያ ተመትቶ በሰማፅትነት ሞተ ፡

ወተቀብረ በቅርጣግና ዘቄሣርያ ፡

የቄሣርያ ከፍል ፅየ በምትሆን በቅርጣግና ተቀብረ ወለዛቲ ብሥራት ተርጉማ ፍላጎስ ወልደ ዘባደያ ስ በሀገረ እልአንሳን ፡

የግቲያስ ወንጌልን ፍላጎስ ወንጌላዊ በእልአንሳን እስተምሯታል ፡

ወሰበከ ባቲ በሀንድ ወበኢየሩሳሌም ፡

ኪያሃ ሲል ነው ፡ እሱዋን በሀንድ በኢየሩሳሌም አ ስተግረ ፡

ወስብሐት ለእግዚአብሔር ለኃለሙ ገለም አጫን ፡ እስጀምሮ ላስጨረሰን ለእግዚአብሔር ለዘላለሙ ክብር ይገባው ፡

በስራተ ግቴዎስ ሐዋርያ ሕዳ
እም፤ ወደቱ ሐዋርያት ጸሎቱ ወበ
ረከቱ የሀሉ ምስለ ፍቁሩ

ለዓለመ ዓለም አሜን።
ይህ ቃል የሠለስቱ ምዕት ቃል
ነው። ጥንተ ነገሩ እንደምነው ቢሉ
እግዚአብሔር አምቅድመ ዓለም
በልብ የመከረውን በነቢያት ያኖ
ገረውን ለመፈጸም ሥጋ ሆኖ ሥ
ጋም ሁኖ ሕግ መባደዓዊን ሕግ
መጽሐፋዊን ሲፈጽም አደገ፤ ሕግ
መባደዓዊ በየጥቂቱ ማድግ ነው።
ልህቀ በበሕቅ እንዘ ይትኤዘዝ ለ
እግዚአብሔር እንተ ይላቲ እው እ
ንዲል። ሕግ መጽሐፋዊ ሕግ ኦሪ
ትን መፈጸም ነው። እግዚአ ለኦ
ሪት ገብረ በሕገ ኦሪት ከመ ይሣየ
መው ለአለ ውስተ ኦሪት ወገብረ
በሕገ ኦሪት እንዲል። ሕግ ኦሪትን
መፈጸም እንደምነው ቢሉ በጁት
ቀን ቤተ ግዝረት መግባት በዓ ቀ
ን ዕጉለ ርግብ ዘውገ ግዕዝ ይ
ዘ ከቤተ መቅደስ መግባት ካመት
ሶስት ጊዜ ለገቢረ በዓል መውጣ
ት ነው። ቫተ ጊዜያተ ለለዓመ
ት ለያስተርኢ ተባዕትክ እንዲል።
በቀሩት ግን ከጽዕመት በታች እንዳ
ይወጡ ሥራት ተሠርቶባቸዋል እሱ
ግን አሥራሁለት ዓመት ሲሆነው
ወጥቷል። መዐጣቱ ለማስተማር
ነው እንጂ ለሌላ አያደለምና፤ እን
ዲህ እንዲህ እያለ ጸደመን ሲመ
ላው በዮሐንስ እጅ ተጠምቶ ለ
ጅነቱን አስመስከሮ ገዳም ሂደ።
ገዳም ሂደም ልማዓት ልማዓት

ጸመ፤ መዋዕለ ጸመ ሲፈጸም ሰ
ይጣን በጅት ነገር ተፈታተነው።
በስስት በትዕቢት በፍቅረ ንዋይ
በስስት ቢመጣበት በትዕግሥት።
በትዕቢት ቢመጣበት በትሕትና።
በፍቅረ ንዋይ ቢመጣበት በጸሊዓ
ንዋይ ድል ነሣው፤ ሶስቱ አርእስ
ተ ኃጣውእ የሚያስኙ እሊህ ናቸ
ው። ዛሬም በሊህ ድል ለነሣ ሰው
የቀሩት ኃጣውእ አይቆሙለትም
ከዚህ በኋላ ምድረ እስራኤል ገ
ብቶ ትምርት ታምራት ጀመረ።
የጁን ታምራት አይታው የቃሉን
ትምርት ሰምተው ካሥር አህጉር
ከብዙ መንደር ተወዳጽተው ያም
ስት ገባያ ያህል ሰዎች ተከተሉት
ከሊህ መቶ ሃያ ቤተ ሰብእ ይመ
ርጣል አስቀድሞ አሥራ ሁለቱን
ሐዋርያት። ወረሰዩ እምስብእ ዚአ
ሁ ሐዋርያት እንዲል። ቀጥሎ ሰባ
ሁለቱን አርድኦት። አርድኦ ወኃረ
የ ካልን፤ ሰብእ እንዲል። ርም ይ
ላል በአኃዝ ቀጥሎም ወላሳ ስ
ድስቱን ቅዳሳት እንስት። መቶ
ሃያ ቤተ ሰብ የሚያስኙ እሊህ
ናቸው። በሊህ ትምርት አይከፈል
ባቸውም ካደረበት ያድራሉና። የቀ
ሩት ግን ሲማሩ እየዋሉ ምሽት
ይከለክላቸው ነበር። ላሥራሁለቱ
ነገደ እስራኤል በየቸው እየገባ
ወር ወር ይሰበክላቸው ነበር።
ሶስት ዓመት ከሶስት ወር አስተ
ምሮ ትምርቱ በምር ሲረዳለትለ
መድኃኒተ ዓለም በቀረንዮ ተሰቀለ
ወገብረ መድኃኒተ በግዕዝለ ምድር

ኢይደልዎ ለነቢይ መዊት በአፍላ
ዘእንበለ በኢየሩሳሌም እንዲል።
ተሰቀሉም በሞቱ ዓለምን አድኖ
ጅት መዓልት ሶስት ሌሊት በከ
ርሠ መቃብር አድር ተሣ። እስመ
ውእቱ ቀሰፈነ ወይረውስነ መው
እቱ አቀሰሰነ ወይሣርዮን ወያሕ
ይወነ በስነይ መዋዕል፤ ወእመ
ሣልስት ዕለት ንትሣ፤ እው ወእመ
ሣልስት ዕለት ሦጣ ለነፍሱ ው
ስተ ሥጋሁ እንዲል። ተነሥቶም
መጽሐፈ ኪጥንን ልሐዋርያት
አስተማረ። ጉባዔ ሠርቶ ግን ያስተ
ማራቸው ሶስት ቀን ነው። የትንሣ
ኤ የአገብአተ ገብር የጥብርያዎሎ
ወዝንቱ ሣልሱ ለእግዚእነ እንዘ
ያስተርእዮሙ ለአርዳኢሁ እምድ
ኅረ ተንሥኦ እው ታን እንዲል።
በበዛው መናገር ነው እንጂ ላን
ዱም ለሁለቱም ለሶስቱም ባለግ
ሎቹ ሳይገለጽላቸው አይውልም
አያድርም ነበር ምው ቀን ሲፈጸም
አንትሙስ ንበሩ ሀገረ ኢየሩሳ
ሌም እስከ ትለብሱ ኃያል እምእር
ያም ብሎ አዟቸው ኅረገ። ባረ
ገ ባሥረኛው በተነሣ በምላኛ
ው ቀን መንፈስ ቅዱስን ሰደደ
ላቸው። እስከዚያ ወደት ኑር ቢ
ሉ ባሥረኛው መናርግ የገባን እ
ኛ፤ በርንና ከጥንት በታችን እን
ደመለስን ለማጠየቅ። አንድም በዘ
ጠኙ ከተማ ያሉ መላእክት ሥጋ
ዌውን ያላወቁ ነገሩና ለኒያ ሊያ
ስተምር። ይህም እንዳይሆን ፈጣሪ
ፍጡር ይመስል እንዲህ ሥራውን

ሲሠራ በንጹ ይከለከልበታል ወዲያስ ቢያስተምራቸው ወዲህስ ቢሰድላቸው ይሣነውናል ብሎ ሐተታ ከቀደመው ይገባል። አንድም አሥሩን ታላት ሆነ ሕዋሳት ጠብቄ ሰጠኋችሁ፤ እናንተም ብትጠብቁ፤ ይሰጣችኋል ለማለት፤ ሐዋርያትም መንፈስ ቅዱስን ተቀብለው ፍሩ ሃን የነበሩ ጥብቃን ሆኑ። ከብልየት ታደሱ በአእምሮ ጉለመሱ ምሥጢር ተረጉሙ። ልድ ቋንቋ ያውቁ የነበሩ ልድ ቋንቋ ተጨመረላቸው፤ ዓመት በኅብረት መዲናቸው ኢየሩሳሌምን አስተማሩ ወነበሩ ዓመተ ፍጽምተ በኢየሩሳሌም እንዲል። ከዚህ በኋላ፤ ሐሩ ወመሐሩ ያላቸውን ነገር ያውቃሉና ዕፃ በዕፃ ብለው ይህ ነን ዓለም ተካፍለው ለማስተማር በሚወጹበት ጊዜ ምድረ ፍልስጥኤም ለማቲያስ በዕፃ ደረሰች ውክዚህ ገብቶ ጌታ ከዕንስ ጀምሮ ያደረገውን ታምራት ያስተማረውን ትምርት የሠራውን ትሩቶት ቢነገራቸው እስራኤል ናቸውና ከአራት ወደ ወንጌል ከገቢረ ኃጢአት ወደ ገቢረ ጽድቅ ተመለሱ አመኑ ተጠመቁ። ትምርት ካልደረሰበት ለማዳረስ ወጥቶ በሚሄድበት ጊዜ በቃል ያለ ይረሳል በመጽሐፍ ያለ ይወረሳልና ጸፍልን ብለውት በዚህ ምክንያት ይጽፋል። አንድም እሱ እንደ አባትነቱ ከራሱ አንቅቶ ይጽፍላቸዋል። አንድም በኢየሩሳሌም የነበሩ አይሁድ እስጢፋኖስን በደንጊያ ወገረው ከገደሉ በኋላ እስጢፋኖስ ነበር እንጂ። ጻፍኖ በመጣፍ የማይቻል የቀሩ ትንስ ሐዋርያት መበተን አይሳ

ነንም ብለዋል፤ ሐዋርያትም ይኸን ሰምተው እንከስ ገትመዮጥ መን ገለ አሕዛብ ብለዋል። ያመኑት እኛ ሐዲሳን ጸትክልት ነን ካልጻፋችሁልን እንደምን ይሆናል ብለዋቸው በዚህ ምክንያት ይጽፋል አንድም ያላመኑት አይሁድ ያመኑትን ክርስቶስን ወልደ ዳዊት ወልደ አብርሃም ነው ትሉታላችሁ እንጂ ወልደ ዳዊት ወልደ አብርሃም መሆኑን እስኪሰራራችሁ ቁጽራችሁ አስረክቡን ብለዋቸዋል እሳቸውም በዕውቀት ፍጹማን አይደሉምና ከግብር ገብቶ ማስረዳት ቢሳናቸው ይልኩበታል። ሶቤ ሃኬ ተንሥአ ማቲያስ ከመተንሥአተ ማይ ላዕል እሳት እንዲል ተናዶ ተነሥቶ በዚህ ምክንያት ይጽፋል እጻጻፋም ስለጅት ነገር ነው ከፍለ ዘመንን ለመናገር። በዘር በሩካቤ ተወለደ ብለውታልና ዘእንበል ይትቃረቡ ተረክበት ሶንስተ እመንፈስ ቅዱስ ለማለት፤ የሐንስ የዓብዮ ብለውታልና ዘኢ ይደልወኒ ዕፁር ቶታን አሣዕኒሁ እምእነረሁ ለማለት። በብጌል ዜቡል ያወፅአሙ ለአጋንንት ብለውታልና በመንፈስ አግዚአብሔር ያወፅአሙ ለአጋንንት ለማለት ልዱ እምነበያት ብለውታልና እግዚአ ነበያት እንደሆነ ለማጠየቅ። መዋዕለ ጽሕፈት ማቲያስ ጌታ ካረገ ስምንት ቢሉ ሲፈጸም ዘጠኝ ቢሉ ሲጀመር ቀላውደምስ ቄሣር በነገሠ በመጀመሪያው ዓመት። ማርቆስ ጌታ ካረገ አሥራ አንድ ቢሉ ሲፈጸም አሥራ ላት ቢሉ ሲጀመር ቀላውደምስ ቄሣር በነገሠ ባራተኛው አመት። ሉቃስ ጌታ ካረገ ሀያ አንደኛው

ተፈጽሞ ሀያ ሁለተኛው ሲጀመር ቀላውደምስ ቄሣር የነገሠ ባሥራ አራት ዓመት። ዮሐንስ ጌታ ካረገ በሠላሳ በሠላሳ አምስትም ያላል ኔሮን ቄሣር በነገሠ በሰባት ቢሉ ሲፈጸም በስምንት ቢሉ ሲጀመር። ጸሐፍቱም ሁለቱ ከሐዋርያት ሁለቱ ከአርድኦት ናቸው። ሐዋርያት ጨርሰው እንዲጽፉት ያላደረገ ሁለቱን ከአርድኦት ያጸፈ ስለምን ቢሉ ስለ ክብረ አርድኦት። ጨርሰው ሐዋርያት ጽፈዋት ቢሆን አርድኦት ለማስተማር በወጡ ጊዜ እኒህማ የአፍኦ ሰዎች እንጂ ናቸው የውሥጥማ ሰዎች ቢሆኑ ደጊቱን ሕግ ወንጌልን ባላጻፋቸውም ነበር ብለው አይሁድ ትምርታቸውን ከመቀበል በተከለከሉ ነበርና። ያውስ ቢሆን ጨርሰው አርድኦት እንዲጽፉት ያላደረገ ሁለቱን ከሐዋርያት ያደረገ ስለምን ቢሉ ስለ ክብረ ወንጌል። ጨርሰው አርድኦት ጽፈዋት ቢሆን ይህችማ እንጂ ተርታ ሕግ ናት። ደጊቱማ ሕግ ምሥጢረ ታምራትን በቤተ ኢያኤርስ ምሥጢረ መንግሥትን በደብረ ታቦር ምሥጢረ ምጽአትን በደብረ ዘይት ምሥጢረ ጸሎትን በጌቱሴማኒ ባዩ አዕማደ ምድር በተባሉ በልበ ሐዋርያት እንጂ ቀርታለች እያሉ አይሁድ ደገኞቹን ሕግ ወንጌልን ከመቀበል በተከለከሉ ነበርና፤ ያውስ ቢሆን ጸሐፍቱን ከፍ ብሎ አምስት ስድስት ዝቅ ብሎ ሁለት ሶስት ያላደረገ አራት ያደረ ስለምን ቢሉ ጌታ ባራት በአራት ወገን የሠራው ብዙ ሥራ አለና በዚያ መሰሉ ለመናገር፤ በዚያው ስላይ ሥርዓተ ምድር ተሠርዖ

ታሪክ

ዘሥርዓተ ሰማይ እንጂ ይላል። በ
 ሰማይ አራት ዐወርተ መንበር ከ
 ፋቤል አሉ = ምንጭ ይፀውር ድደ
 ወይንበር ጠፈረ ዙሉ አትዝ ው
 ስተ እደሁ አጽናፈ ዓለም በእራሁ
 እንዲል = እሱ ይሸከማቸዋል እንጂ
 እሳቸው ይሸከሙታል ቢሉ = በዘ
 ፈቀደ የሚገልጽባቸው መንበሩን
 ተሸከሙ የሚታዩ የሚቀድሱ
 ት በደጋ የሚያድርባቸው በለሆነ
 እንዲህ አለ እንጂ የሚሸከማቸ
 ውስ እሱ ነው። እሊህም ገጽ ብሊሲ
 ገጽ አንበሳ ገጽ ላህም ገጽ ንስር
 ናቸው = ግቴያስ በገጽ ብሊሲ ይመ
 ሽላል = ወልደ ዳዊት ወልደ አብር
 ሃም እያለ ምድራዊ ልደቱን ይጽ
 ፋልና፣ ግርቀስ በገጽ አንበሳ ይመ
 ሽላል አንበሳ ኑርው ከሰው ርቀ
 ጭድረ በዳ ነው ከዚያ ሁኖ ጣ
 ሕሩን ባሰጣ ጊዜ አንስሳት ይገ
 ሙገሉ አራዊት ይደነግጣሉ = ግር
 ቀስም ከትምርት ምድረ በዳ በም
 ትሆን በግብፅ ተዳሚሁ ለወንጌል
 እግዚአብሔር ሊገሰብ ከርሱቀስ ብሉ
 በስተግረ ጊዜ ምዕመናን ተገሥ
 ፀዋል አጋንንት መናፍቃን ደን
 ገፀዋልና፣ ሳገመኛም አንበሳ ለላ
 ህም ጌታው ነው ይሰበረዋል =
 እሱም ከግብፅ አምልኮት ላህምን
 አጥፍቷልና፣ ከትምርት ምድረ በ
 ሳታገንም ከዚህ ይናገራሉ፣ ቀድሞ
 ሙሴ አርን ጳላም እላ ኤርምያስ
 ወርደው በያስተምሯት አልተጠቀ
 መችም ፍጹም ጥትጋ በግርቀስ
 ነውና፣ ሉቃስ በገጽ ላህም ይመ
 ሽላል = አምጽኡ ላህመ መገዛን
 ወጥቀሱ ንባላሰ ወንትፈሃሕ ም
 ሰሌሁ እያለ ምላሰውን ይጽፋልና
 ሮሐነስ በገጽ ንስር ይመሰላል
 ንስር በእግሩ ይሸከራል በዘን

ና መጥቆ ይበራል በእግር እንዲ
 ያሸከረከር እሱም እንደ ወንድም
 ቼ ወልደ እንሰ አመሕያው ወ
 ረደ እምሰማይ ብሉ ይጽፋል =
 በከንፋ መጥቆ እንዲበር እሱም
 አካል ከህልውና ተገልጸለት ቀዳ
 ሚሁ ቃል ብሉ ተናገሯልና = እን
 ድም አንስር ዘእመር በብርሃነ
 አዕይንተከ እንዲል = የንስር ዓይነ
 ጽሩይ ነው ሽቅብ ወጥቆ ረቦ ተ
 ልቅል በተመለከተ ጊዜ የሰናፍ
 ጭ ቅንጣት ታህል ሥጋ ብት
 ሆን አትሰወረውም፣ ያቺን አንሥቶ
 ይመገባታል = እሱም አካል ከህልው
 ና ተገልጸለት ንጽሐ ሥጋ ንጽሐ
 ነፍስ ንጽሐ ልቡና ተሰጥቶት፣
 ቀዳሚሁ ቃል ብሉ ተናገሯልና
 አቃውማቸውንም ከዚህ ይናገራሉ
 ገጽ ብሊሲ አቀዋው በምሥራቅ
 ፊቱ ወደ ምዕራብ = ገጽ አንበሳ
 አቀዋው በምዕራብ ፊቱ ወደ
 ምሥራቅ = ገጽ ላህም አቀዋው
 በሰሜን ፊቱ ወደ ደቡብ = ገጽ
 ንስር አቀዋው በደቡብ ፊቱ
 ወደ ሰሜን = ግቴያስ ጽፎ ለግ
 ርቀስ ደቀ መዛሙርት፣ ግርቀስ ጽፎ
 ለግቴያስ ደቀ መዛሙርት = ሉቃ
 ስ ጽፎ ለዮሐንስ ደቀ መዛሙ
 ርት = ዮሐንስ ጽፎ ለሉቃስ ደቀ
 መዛሙርት መስጠታቸውን መና
 ገር ነው። ወንጌል በጥንተ ስብከት
 የደረሰችበትን መናገር ነው እንጂ
 ጳላስ ከሁሉ ደርሳለች = በይቱ አ
 ፍላጋት ይመሰላሉ = እሊህ ከገነት
 ካንድ ከፊህ ህይወት ስር ነትው
 ውህነታቸውን ይህን ዓለም ዙረ
 ው አጠጥተው ዕዎትን ከይብስ
 ት ወደ ልምላሚ ከልምላሚ ወደ
 ጽጌ ከጽጌ ወደ ፍሬ ያደርሳሉ =
 አራቱ ወንጌላውያንም ወንጌልን

ካንድ ከጌታ ተምረው ይህን ዓለ
 ም ዙረው አስተምረው ምዕመና
 ንን ከይብስተ ኃጢአት ወደ ል
 ምላሚ ንስሐ ከልምላሚ ንስሐ
 ወደ ጽጌ ትሩሩት ከጽጌ ትሩሩ
 ት ወደ ፍሬ ከፍሬ ያደርሳሉና =
 እኒህም ኢፈሊን ግጥን ጫግርስ
 ኤፍራጥስ ናቸው = ኢፈሊን ፈለገ
 ሀሊብ ነው = ርስትነቱም የሕፃናት
 ርስት ነው = ግቴያስ በዚህ ይመ
 ሽላል = ከመ ሀሊብ ወላብከኒ ወከ
 መ ግብት አርጋክኒ እንዲል =
 በዘር የሚወለዱ የአባውን ልደት
 ይጽፋልና = ሳገመኛ ጌርድስ ያስፈ
 ጃቸውን የሕፃናትን ነገር ይናገራ
 ልና = ግጥን ፈለገ ወይን ነው ር
 ስትነቱም በደሙ ይጸልዩም ሥራ
 ቸውን ደስ ጫዋው የሚውሩ ሰ
 ምች ርስት ነው = ግርቀስ በዚህ
 ይመሰላል = ወይን ያስተረሥሕ
 ልብ ሰብእ እንጂ ይላል ወንጌሉን
 ሁሉን ደስ በሚያስኝ በዕርገት ይ
 ጨርሳልና። በዚህ ሁሉም ይተገብ
 ሩበታል ብሉ ትዕግን ትፍሥሕት መ
 ንፈስ ቅዱስ በሚሰጥበት በጥቀት
 ይጀምራልና። ጫግርስ ፈለገ መና
 ር ነው ርስትነቱም ዐዲረ ነገር የ
 ሚያላቸው ሰዎች ርስት ነው =
 ሉቃስ በዚህ ይመሰላል = መግር እ
 ንጂ ከሰድ ነው = እሱም አባ ሥረ
 ይ ሉሙ እሱም በዘሊየአምሩ ይገ
 ብሩ በትእግሥትኩም ታወርደዋ
 ለነፍስኩም እያለ ከወድ ከወድ
 ነገር ይጽፋልና፣ ኤፍራጥስ ፈለገ
 ዘይት ነው፣ ርስትነቱም የሰገሳታ
 ት ርስት ነው፣ ዮሐንስ በዚህ ይ
 መሰላል ዘይት ጽጌ ነው = እሱም
 ጽጌ እሱም አን ምዕከዋ ለገላም
 እያለ ይጽፋልና = ዘይት ቁሩህ ነው
 የሰውን ልዩና በትምህርት ቁሩህ

ያደርጋል። ማንኛውም ዘያት አ
ራቱን ገብሮ ሰቦ በመግዛ አንድ
ያደርጋቸዋል፤ እሱም ወንድሞቹን
በምሥጫር ይበዘብዛቸዋል። ነት
ግጥሙንም ከዚህ ይናገራሉ፡ በዘይ
ወልእ እምሥራቅ ወየሐውር ለም
ዕራብ ከሙ ይስቲ ዘህየ። በዘይወ
ዕላ እምዕራብ ወየሐውር ለምሥ
ራቅ ከሙ ይስቲ ዘህየ። በዘይነቅዕ
እምሰግን ወይሠውጥ ለደቡብ ከሙ
ይስቲ ዘህየ። በዘይነቅዕ እምደቡ
ብ ወየሐውር ለሰግን ከሙ ይስቲ
ዘህየ እንዲል። ግጥም ጽፎ ለግር
ቀስ ደቀ መዛሙርት፤ ግርቀስ ጽፎ
ለግጥም ደቀ መዛሙርት፤ ሉቃስ
ጽፎ ለጥሐንስ ደቀ መዛሙርት።
ጥሐንስ ጽፎ ለሉቃስ ደቀ መዛሙ
ርት መስጠታቸውን ወንጌል በጥ
ንት ስባስት የደረሰችበትን መናገር
ነው እንጂ። ከዚህ በኋላስ ከሁሉ
ደርሰለች። ዘቅቱ ነፋሳት ምሕረት
ይመሰላሉ፤ ቋቱ ነፋሳት ምሕረት፤
ለሰው ሕይወት ጽንዕ ይሆናሉ፤
ሕይወት ለመሆናቸው እስመ ነፋ
ሳት ነፋሳቲሆሙ ለግያት እስመ
እምሁከተ ነፋሳት ንስሐቦ ለቀመ
ተ ሥጋን፤ እስመ ነፋስ ያገዘረ ለ
ፍሬ እንዲል፤ ጽንዕ ለመሆናቸው
ወንጌረ አዕማደ ሰማይ በነፋስ።
ወይጌምድ በነፋስ እሉ እሙንቱ
እሰ ይረብዝዋ ለልዕልና ሰማይ
ይላል፤ እኒህም በነፋሱ ጊዜ ለሰው
እምስት ነገር ይመጣለታል፤ ጠል
ዝናም ሕይወት በረከት ረውስ፤
ኤፌቄ ወንጌላውያንም በስተግሩ
ጊዜ ለሰው እምስት ነገር ይገኛ
ልና እንደ ጣል ትምርት እንደ ዝ
ናም ሥጋው ደሙ እንደ ሕይወት
ሕይወት መንፈሳዊ፤ እንደ በረከት
በረከት መንፈሳዊ። ጽም መላውም

በረከት ንባስትን ይጽፋሉና እንደ
ረውስ ረውስ መንፈሳዊ። እንደም
ረውስ ንስሐ፤ ቋቱ ነፋሳት ምሕ
ረት ያለሙትን የሚያጠፋ ያለሙ
ለሙትን የሚያደርቁ ሄት ነፋሳት
መግት አሉ። እሊህም በነፋሱ ጊዜ
በሰው እምስት ነገር ይመጣል፤
ይብስት ሐሩር ድምሳሴ እንበጣ
እናከላ፤ ቋቱ ነፋሳት ምሕረት ያ
ለሙለሙትን የሚያደርቁ ያለሙ
ትን የሚያጠፋ ሄት ነፋሳት መ
ግት እንግሉ። ቋቱ ወንጌላውያንም
ያስተግሩትን የሚያስከፋ ያለሙ
ትን የሚያጠፋ። ሄት ቤተ አይ
ሁድ አሉ። ታጥኦን መጽብሐን፤
ጸሐፍት ረፈሰውያን ሰዱቃውያን
ረባሳት መገባት ምሕራብ ሊቃን
ከህናት ሞላሕትት ሕዝብ። እል
መተ ዝቅላን የሚል አብነት ይገ
ኛል መላሕትት ሕዝብ ግለት ነው
እኒህ በስተግሩ ጊዜ በሰው ሄት
ነገር ይታዘዛል። እንደ ይብስት ይ
ብስት ለእምር እንደ ሐሩር መከ
ራ እንደ ድምሳሴ ደጋግ ሰዎች
በሥጋቸው ከተ ሰዎች በነፍሳቸ
ው የሚገኙ ሁሃዋል። እንደ እን
በጣ ንላዊ ንጉሥ መናፍቅ አላስ
እንደ እናከላ በዝነጋ ሠራዊት። ሄ
ቱ ነፋሳት ምግት በቋቱ ነፋሳት
ምሕረት ተወስነው ተገተው እን
ዲናሩ የቋ ቤተ አይሁድም ትም
ርት በቋቱ ወንጌላውያን ትምርት
ተወስኖ ተገቱ ይኖራልና። ባራቱ
ባሕርያት ይመሰላሉ ካራቱ ባሕር
ያት የወጣ ፍጥረት የለም ከቋቱ
ወንጌላውያንም ትምርት የወጣ የ
ለምና በቋቱ መግዝን ንለም ያመ
ሰላሉ ከቋቱ መግዝን ንለም የወጣ
ፍጥረት የለም ካራቱ ወንጌላውያ
ንም ትምርት የወጣ የለምና በቋ

ቱ ከጥክስት ይመሰላሉ፤ ሀልሙል
ሚልክ ምልክሉል ምልክሉል ናር
ኤል ይባላሉ። እሊህ ንመቱን ካ
ራት ይከፈሉታል ዘጠና አንድ
ቱን ከ፲፭ት ኬክርስ ጎል ቱን።
ካሥራምስት ኬክርስ ይደርሳቸዋ
ል ፀሐይን ተከትለው ሥጋዊ ም
ግብና ይመግባሉ አራቱ ወንጌላ
ውያንም ዘመኑን ካራት ተከፋለው
ፀሐየ ጽድቅ ኢየሱስ ክርስቶስን
ተከትለው መንፈሳዊ ምግብና ይ
መግባሉና። በራቱ ክፍል ዘመን ይመ
ሰላሉ፤ ፀደይ ከረገጥት መፀው ሐ
ጋይ ናቸው ፀደይ ወርኃ ዘርክ፤
ነው። ግጥም በዚህ ይመሰላል፤ ምሳ
ሌ ዘርክን ከሁሉ ያልቅ አምላቱ፤
አስፍቶ አብዝቶ ጽፏልና፤ ማን
ኛም ወርኃ መረት ነው። እሱም
ምድራዊ ልደቱን ይጽፋልና፤ ከፈ
ምት ወርኃ ግድ ነው። ግርቀስ
በዚህ ይመሰላል፤ እሱም በጥም
ቀት ይጀምራልና መፀው ወርኃ
ነፋስ ነው። ሉቃስ በዚህ ይመሰ
ላል በእምሳለ ነፋስ የሚሰጥ የመ
ንፈስ ቅዱስን ነገር መንፈስ እግ
ዚአብሔር ቅዱስ ይመጽእ ላህ
ሌኪ ወኃይለ ልዑል ይደላሰዚ
እያለ ይጽፋልና፤ ሐጋይ ወርኃ
እሳት ነው። ደረቅ ነው ጥሐንስ
በዚህ ይመሰላል መስተገርር መ
ስተቃርን የሌለበት ደረቅ ቃል።
ቀዳሚው ቃል እያለ ይጽፋልና
በቋቱ እንስት ያዕቆብ ይመሰላሉ
ልያ ባላ ዘለፋ ራሄል ይባላሉ።
ግጥም በልያ ይመሰላል። በመ
ጀመሪያ እንደወለደች እሱም ከ
ሁሉ አስቀድሞ ይጽፋልና ግር
ቀስ በባላ ንመተ ራሄል ይመሰ
ላል። ከልያ ቀዳላ እንደወለደች
ከግጥም ቀዳሉ ይጽፋልና። እሷ

ታሪክ =

እመቤቷን አህላ መስላ እንደወለደች እሱም ቀዳሚው በማለት ጌታው የሐንስን ይመስላልና ። ለታሰብ በዘላቂ ዓመተ ልዩ ይመስላል ከባላ ቀጽላ እንደወለደች ከማርቆስ ቀጽሎ ይጽፋልና ። እሱም እመቤቷን አካላ መስላ እንደወለደች ምንም እሱ ሽቅብ እሱ ቀላቀላ በቁጥሩ ልደተ አበውን በመቀረብ ጌታው ማቴዎስን ይመስላልና ። የሐንስ በራሄል ይመስላል ከሁሉ በኋላ እንደወለደች ከሁሉ በኋላ ይጽፋልና ። እሱም ናቅርት በኅዝብ ያዕቆብ ያላታል ። እሱንም ረድኦ ዘያፈቅሮ ይለዋልና ባዕ። ብሔረ ነገሥት በጅቱ ብሔረ ኦሪት ይመስላሉ ። ይህ ሁለት አራት ይሆናል እንዲህ ያለ ስ ብዙ አለ ብሎ መሴ አራት አድርጎ የጻፈውን ኃይለ ቃሉን አወጽዶ አንድ አድርጎ ጽፎ ዓገም ሕግ ብሎታል ። ወንጌልም አራት ሁሉ ተጽፋ አንድ ሕግ ለመበላ ምሳሌ ነውና በጽ አቀብተ ቤተ መቅደስ ይመስላሉ ። ፆት ጅት ይሆናሉ እንዲህ ያለስ ብዙ አለ ብሎ ጅት ፆት ይሆናሉ ሁለቱ ከውሥጥ ሁነው ተወካዮች መባዕ ናቸው ። ጌቱ በክፍላ ሁነው ኢይ ባዕ ሞዓባዊ ወአዋናዊ እስከ ሣልስ ወራብዕ ትውልድ ያለውን ይጠብቃሉ አራቱ ከምስቱ አራቱ ከስድስቱ አራቱ ከሰባቱ ቆመ ብሊ ይሆናሉ ። እኒህ ከምስት ቦታ ሁነው የማይገባውን እንዳይገባ እንዲከለከሉ አራቱ ወንጌላውያንም ጅቱን አዕማደ ምሥጢር ። አስተምረው ከምዕመናን ልቡና ከሀደት ኑፋቄ እንዳይገባ ይከለከላሉና። በ፲ መረሠታተ ቤተ መቅደ

ስ ይመስላሉ። ከታች ድልድሉ ሰባት ከንድ ነው በዚያው ላይ በጅት ሰው ቁመት ልክ በዚያ ላይ በጌት ሰው ቁመት ልክ በዚያ ላይ በጌት ሰው ቁመት ልክ በዚያ ላይ ቤተ መቅደስ ታንጌዋል በቤተ መቅደስ ላይ ብርሃን ሰፍሮ ይታይ ነበር ። ፆት መሠረት ያፀቱ ወንጌላውያን ። መቅደስ የምዕመናን ። ብርሃን የጌታ ምሳሌ ። ፆቱ ወንጌላውያን ባስተማሯቸው በምዕመናን ጌታ ለማድረግ ምሳሌ ። በፆቱ ገጸተ ከተሰራ ባራቱ ገጸተ ታቦት ይመስላሉ ። ወንጌል ለሆሳስና ባራት መዓዝን ትንበባለችና ። ይህስ ሁሉ መዓዝን ዓለም ካለው ይገባል ብሎ ወንጌል መሠረቷ ስለ አራት ነገር ነውና ። ለጥምቀት ለተክለል ለፍታት ለቀርባን ። መዋዕለ ጽሕፈት ተናግረናል ። አገርም ማቴዎስ በፍልስጥኤም ጀምሮ በሀንድ ጨርሱዋል ። ወፊጸማ በሀንድ እንዲል ። ማርቆስ በግብፅ በርምም ይላል ። ሉቃስ በመቄዶንያ የሐንስ በኤፌሶን ። ልሳንም ማቴዎስ በዕብራይስጥ ማርቆስ በሮማይስጥ ሉቃስና የሐንስ በዮና ጌ = የሐንስን ለይቶ በዕርዕ ይላል እንደ በቅላ እንደ ሐማሴን ጥቂት ጥቂት የልሳን መለያየት ነው ። ወንጌላ ሶበ ተጽሕፈ ልዱ እምክ ከለ ወየአክልሂ ይላል ። ወንጌል ካራቱ አንዱ በጸፍ በበቃ ነበር ። ለልጅ ልጅም ይበቃ ነበር ። ይህስ እንዳይሆን ከንዱ የለው ከንዱ ለሰ ። ከንዱ ያለው ከንዱ የለም ብሎ ሶበ ተጽሕፈ ልደ = አራቱ አንድ ሁሉ በጸፍ በበቃ ነበር ። ለልጅ ልጅም ይበቃ ነበር ቦታ አንድ ሳይደርጋቸው ዘመን ሳያገናኙ

ቸው ቋንቋ ሳያጋጥማቸው አራት አድርገው ጽፈውት አንድ ሁሉ በገኝ የእግዚአብሔር ነገሩ የመንፈስ ቅዱስ ምሥጢሩ እንደሆነ ሊታወቅ አራት አድርገው ጽፈውታል እንጂ ሶበ ተጽሕፈ ልዱ እምክከለ ወየአክልሂ ከዚህም ሠጋዊ ምግብናን ከሶስት እንደከፈለ መንፈሳዊ ምግብናን ከሶስት ከፈለ ሰው ከተወለደ ጀምሮ እስከ ሀያ ዓመት ያለው ምግብ ነፋስ ነው ብር ብር እያለ የሚሠራውን አያውቅም ። ወኢይክል ያእምር ዘውስተ ነፍሱ እንዲል ። ከሀያ እስከ ዓርባ ያለው ዘመን ምግብ እሳት ነው ማወቁን ያውቀዋል አየተናደደ ይሠራዋል ። ከዓርባ እስከ ሰላ ያለው ምግብ ማይ ነው ሰውነቱ እየደከመ ይሄዳል ። ተመልሶ የሕፃንነቱን ሥራ ልሥራ ቢል አይቻለውም ከተወለደ እስከ ሀያ ዘመን ያለው ከአዳም እስከ መሴ ያለው ዘመን አበው ነው ። የሚሠራውንም ሥራውን እንዳያውቀው ጽድቅና ኃጢአት ተለይቶ አይታወቅም ነበር ምንም እነ ሄናክ እነ ኢዮብ አንድ አንድ ሰዎች በያውቁት ። ዛሬ ከቤተ መንግሥት የተመከረውን ምክር ሁለት ሶስት ባለግሎች በያውቁት እንጂ ሁሉ እንዳያውቀው ። ከሀያ እስከ አርባ ያለው ዘመን ኦሪት ነው ያ አየተናደደ አውቆ እንዲሠራው በኦሪትም ጽድቅና ኃጢአት ተለይቶ ታውቋል ። ሰው እልክ እየገባ የሚሠራው ሁኑዋልና ። ወኃየለ ዝኩ ሕገ ኃጢአት ዘውስተ አባል የወፈወደ መንገዱ ለንዲል ካርባ እስከ ሰላ ያለው ዘመን ወንጌል ነው ። ያ ሰውነቱ እየደከመ

እንዲሁ ያጠላት ጠዋቷል። ይኸው ሕጉ ለኃጢአት እንዲል ተመልሶ የሕፃንነቱን ሥራ ለሥራ ቢል እንዳይቻለው ወንጌልንም ሊለውጣት የተቻለው የልምና። ይኸን ለርእሰት ደቅ ሰጥተዋል በምን ምክንያት ቢሉ ዲያቅልጥ ያኖሰ መክሰም ያኖሰ የሚባሉ ሁሉ ት ዓላውያን ነገሥታት ተነሥተው አብያተ ጣቦታት ይትረጋግዱ አብያተ ክርስቲያናት ይትገፃግሩ ባለው ልዋጅ ነገሩ። አብያተ ክርስቲያናት ተተክሎ መጸሐፍት ፈለሱ። ከምዕመናንም ወገን የሚሞቱት ሞቱ የሚሰደዱትም ተሰደዱ። ዘመኑም ለርባ ዘመን ነው ከመከራው ጽናት የተነሣ ዘመኑ ሰማዕታት ባለው ቃል። ተባርቶ የግያበቀር እግዚአብሔር መፍቀሬ ሃይማኖት

ራትፅ ንጉሥ ቴዎድሮስን እንገሠላቸው። አዋጁን ባዋጅ መለሰው አብያተ ክርስቲያናት ይትረጋግዱ አብያተ ጣቦታት ይትገፃግሩ ባለው። በዘመኑ አርቶስ ወልድ ፍጡር በመለከቱ ባሉ ተነሣ። በዚህ ምክንያት ጉባኤ በኒቅያ ይሁን ባሉ አዋጅ ነገረ። ሶስት መቶ አሥራ ስምንት ሊቃውንት ተሰባስበው አርቶስን አውግዘው ለይተው ሃይማኖት መልሰው አጽንተው በሚለያዩበት ጊዜ ለመጸሐፍት ሁሉ ለርእሰት ሰጥተዋል። መልክተ ያዕቆብ መልክተ ዲዮርስ መልክተ ዮሐንስ መልክተ ይሁዳ መልክተ ኢውሎስ። ባስረተ ግቴዎስ ባስረተ ግርቆስ ባስረተ ሉቃስ ባስረተ አብ። ትሩፍ ረድእ ተናጋሪ በመለከት

ዮሐንስ ወልድ ዘብረኤል ፍቅረ እግዚአብሔር ለዮሐንስ ክርስቶስ ባለው ስለምን ቢሉ የጸሐፊው ደገነት የቃወተ እንደነገሰ የመጽሐፉም፤ ደገነት ይቃወቃል ባለው ያይሉም ለዘያነባብ ቅድመ ይገኝር ስሞ ለበዓለ መጽሐፍ ወለምዝ ያንብብ ወይም ሀር እንዲል። ወንጌል ባስረተ ስብከት ቢል እንደነው፤ ወንጌል ብሂል በልሳነ ጽርዕ ወትርን ሚሁ ስብከት እንዲል፤ ዲያቅሎስ እንደተሻረ ወልድ እግዚአብሔር እንደነገሠ ሞተ ሥጋ ሞተ ነፍስ እንደጠፋ ትናገራል ትና፡ል መናው ክብሩ ይደርብና፤ ከሥራ ሁለቱ ሐዋርያት አንዱ ግቴዎስ የጻፈው ወንጌል ይህ ነው